

ภาพลักษณ์แห่งความเท่าเทียมในบทบาทของเพศหญิง

โดย

นางสาวสุภัชชา บุญเหลือ

โครงร่างวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาพลักษณ์แห่งความเท่าเทียมในบทบาทของเพศหญิง

โดย
นางสาวสุกษา บุญเหลือ

โครงงานวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE IMAGE OF EQUALITY IN THE ROLES OF WOMEN

By
MISS Supascha BUNLUE

A Thesis Proposal Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for Master of Fine Arts VISUAL ARTS

Silpakorn University

Academic Year 2022

Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ ภาพลักษณ์แห่งความเท่าเทียมในบทบาทของเพศหญิง
โดย นางสาวสุภัชชา บุญเหลือ
สาขาวิชา ทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร. ตฤณภัทร ชัยสิทธิ์ศักดิ์

คณะกรรมการ ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะกรรมการ ประติมากรรมและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชญ มุกตามณี) ภาพพิมพ์
พิจารณาเห็นชอบโดย
..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชญ มุกตามณี)
..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร. ตฤณภัทร ชัยสิทธิ์ศักดิ์)
..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(รองศาสตราจารย์ ธนฤกษ์ ทิพย์วารี)
..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(รองศาสตราจารย์ นาวิณ เปี้ยตกลาง)
..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิชาติ พลประเสริฐ)

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญรูปภาพ.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฐ
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	3
สมมติฐานของการศึกษา.....	3
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
ขั้นตอนการศึกษา.....	4
แหล่งข้อมูล.....	5
วิธีการศึกษา.....	5
อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า.....	5
ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในงานวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2	7
บทบทวนวรรณกรรม.....	7
ที่มาของแนวความคิดในการสร้างสรรค์.....	7
บทบาทของเพศหญิงและการถูกกดทับในอดีต.....	7

บทบาทของเพศหญิงและการถูกกดทับที่ถูกส่งต่อมาถึงปัจจุบัน	8
ตัวอย่างเหตุการณ์ทางสังคมที่ทำให้เห็นถึงการถูกกดขี่ของเพศหญิง.....	13
ตัวอย่างเหตุการณ์การได้รับผลกระทบของเพศหญิงหลังจากพฤติกรรมการถูกกดขี่.....	18
เรื่องราวจากการสัมภาษณ์	20
อิทธิพลที่ได้รับ	22
อิทธิพลด้านเนื้อหา	22
ฝันร้าย (nightmare).....	22
ฝันซ้ำ ฝันซ้อน	23
Anxiety Dream ความกังวลที่มาในรูปแบบความฝัน	24
ลักษณะของความฝันในบทวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์	24
อิทธิพลด้านรูปแบบ	25
อิทธิพลด้านเทคนิค	28
บทที่ 3	30
วิธีดำเนินการสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์	30
กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานก่อนเข้าสู่วิทยานิพนธ์	30
ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	31
ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	32
ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	33
ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4.....	34
ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5.....	35
ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 6.....	36
ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 7	37
ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 8.....	38
สรุปกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานก่อนเข้าสู่วิทยานิพนธ์	39

กระบวนการสร้างผลงานวิทยานิพนธ์.....	39
รูปแบบของงานสร้างสรรค์.....	39
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ.....	40
วัตถุประสงค์ในการดำเนินการ.....	40
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	40
ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์	41
การพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์.....	44
กระบวนการสร้างงาน.....	47
ภาพผลงานวิทยานิพนธ์.....	50
สรุปกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	56
บทที่ 4	58
ผลการวิเคราะห์การสร้างสรรค์.....	58
บทวิเคราะห์ด้านรูปทรง.....	62
วิเคราะห์การแสดงออกทางทัศนศิลป์.....	63
บทที่ 5	66
สรุป อภิปรายผลการสร้างสรรค์ และข้อเสนอแนะ	66
สรุปผลการสร้างสรรค์.....	66
อภิปรายผล.....	66
ข้อเสนอแนะ.....	67
รายการอ้างอิง	68
ประวัติผู้เขียน	71

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 การณ์วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์..... 58

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 ฟราซิโสโก โภยา 1819–1823 Saturn Devouring One of His Sons. Retrieved from	26
ภาพที่ 2 Safwan Dahoul. (2017). The Dream. Retrieved from	27
ภาพที่ 3 Safwan Dahoul. (1961). Syrian, b. 1961. Retrieved from.....	27
ภาพที่ 4 Anouk Pantovola (2022).Viewing, like Reading. Retrieved from.....	28
ภาพที่ 5 ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1.....	31
ภาพที่ 6 ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	32
ภาพที่ 7 ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	33
ภาพที่ 8 ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4.....	34
ภาพที่ 9 ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5.....	35
ภาพที่ 10 ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 6.....	36
ภาพที่ 11 ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 7.....	37
ภาพที่ 12 ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 8.....	38
ภาพที่ 13 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1.....	41
ภาพที่ 14 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	42
ภาพที่ 15 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	42
ภาพที่ 16 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4.....	43
ภาพที่ 17 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5.....	43
ภาพที่ 18 ภาพการพัฒนาผลงานชุดที่ 1.....	44
ภาพที่ 19 ภาพการพัฒนาผลงานชุดที่ 2.....	45
ภาพที่ 20 ภาพการพัฒนาผลงานชุดที่ 3.....	45

ภาพที่ 21	ภาพการพัฒนาผลงานชุดที่ 4.....	46
ภาพที่ 22	ภาพการพัฒนาผลงานชุดที่ 5.....	46
ภาพที่ 23	ภาพการพัฒนาผลงานชุดที่ 6.....	47
ภาพที่ 24	กระบวนการเขียนขึ้นรูปตุ๊กตา.....	48
ภาพที่ 25	ยัดนุ่นและเย็บตุ๊กตา.....	48
ภาพที่ 26	ลงสีและเก็บรายละเอียดตุ๊กตา.....	49
ภาพที่ 27	การประกอบสร้างผลงาน.....	49
ภาพที่ 28	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1.....	50
ภาพที่ 29	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2.....	51
ภาพที่ 30	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3.....	52
ภาพที่ 31	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4.....	53
ภาพที่ 32	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5.....	54
ภาพที่ 33	ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 6.....	55

640120006 : ทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : การถูกกดขี่ของเพศหญิง / ความรุนแรง / บทบาทของเพศหญิง

นางสาวสุภัชชา บุญเหลือ : ภาพลักษณ์แห่งความเท่าเทียมในบทบาทของเพศหญิง :
อาจารย์ ดร. ตฤณภัทร ชัยสิทธิศักดิ์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “ภาพลักษณ์แห่งความเท่าเทียมในบทบาทของเพศหญิง” มีมุ่งหมายนำเสนอมุมมองแนวคิด ปัญหา ผลกระทบเกี่ยวกับการถูกกดขี่ของเพศหญิง ความไม่เท่าเทียมในบทบาทของเพศหญิง เป็นปัญหาที่มีอยู่ตลอดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และเป็นการแสดงร่องรอยที่เกิดจากพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากความรุนแรงในแนวคิดชายเป็นใหญ่ ผ่านกระบวนการทางศิลปกรรม จากการสำรวจ รวบรวมข้อเท็จจริงจากข่าวสาร ทำให้ผู้วิจัยวิเคราะห์และประมวลผลจากการเก็บข้อมูลจากผู้คนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหา ทั้งทางร่างกายและสภาพจิตใจ

กระบวนการการสร้างสรรค์ผลงานเกิดจากการสร้างผลงานสื่อผสม จำลองสถานการณ์ที่ทำให้สามารถเข้าใจถึงสถานะของการถูกลดทอนคุณค่าของเพศหญิง แนวคิดการจำลองสถานการณ์จึงถูกนำมาสนับสนุนในแง่ของผลงานศิลปะ ทำให้เกิดการผสมผสานระหว่างเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงในสังคมกับผลงานงานศิลปะ เพื่อให้เกิดวิธีการที่หลากหลายในการกล่าวถึงปัญหาการถูกกดขี่ของเพศหญิงที่เกิดขึ้นจากอดีตจนถึงปัจจุบัน การนำเสนอผลกระทบเหล่านี้จึงถูกนำเสนอผ่านการใช้ศิลปะการจัดวาง (Installation Art) เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจในเรื่องราวผ่านรูปทรงที่ถูกสร้างขึ้นมา และสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทที่ถูกมอบให้ของเพศหญิงในสังคม

640120006 : Major (VISUAL ARTS)

Keyword : Female oppression / Violence / Role of women

MISS SUPASCHA BUNLUE : THE IMAGE OF EQUALITY IN THE ROLES OF
WOMEN : DR. TRINNAPAT CHAISITTHISAK

The creation of the thesis under the heading “ The image of equality in the role of women ” with aims to present a conceptual perspective on the effects of female oppression. Female Inequality is a problem that has existed since the past and shows traces of behavior caused by violence in male concepts through arts surveys.

By collecting data from the news. The researchers are able to analyze and process data from people who are affected by the problem both physically and mentally.

The creative process is based on the creation of mixed media works. The simulation makes it possible to understand the state of female degradation. The concept of simulation is supported in terms of art.

Causing a combination of real stories in society and works of art to combine into a variety of methods for addressing the problem of female oppression that has occurred from the past to the present. These effects are presented through the use of art. (Installation Art) to enable viewers to understand the story through the shape that was created reflecting the role that is given to women in society.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีโดยความอนุเคราะห์และความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร. ตฤณภัทร ชัยสิทธิศักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ธณฤกษ์ ทิพย์วารี ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน รองศาสตราจารย์ นาวิณ เบียดกลาง ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิชาติ พลประเสริฐ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชญ มุกตามณีประธาน คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุน แก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้งให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้พร้อมทั้งขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์จากภาควิชาการทัศนศิลป์ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสั่งสอน สร้างและพัฒนาประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งด้านความรู้และด้านประสบการณ์ ได้ให้คำแนะนำที่ดีเป็นแนวทางให้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขงานวิจัยให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ทำให้ผลการวิจัยมีความสมบูรณ์และ

สุดท้ายขอขอบพระคุณคุณแม่ ญาติพี่น้องทุกคนในครอบครัวและผู้อยู่เบื้องหลังทุก ๆ ท่านที่เป็นกำลังใจ ให้คำปรึกษาคำแนะนำให้ความช่วยเหลือและดูแลด้วยดีเสมอมา จนนำมาซึ่งความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้คุณความดีและคุณประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบแต่คุณพ่อคุณแม่ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้อบรมสั่งสอนด้วยความปรารถนาดีตลอดมา

สุภัชชา บุญเหลือ

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“ภาพลักษณ์แห่งความเท่าเทียมในบทบาทของเพศหญิง” เป็นผลงานจิตรกรรมที่สร้างสรรค์ขึ้นจากแนวคิดที่มีต่อบทบาทของผู้หญิงในสังคม และสภาวะจิตใจของข้าพเจ้า หนึ่งในผู้หญิงที่ถูกกดทับ ซึ่งเป็นการนำเสนอแนวความคิดของข้าพเจ้าที่มีต่อเรื่องราวในสังคมถึงการไม่ได้รับความเท่าเทียมของเพศหญิง

เนื่องมาจากการเรียนรู้และศึกษาค้นคว้าเพื่อให้เกิดความเข้าใจ นำมาสอดคล้องกับแนวความคิด อารมณ์ และจินตนาการ โดยถ่ายทอดผ่านความรู้สึกนึกคิด จิตใต้สำนึก ประกอบสร้างออกมาเป็นรูปแบบงานสื่อผสม ถือเป็นกรบอกเล่าความรู้สึก โดยใช้ศิลปะเป็นสื่อกลางในการเล่าเรื่อง

การศึกษาค้นคว้าโครงการวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าในครั้งนี้ จึงตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของเทคนิควิธีการที่ใช้รูปทรงที่สร้างขึ้นมาเพื่อสื่อถึงสัญลักษณ์ของเพศหญิงและเรือนร่างของเพศหญิง โดยประโยชน์และความสำคัญของวิทยานิพนธ์เพื่อให้สื่อสารได้อย่างชัดเจนและตรงไปตรงมาเป็นการใช้รูปทรงที่เมื่อผู้ชมมองเข้ามาจะสามารถเข้าใจถึงความเป็นเพศหญิงได้ทันทีโดยไม่มี การตีความที่ซับซ้อน เนื่องจากที่มาในการสร้างสรรค์และแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์มุ่งเน้นการสื่อสารที่ชัดเจน ตรงไปตรงมา และสามารถให้ผู้ชมได้ตั้งคำถามถึงความเท่าเทียมของเพศหญิงได้อย่างทันที และกระบวนการของการสร้างสรรค์ผลงานนั้นใช้การตัดเย็บเป็นหลักเพื่อสื่อสารการเป็นเพศหญิงและเสริมด้วยวัสดุเพิ่มเติมเพื่อแสดงร่องรอยจากพฤติกรรมของการถูกกระทำ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงภาพลักษณ์แห่งบทบาทความเท่าเทียมของเพศหญิงในสังคม

ในสภาวะที่สังคมเปลี่ยนแปลงไปทุกวันทุกสิ่งทุกอย่างล้วนดำเนินไปข้างหน้าแต่ในบทบาทของเพศหญิงตัวข้าพเจ้าได้ตระหนักถึงการกระทำที่เพศหญิงถูกทำให้เปรียบเสมือนวัตถุ ถึงแม้มีการเรียกร้องความเท่าเทียมจนเหมือนว่าทุกอย่างจะเกิดความเสมอภาคกันโดยแท้จริงแล้ว แต่กระนั้นตัวข้าพเจ้าเองที่เป็นเพศหญิงกลับรู้สึกที่ไม่ได้รับความเท่าเทียมอย่างที่ควรจะเป็น จากระบบความคิดที่ฝังรากลึก และค่านิยมที่ไม่สามารถแปรเปลี่ยนได้ ถึงแม้ยุคสมัยจะก้าวหน้าไปแค่ไหน ในฐานะของเพศหญิงยังรู้สึกเหมือนถูกปฏิบัติเป็นวัตถุทางเพศเพื่อสนองอารมณ์ เป็นเบี้ยที่ต้องเดินตามรอยเท้าและอยู่ใต้การตัดสินใจของผู้ชายในเรื่องต่าง ๆ เป็นเรื่องตลกในกลุ่มของผู้ชาย เป็นความสวยงามที่ปราศจากความเป็นตัวเองอย่างแท้จริง ผู้หญิงบางคนที่มีชื่อเสียงเท่านั้นถึงจะได้รับการยอมรับ แต่ไม่ใช่กับบุคคลทั่วไป ไม่ใช่ผู้หญิงทุกคนที่จะถูกปฏิบัติอย่างเท่าเทียม เช่นนั้นแล้วสิ่งนี้ยังไม่แน่ว่าเป็นความ

เท่าเทียมโดยแท้จริง และภาพลักษณ์ของผู้หญิงในสังคมทั่วไปก็ยังคงหยุดอยู่กับที่ไม่ได้ถูกพัฒนาให้ได้รับความเท่าเทียมโดยแท้จริง

โลกทัศน์สังคมโบราณ การบำเพ็ญตบะ อำนาจ ผู้หญิง เพศหญิงในสังคมโบราณได้ถูกมอบคุณลักษณะตามธรรมชาติที่ดูจะเกี่ยวพันกับเรื่องเพศไว้อย่างซับซ้อนมากกว่าผู้ชายด้วยเงื่อนไขทางกายภาพ การที่เพศหญิงมีระดูหรือฤดู นั้นแสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงของเพศหญิงกับธรรมชาติอวัยวะของเพศหญิงหรือช่องคลอดเป็นสัญลักษณ์ของการเจริญพันธุ์ ในหลายสังคมผู้หญิงจึงเป็นตัวแทนในการสื่อสารกับธรรมชาติ ผู้หญิงที่ทรงอำนาจจึงเป็นผู้หญิงที่มีบทบาทในการรับใช้ลัทธิความเชื่อ สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าในสังคมผู้หญิงจะเป็นรองทั้งในด้านเศรษฐกิจ การศึกษา และกฎหมาย แต่มีส่วนสำคัญในด้านของจิตวิญญาณและอำนาจเหนือธรรมชาติแทน ฉะนั้นหน้าที่ของพวกเธอจะเป็นแบบใดขึ้นอยู่กับบริบทของประวัติศาสตร์ในแต่ละช่วงเวลาว่าสังคมมีการรับรู้และความเข้าใจในตัวตนของผู้หญิงอย่างไร จะถูกยอมรับให้อยู่ในระเบียบอย่างเคร่งครัด หรืออาจเป็นพวกนอกกรีตก็ได้เช่นกัน ในสังคมที่เพศชายเป็นใหญ่ การเมืองและศาสนาจึงต้องมีการกดดันและจำกัดอำนาจของเพศหญิง โดยความร่วมมือของอำนาจรัฐและความศรัทธาได้ทำการดำรงสถานภาพและบทบาทของเพศชายในสังคมเอาไว้ อย่างกรณีแมมดในยุคกลาง ศาสนจักรได้ใช้อิทธิพลของตนในการกำหนดและประกอบสร้างความจริงเรื่องความชั่วช้าของผู้หญิงขึ้นมา หน้าที่การเป็นคู่ตรงข้ามจึงถูกกำหนดให้กับเพศหญิงซึ่งเป็นสิ่งตรงข้ามกับเพศชาย และทำหน้าที่สร้างความบริสุทธิ์ผุดผ่องให้กับรัฐและศาสนจักรที่ได้สถาปนาขึ้นโดยอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ ในสังคมชายเป็นใหญ่ได้สร้างกลไกและกระบวนการต่าง ๆ ที่จะคอยกดทับและสร้างความเป็นรองของเพศหญิงอยู่ตลอดเวลา ผู้หญิงถูกกำหนดให้อ่อนแอและต้องถูกคุ้มครองอยู่ตลอดเวลา ความอ่อนแอไม่ได้หมายถึงทางด้านร่างกายเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการไร้ซึ่งอำนาจ กระบวนการเหล่านี้ได้สร้างภาคปฏิบัติของวาทกรรมในสังคมให้เพศหญิงมีความสามารถ สถานะ บทบาททางสังคมที่ด้อยกว่าผู้ชาย บทบาทของเพศหญิงในวรรณกรรมทางศาสนาและชีวิตจริงทางสังคม ได้ถูกทำให้เป็นเพศสภาวะที่เป็นรอง จนเกิดคำถามขึ้นว่าเพศหญิงในสังคมที่ถูกครอบงำด้วยมโนทัศน์ชายเป็นใหญ่ จะหลุดพ้นจากกรอบการกดทับนี้ได้อย่างไร บทบาทของเพศหญิงในการยกสถานะและสร้างตัวตนใหม่คงเป็นไปได้ยาก หากเพศหญิงยังคงถูกกำหนดบทบาทไว้อย่างจำกัด (จักรกฤษ กุมพมาศ, 2556)

“สยบหญิง” หรือ “The Subjection of Women” เป็นงานทางความคิดที่จอห์น สจิวาร์ด มิลล์ (John Stuart Mill, 1806-1873) นักปรัชญาจริยศาสตร์และการเมืองคนสำคัญชาวอังกฤษเขียนขึ้นในปี 1861 โดยแนวคิดหลักพูดถึงเรื่องสถานภาพและที่มาของความไม่เท่าเทียมในเพศหญิงตลอดจนตระหนักถึงสาระของความสัมพันธ์ทางอำนาจชายเป็นใหญ่ที่ได้ปล้ำการเอาเปรียบผู้หญิงในรูปแบบต่าง ๆ

จะเห็นได้ว่าแม้เวลาผันเปลี่ยนไปแค่ไหนบทบาทของเพศหญิงก็ยังคงไม่ได้รับความเท่าเทียมอย่างเรื่อยมาตัวข้าพเจ้าเองประสบกับเรื่องราวเหล่านี้มาทั้งชีวิต ทั้งการถูกล้อเลียนเป็นเรื่องตลกในกลุ่มผู้ชาย การถูกทอดทิ้ง ความรู้สึกด้อยค่าของการเป็นตัวเลือก การถูกทำให้เป็นวัตถุทางเพศ จึงทำให้เกิดเป็นเรื่องราวฝังใจและนำไปฝันบ่อยครั้ง เหตุการณ์ในฝันนั้นข้าพเจ้าและผู้หญิงคนอื่นมักถูกกดขี่อยู่เสมอ เป็นอย่างนั้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า ความฝันจึงเป็นเรื่องราวที่มีผลกระทบมาจากจิตใจของข้าพเจ้า ภาพฝันความหดหู่ ความวุ่นวายที่ยากจะอธิบาย ภาววิสัยที่เหมือนตกอยู่ในหลุมดำมืดที่หาทางขึ้นไม่เจอ จากคำคืนที่โหดร้ายกลับกลายเป็นภาพจำที่ฝังลึก บาดแผลในใจตอกย้ำความเจ็บปวดในโลกแห่งความจริงทุกขณะ ตัวข้าพเจ้าเองได้ประสบกับภาวะนี้ด้วยตัวเองและได้บันทึกเรื่องราวความรู้สึกนี้ผ่านไดอารี่ตลอดมา จึงต้องการถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆผ่านผลงานที่กำลังจะสร้างขึ้น

จากแรงบันดาลใจในเนื้อหาเรื่องราวและประสบการณ์ที่ข้าพเจ้าได้รับและรู้สึกภายในจิตใจต่อสิ่งนั้น ๆ จึงมาเป็นการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะชุดนี้ที่ถูกนำเสนอออกมาในลักษณะของผลงานในรูปแบบออกแบบดีไซน์คาแรคเตอร์หรือเซอร์เรียลิสต์ โดยใช้การออกแบบที่มีลักษณะเฉพาะตัวเป็นสื่อในการสร้างสรรค์และถ่ายทอดความรู้สึกนั้นออกมา

วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

1. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ผ่านวัสดุที่หลากหลาย และถ่ายทอดจินตนาการผ่านความหมายสัญลักษณ์ของเพศหญิง
2. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนถึงภาพลักษณ์แห่งความเท่าเทียมในบทบาทของเพศหญิง

สมมติฐานของการศึกษา

เนื้อหาผลงานชุดนี้สามารถสร้างสรรค์เป็นโครงการศิลปะผ่านกระบวนการจำลองสถานการณ์และสร้างสถานการณ์ขึ้นใหม่ ผ่านเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการถูกกดขี่และการไม่ได้รับความเท่าเทียมของเพศหญิง โดยการสร้างสรรค์จากวัสดุผ้า ผ่านกระบวนการการสร้างรูปทรงที่ได้อิทธิพลมาจากเพศหญิง เกิดเป็นรูปลักษณะใหม่ที่เหนือกว่าความเป็นจริง เพื่อแสดงถึงผลกระทบจากทางร่างกายและจิตใจที่เพศหญิงได้รับ และเกิดการตั้งคำถามถึงบทบาทของเพศหญิงในสังคมปัจจุบัน รวมทั้งสร้างความตระหนักถึงสถานการณ์ปัญหาความไม่เท่าเทียมของเพศหญิงในสังคมชายเป็นใหญ่

ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาในผลงานนำเสนอวัสดุที่ถูกประกอบสร้างขึ้นมาให้คล้ายกับเรือนร่างของเพศหญิง และใช้สีทาเพื่อขับเน้นอารมณ์และร่องรอยที่เกิดขึ้นบนวัสดุซึ่งให้ความหมายถึงบาดแผล ความเจ็บปวด และรอยขีดข่วนต่าง ๆ เมื่อสีกระทบลงบนพื้นผิวของวัสดุที่เป็นผ้าดิบซึ่งทำให้เกิดความต่างจึงให้อารมณ์ของความไม่สมบูรณ์ รวมถึงการให้สัญลักษณ์ของอวัยวะเพศที่ถูกตัดเย็บด้วยผ้าลวดลายดอกไม้ทำให้แสดงถึงความอ่อนโยนของเพศหญิง ใช้วัสดุชนิดอื่นผสมผสานเช่นตะปูหรือเศษแก้วเพื่อสื่อถึงความรุนแรงและเจ็บปวด และใช้กิ่งไม้ประกอบสร้างผลงานบางชิ้นเพื่อพูดถึงความสัมพันธ์ที่เปราะบาง

ขอบเขตด้านรูปแบบ

นำเสนอเรื่องราวและความรู้สึกที่เกิดขึ้นผ่านการสร้าง แคร็กเตอร์ดีไซน์ โดยแคร็กเตอร์ในผลงานมีรูปแบบและการแสดงออกที่ถูกสร้างขึ้นใหม่แต่ยังมีลักษณะท่าทางคล้ายมนุษย์

ขอบเขตด้านเทคนิค

นำเสนอผลงานประติมากรรมด้วยเทคนิคการเย็บ (Embroidery) และสื่อผสม (Mixed media) โดยประกอบสร้างตามความเหมาะสมของผลงานชิ้นนั้น ๆ เพื่อให้ผลงานนำเสนอเนื้อหาได้อย่างสมบูรณ์และสร้างสรรค์ตามเป้าหมาย

ขั้นตอนการศึกษา

1. การค้นคว้าข้อมูลของข้าพเจ้ามีที่มาแรงบันดาลใจจากประสบการณ์ส่วนตัว เกิดจากความฝันในเกือบทุกคืน โดยในความฝันนั้น เป็นเรื่องราวที่ถูกกดตันเอาไว้ในจิตใต้สำนึก โดยในความฝันจะเห็นถึงความจริงที่ผ่านกระบวนการความคิดเห็น จิตใต้สำนึก อารมณ์ของข้าพเจ้าที่กลั่นกรองออกมาโดยธรรมชาติ ไม่ถูกขัดเกลาและปรุงแต่ง ในความฝันมักจะมีเนื้อหาที่รุนแรงและแสดงออกทางเพศอย่างชัดเจน มักมีสัญลักษณ์ที่ถูกแฝงไว้ และมีการกระทำที่ผิดแปลกไปจากปกติ ความผิดที่ผิดทางการบิดเบือนของการเวลาและสถานที่ ผลงานศิลปะที่แสดงออกมาจึงมีรูปแบบที่ฟุ้งฝัน เกินกว่าความเป็นจริง รูปทรง ท่าทางที่เกิดจากจิตใต้สำนึกและจิตไร้สำนึก และบทสนทนาของตัวเองผ่านความฝันลงไปในผลงานที่ถูกประกอบสร้างขึ้นมา

2. ผลงานวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าศึกษาเอกสารทางวิชาการโดยการศึกษาข้อมูลวิเคราะห์ และทำความเข้าใจความฝันในรูปแบบต่าง ๆ ของซิกมันด์ ฟรอยด์ (จิตวิทยาความฝัน, 2560) รวมถึงการให้ความหมายในการใช้สัญลักษณ์ และการสำรวจความกลัวและฝันร้ายของผู้หญิง จากข่าวและ

ผ่านการสอบถามและพูดคุยถึงประสบการณ์การที่ได้รับผลกระทบต่อการถูกกดขี่ของผู้หญิงรอบตัว ข้อมูลเหล่านี้จึงทำให้การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของข้าพเจ้ามีความชัดเจนยิ่งขึ้น

แหล่งข้อมูล

1. เนื้อหาภาพลักษณ์ในเรื่องของความเท่าเทียมในบทบาทของเพศหญิงในสังคมผ่านบทความ ข่าวสาร และผลงานศิลปะ
2. เข้าถึงข้อมูลจากผู้คนรอบตัว ฟังเรื่องเล่าประสบการณ์และจดบันทึก
3. ข้อมูลประสบการณ์ส่วนตัวจากไดอารี่ที่
4. รูปภาพของผู้หญิงที่มีลักษณะทางกายภาพหลากหลาย

วิธีการศึกษา

1. เอกสารประกอบการปฏิบัติงานสื่อผสม รวบรวมข้อมูลรายละเอียดการสร้างสรรค์ผลงาน ตั้งแต่ที่มาของการสร้างสรรค์ แรงบันดาลใจ อิทธิพลที่ได้รับ วิธีการศึกษาข้อมูล ขั้นตอนการสร้างสรรค์
2. ภาพถ่ายผลงานประกอบเอกสาร ภาพถ่ายผลงานตั้งแต่กระบวนการการสร้างงาน ตลอดจนเป็นผลงานที่เสร็จสมบูรณ์
3. การแสดงผลงานวิทยานิพนธ์เพื่อถ่ายทอดสู่สาธารณชน

อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า

1. สมุดบันทึก (ไดอารี่)
2. คอมพิวเตอร์
3. อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้สร้างสรรค์

ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในงานวิจัย

ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการวิจัย 20,000 บาท

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางการศึกษารูปทรงทางกายภาพของเพศหญิง เรือนร่างของเพศหญิง ร่องรอยต่างๆที่ถูกทิ้งไว้บนร่างกายของเพศหญิง นำมาผสมผสานเข้ากับสัญลักษณ์ที่ให้ความหมายต่างๆ ให้เกิดเป็นความหมายที่สะท้อนอารมณ์ความรู้สึกเจ็บปวด

2. เป็นแนวทางการศึกษาและสร้างสรรค์ในทางสื่อผสม ในรูปแบบที่แสดงออกอย่างเหนือกว่าความเป็นจริง ชัดเจนทางด้านอารมณ์ความรู้สึก มุมมองความคิดของตัวศิลปิน ที่ถูกถ่ายทอดออกมาผ่านทางผลงานสื่อผสม

บทที่ 2

บทบทวนวรรณกรรม

ในการสร้างสรรค์งาน รูปแบบ เทคนิค และวิธีการแสดงออกในงานเป็นสิ่งที่จะสนับสนุนงาน แต่ละชั้นให้ออกมาสมบูรณ์ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา สารและเรื่องราวที่มีที่มาจากเรื่องราวส่วนตัว และเหตุการณ์ในสังคมเป็นจุดผลักดันให้เกิดความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้

ที่มาของแนวความคิดในการสร้างสรรค์

จากความเป็นไปในสังคมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันการถูกกดขี่ของเพศหญิงยังคงเกิดขึ้นมา ทุกยุคทุกสมัย

บทบาทของเพศหญิงและการถูกกดขี่ในอดีต

ในอดีต (สุชีลา ตันชัยนันท์, 2558:19) อรรถาธิบายว่า จิตร ภูมิศักดิ์ ได้ชี้ให้เห็นถึง “ชีวิตที่ขมขื่นของผู้หญิงทั้งชนชั้นสูง และสามัญชน” ภายใต้ระบบศักดินาที่ “เหยียบย่ำ และ ลดคุณค่าของผู้หญิงให้เป็นเพียงวัตถุบำบัดความใคร่ และเป็นเพียงทาสรับใช้ที่ซื้อสัตย์” เมื่อก้าวเข้าสู่ระบบทุนนิยม ผู้หญิงก็ยังไม่ได้มีฐานะดีกว่าอดีต “ผู้หญิงในชนบทกลายเป็นแรงงานราคาถูกที่นายทุนเอาเปรียบ และทางเลือกที่พอมีบ้างก็คือการเข้าสู่อาชีพโสเภณี” (สุชีลา ตันชัยนันท์, 2558:19)

สุวดี ธนประสิทธิ์พัฒนา นำเสนอว่ากฎหมายตราสามดวงซึ่งเป็นกฎหมายของสยามต้นรัตนโกสินทร์สะท้อนเรื่องเพศภาวะในกฎหมายลักษณะผัวเมีย ระบุว่า ผู้หญิงไม่ได้เป็นผู้มีอิสระ (free agent) และจำเป็นต้องอยู่ภายใต้การปกป้องของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ถ้าเป็นผู้หญิงโสดก็จะอยู่ภายใต้การควบคุมของบิดามารดา เมื่อแต่งงานออกเรือนไปแล้วอำนาจปกครองของบิดามารดาจะแปรเปลี่ยนไปเป็นอำนาจของคู่สมรสอันได้แก่สามีนอกจากนี้ “ผู้หญิงยังถูกมองว่าเป็นสมบัติชิ้นหนึ่งในบรรดาทรัพย์สินต่างๆของผู้ชาย อาทิ ที่ดิน สัตว์เลี้ยง ภรรยาทาส คนรับใช้ บุตร และคนเฒ่าคนแก่ โดยสามีได้รับอนุญาตให้ลงโทษทางกายแก่ภรรยาได้ นอกจากนั้นกฎหมายยังสะท้อนสถานะสองมาตรฐานในเรื่องเพศด้วยการยอมรับระบบหลายเมีย ในทางกลับกันกฎหมายบังคับว่า “หญิงไม่ควรยอมให้ชายมากกว่าหนึ่งคนถูกเนื้อต้องตัว” การลงโทษผู้หญิงที่มีชู้จึงมีความรุนแรง

“นอกจากนั้นกฎหมายยังถือว่าแรงงานชายมีความสำคัญมากกว่าแรงงานหญิง ดังจะพบว่าในกรณีที่เกิดการหย่าร้างนั้นกฎหมายให้ความสำคัญต่อแนวคิดเรื่อง “ชายหาบ เมียคอน” โดยฝ่ายชาย

จะได้รับสินสมรสจำนวนสองในสามส่วนฝ่ายหญิงจะได้รับหนึ่งในสาม” (สุวดี ธนประสิทธิ์พัฒนา, 2558:40)

กรณีการประท้วงการประหวัดมิสอเมริกา ในปี ค.ศ. 1968 (พ.ศ.2511) ตั้งคำถามว่าทำไมผู้หญิงต้องไปนุ่งน้อยห่มน้อยโชว์เรือนร่างให้คนอื่นดูหรือ ทำไมต้องงามตามอย่างที่ตั้งคัมกำหนดก็เป็น การตั้งคำถามที่สำคัญที่เกี่ยวกับประเด็นเรื่องเรือนร่างและวาทกรรมเกี่ยวกับ “ความงามของผู้หญิงที่ผู้ชายเป็นฝ่ายกำหนด” (จามะรี เชียงทอง, 2020)

หนังสือของ Betty Friedan (1963) (พ.ศ. 2506) *The Feminine Mystique* กล่าวถึง “ปัญหาที่ไม่มีชื่อ” (The problem that has no name) อันได้แก่ สิ่งที่เราเจออยู่ในชีวิตประจำวัน ที่ผู้ชายมักจะเป็นผู้นำเป็นผู้ตัดสินใจ ในขณะที่ผู้หญิงต้องทำตามเป็นประเด็นที่เราควรตั้งให้เป็น คำถาม ซึ่งคำถามที่เกิดขึ้นเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นการกระตุ้นจิตสำนึกเป็น Activism ของการเคลื่อนไหวสตรีนิยมในต่างประเทศ

บทความของ Carol Hanisch ที่ชื่อว่า “The Personal is Political” (1970) (พ.ศ.2513) ชี้ให้เห็นปัญหาที่ดูเหมือนเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น การที่ผู้หญิงต้องทำงานบ้าน(โดย ผู้ชายไม่ทำอะไรเลย) เป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่สำคัญ

งานสตรีนิยมในช่วงคลื่นลูกที่สอง (1970) เหล่านี้ นอกเหนือจากเป็นการท้าทาย ปิตาธิปไตย แล้ว ยังให้ความสำคัญกับ “การประกอบสร้างความเป็นผู้หญิง” ที่ถูกซึมซับเข้ามาในตัวตนของผู้หญิงเองกลายเป็น “วาทกรรม” ที่กักขังผู้หญิงไว้ให้อยู่ใน “กรอบ” ที่ สังคมคิดว่าเหมาะสม (จามะรี เชียงทอง, 2020)

บทบาทของเพศหญิงและการถูกกดทับที่ถูกส่งต่อมาถึงปัจจุบัน

จะเห็นได้ว่าปัจจุบันสังคมได้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากอดีตในแง่สังคมวิทยา อาทิเช่นความเชื่อ ค่านิยม พฤติกรรมของคนในสังคมเกี่ยวกับเรื่องเพศได้เปลี่ยนแปลงไปมากแล้ว แต่บรรทัดฐานของสังคมหลายอย่างยังคงไม่เปลี่ยนแปลงยกตัวอย่าง เช่น สังคมทั่วไปเปลี่ยนแปลงค่านิยมจากการกดขี่ทางเพศสู่การเคารพสิทธิมนุษยชนและความเสมอภาคทางเพศระหว่างชายหญิง แต่ปัจจุบันสังคมไทยยังคงยึดติดในบทบาทหน้าที่ระหว่างเพศชายกับเพศหญิงแบบเดิม ๆ สื่อต่าง ๆ ยังคงนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร ความบันเทิงในลักษณะกดขี่ผู้หญิง ผู้คนในสังคมยังคงยกย่องอำนาจผู้ชายเป็นใหญ่ ในขณะที่เดียวกันก็กดทับและมีอคติต่อผู้หญิง เรื่องเพศของสังคมไทยจึงมีลักษณะมาตรฐานเชิงซ้อน (Double standard) ที่ลำเอียงเข้าข้างผู้ชายแทบทุกกรณี รวมไปถึงกรณีปัญหาความรุนแรงทางเพศที่ส่วนใหญ่ผู้กระทำคือผู้ชาย ในขณะที่ผู้หญิงเป็นผู้ถูกกระทำ ที่จริงแล้วผู้หญิงควรเป็นฝ่ายที่ได้รับการช่วยเหลือและได้รับเห็นใจจากสังคมในฐานะเป็นผู้เสียหายที่ได้รับผลกระทบ แต่ในทาง

กลับกันเป็นที่น่าแปลกใจว่าในหลายกรณีสังคมกลับซ้ำเติมและตั้งข้อสงสัยในตัวผู้หญิงว่าเป็นต้นเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหานี้เอง

ประเด็นมาตรฐานเชิงซ้อนในวัฒนธรรมทางเพศ (Sexual Double Standards) ระบบสังคมที่ยกย่องชื่นชมเพศชายมากกว่าหญิง (Systemic Male Preference) ทำให้หญิงต้องอยู่ในสถานะที่ด้อยกว่า ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะของลูกหรือภรรยา การมองเพศหญิงว่าเป็นเพศที่อ่อนแอและเป็นเครื่องบำบัดความใคร่ของเพศชายล้วนแล้วแต่นำมาซึ่งความรุนแรงทางเพศ (จุฑารัตน์ เอื้ออานวย, 2550) การเลือกปฏิบัติที่เข้าข้างเพศหนึ่ง อคติกีดกันอีกเพศหนึ่งนี้เองที่เรียกว่า “มาตรฐานเชิงซ้อนในวัฒนธรรมทางเพศ (Sexual Double Standards)” มาตรฐานเชิงซ้อนทางเพศนั้น ได้ปลุกฝังควบคุมเรื่องเพศกับผู้หญิง แต่กลับส่งเสริมให้ผู้ชายได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ทางเพศอย่างอิสระเสรี ทำให้เกิดอคติ การตีตราและเกิดการตั้งคำถามกับผู้หญิงทุกครั้งเมื่อเกิดประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับเพศอยู่เสมอ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นนี้อธิบายได้ด้วยประสบการณ์ของทุกคนมักจะคุ้นเคย ครอบครัวสถานศึกษามักจะปลุกฝังในลักษณะที่ว่า ผู้หญิงต้องรักษาพรหมจรรย์จนถึงวันแต่งงาน เมื่อแต่งงานผู้หญิงจะต้องมีหน้าที่เป็นภรรยาและเป็นมารดาที่ดี ส่วนผู้ชายสามารถหาประสบการณ์ทางเพศได้ก่อนแต่งงาน ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้ชายสังคมนั้นไม่รับผิดชอบต่อเพศสัมพันธ์จากการปลุกฝังค่านิยมดังกล่าว นอกจากนี้หน้าที่หลักของผู้ชายคือต้องทำงานนอกบ้านและหาเลี้ยงครอบครัว ปลุกฝังความเชื่อว่าผู้ชายมีบทบาทเป็นผู้นำครอบครัว ดูแลสมาชิกทุกคนในบ้าน ในทำนองที่ว่าผู้ชายใหญ่กว่าผู้หญิง ทำให้ผู้ชายต่างก็รับรู้บทบาทของตนเองถึงการเป็นผู้ควบคุมดูแลผู้หญิงและสมาชิกในครอบครัว ดังนั้นเพศชายและเพศหญิงในสังคมต่างก็ถูกบริบททางสังคมและวัฒนธรรมครอบงำ ขัดเกลาให้แสดงบทบาททางเพศ (Sexual Roles) ที่แตกต่างกันมักแสดงออกมาในลักษณะที่ผู้หญิงจะเป็นฝ่ายเสียเปรียบและต่ำต้อยกว่า ส่วนผู้ชายจะเป็นผู้นำและได้เปรียบมากกว่า วัฒนธรรมทางเพศเหล่านี้ย่อมก่อให้เกิดปัญหาต่อผู้หญิงมากกว่าผู้ชายในลักษณะที่สังคมเลือกปฏิบัติต่อผู้หญิงและลดทอนคุณค่าของความเป็นผู้หญิง ขัดเกลาให้ผู้ชายทำร้ายทางเพศต่อผู้หญิงได้โดยชอบธรรมในหลายกรณี โดยคนในสังคมไม่ได้มองว่าเป็นเรื่องผิดปกติ

ค่านิยมในระบบสังคมดังกล่าวนี้จึงเป็นช่องทางให้ผู้ชายใช้อำนาจกดขี่ข่มเหงผู้หญิงผู้ที่มีพลังอำนาจต่ำกว่าออกมาในหลายรูปแบบทั้งในรูปแบบของความรุนแรงทางเพศ การคุกคามทางเพศและอาชญากรรมทางเพศ เป็นต้น ฉะนั้นแล้วส่วนหนึ่งของความรุนแรงทางเพศจึงมีรากเหง้าของปัญหามาจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างเพศ เป็นความสัมพันธ์ที่ผู้กระทำรู้สึกว่ามีอำนาจเหนือกว่าผู้ถูกกระทำซึ่งแทบทั้งหมดเป็นผู้หญิง จากสถานการณ์ปัญหาความรุนแรงทางเพศในหลายกรณีผู้หญิงมักไม่กล้าขัดขืนเพราะตกอยู่ในการควบคุม การมีอำนาจเหนือทำให้ต้องจำยอม

สมาชิกในสังคมเข้าสู่วัยแรงงาน ระบบการทำงานก็ถูกจัดวางด้วยความไม่เท่าเทียมกันระหว่างชายหญิง ทั้งในด้านพฤติกรรมและการแสดงอารมณ์ความรู้สึก ปรากฏออกมาในรูปแบบต่างๆ

ทั้งในด้านตำแหน่งงาน ประเภทงาน หน้าที่การงาน ฯลฯ เช่น ตำแหน่งผู้บริหารแทบทุกหน่วยงาน ส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย ลูกจ้างผู้หญิงถูกนายจ้างหรือเพื่อนร่วมงานคุกคามทางเพศในที่ทำงาน เป็นต้น

ระบบโครงสร้างสังคมที่ชายเป็นใหญ่ แผลงไปด้วยความสัมพันธ์เชิงอำนาจของหญิงและชายที่ไม่เท่าเทียมกัน อันมีส่วนสนับสนุนให้เกิดความรุนแรงทางเพศขึ้น ดังนั้นความรุนแรงทางเพศจึงไม่ได้เป็นเพียงเหตุการณ์ปัญหาเท่านั้น หากแต่เบี่ยงลึกแล้วยังเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงความผิดปกติของสังคมคือความไม่เท่าเทียมในความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างเพศชายและเพศหญิงในโครงสร้างของสังคมอีกด้วย ทำให้เกิดความรุนแรงทางเพศและยังบ่มเพาะการกระทำผิดซ้ำ ๆ ของผู้กระทำความผิด (ดร.สุชума อรุณจิต, 2565)

ประเด็นสัมพันธ์ภาพเชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศ ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างเพศในแนวคิดของ Catherine (Cited in Groth, Nicholas, Jean, & Birnbaum, 1981) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง โดยได้อธิบายว่าการควบคุมเพศหญิงมีขึ้นมาพร้อมๆกับการเปลี่ยนแปลงของระบบสืบสายโลหิตแบบมารดาเป็นใหญ่ (Matriarchy) ไปสู่ระบบบิดาเป็นใหญ่ (Patriarchy) ซึ่งมีความเชื่อพื้นฐานว่าผู้หญิงมีความด้อยกว่าและเป็นสัญลักษณ์ของการมีอำนาจของผู้ชาย ทั้งนี้ความรุนแรงทางเพศเป็นภาพสะท้อนถึงสังคมที่มีความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างเพศที่ไม่เท่าเทียมกัน ฝ่ายชายอยู่ในฐานะที่เหนือกว่าและครอบงำฝ่ายหญิงนั่นเอง

ทฤษฎีความขัดแย้งทางสังคม (Conflict Theory) มองเรื่องเพศในประเด็นที่ว่า เป็นเรื่องของกำลัง อำนาจ ความไม่เท่าเทียมกัน และการให้ความสำคัญแก่เพศหนึ่งมากกว่าอีกเพศหนึ่ง อำนาจในการควบคุมเรื่องเพศอยู่ในมือของกลุ่มที่มีอำนาจเหนือกว่าจะเป็นผู้กำหนดกลุ่มที่มีอำนาจต่ำกว่า โดยในสังคมชายเป็นใหญ่เพศชายจะใช้อำนาจในการจำกัดเรื่องเพศของเพศหญิงไว้ ขณะที่เพศชายมีอิสระเสรีในการแสดงออกทางเพศมากกว่าเพศหญิงโดยอ้างความชอบธรรมเรื่องความอ่อนแอทั้งสรีระและความปลอดภัยของผู้หญิง (จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, 2557) เป็นที่มาของการทำให้ผู้ชายถือครองอำนาจในการควบคุมผู้หญิง

นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีที่สามารถอธิบายเกี่ยวกับอำนาจที่แตกต่างกันในเรื่องเพศคือทฤษฎีการใช้อำนาจในทางที่ผิด (Abuse of Power Theory) โดยทฤษฎีนี้เชื่อว่าความรุนแรงทางเพศเกิดจากการใช้อำนาจที่เหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง ผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่ามีแนวโน้มเป็นผู้กระทำผู้ที่มีอำนาจต่ำกว่า (Kanter, 1977 cited in Lee, Robert, Eleanor, & Xianglei, 1996) ดังนั้นแล้วค่านิยมทางสังคมแบบชายเป็นใหญ่เป็นแบบแผนปฏิบัติและใช้อำนาจที่อยู่เบื้องหลังบทบาทความเป็นชายกระทำต่อผู้หญิงอย่างไม่เท่าเทียมกัน (ชญญาพัชญ์ ตรังคิณานิธิมา และ อาภาศิริ วุวรรณานนท์, 2561)

ความเชื่อเรื่องบทบาทของผู้หญิงตลอดจนการถูกบังคับข่มขู่ด้วยเงื่อนไขเชิงอำนาจในเรื่องอื่น ความรุนแรงทางเพศอาจไม่ได้หมายความว่าความถึงการต่อสู้ ขัดขืน จนเกิดร่องรอยการบาดเจ็บเพียงอย่างเดียว แต่ยังหมายรวมถึงการใช้อำนาจที่ไม่เท่ากันมากระทำต่อกัน (กฤตยา อาชวนิจกุล และ พริสรา

แซกเวย์, 2551) รวมไปถึงงานกรณีเกี่ยวกับการเกิดความรุนแรงทางเพศ เช่น การที่สามีข่มขืนภรรยา หรือ การที่ผู้ชายข่มขืนแฟนของตนเอง ถือเป็นอุบัติการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นถึงการใช้อำนาจที่เหนือกว่าบังคับขืนใจอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่ปัญหาส่วนตัวหากแต่เป็นปัญหาสังคมที่สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศในสังคม

กระบวนการขัดเกลาทางสังคมนี้จะอยู่ในชีวิตประจำวัน เกิดขึ้นโดยสมาชิกในสังคมไม่รู้ตัว สำหรับผู้หญิงได้เรียนรู้ที่จะเป็นผู้ต่ำต้อยกว่า อ่อนโยน ไม่แสดงการโต้แย้ง ยอมปฏิบัติตาม ถ่อมตนในฐานะที่มีอำนาจน้อยกว่าผู้ชายไปโดยปริยาย จนกลายเป็นค่านิยมบรรทัดฐานของสังคมผ่านกระบวนการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นในสังคม การสั่งสมถ่ายทอดขัดเกลาเหล่านี้เป็นระยะเวลาอันยาวนานจนกลายเป็นความเชื่อ มีผลทำให้เกิดความรุนแรงทางเพศเกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่าเป็นวงจร ปัญหาสังคมที่ยากจะแก้ไข เช่น เมื่อผู้หญิงถูกข่มขืน สังคมมักจะเชื่อว่าผู้หญิงคนนั้นมีความสุขจากการถูกข่มขืน หากผู้หญิงคนนั้นแต่งกายไม่เรียบร้อยก็มักจะถูกตีตราว่าเป็นฝ่ายแต่งกายยั่วอารมณ์ให้ทำผู้ชายก่อนจึงสมควรแล้วที่จะถูกข่มขืนเป็นต้น เมื่อสังคมออกแบบโครงสร้างทางสังคมมาเช่นนี้ สังคมก็จะมีอคติทางเพศ เลือกรูปปฏิบัติและมีความลำเอียง เมื่อเกิดเหตุการณ์ร้ายๆขึ้นกับผู้หญิง สิ่งแรกที่สังคมจะพิจารณาคือ ไม่ได้มองว่าเหตุการณ์นั้นขัดต่อ “หลักสิทธิมนุษยชน” และ “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” หรือไม่เพียงใด แต่สังคมกลับมุ่งพิจารณาจับจ้องผู้หญิงที่โดนกระทำว่าผู้หญิงคนนั้นมีลักษณะตามที่สังคมได้ให้นิยามคำว่า “ผู้หญิงที่ดี” เอาไว้หรือไม่มากนักเพียงใด และหากผู้หญิงที่โดนกระทำมีคุณสมบัติไม่ครบตามลักษณะของคำว่า “ผู้หญิงที่ดี” ตามที่สังคมได้กำหนดเอาไว้ คนในสังคมส่วนใหญ่ก็พร้อมที่จะตำหนิตายถึงตัวร้ายเงี้ยงและตีตราผู้หญิงที่ถูกกระทำด้วยอคติความลำเอียงว่าด้วยเรื่องเพศแทนที่จะเห็นใจหรือให้ความช่วยเหลือในฐานะของผู้ที่ถูกละเมิดสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ทำให้ผู้หญิงกระทำเกิดความทุกข์ไว้เพียงลำพัง ส่งผลกระทบต่อผู้ถูกกระทำทั้งร่างกายและจิตใจ ในขณะที่ผู้กระทำผิดรอดตัวและไม่ได้รับการลงโทษทัณฑ์ใดๆ

กลุ่มผู้กระทำความรุนแรงทางเพศ ความรุนแรงทางเพศเชิงโครงสร้างของสังคมมีส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้กระทำความผิดมีพฤติกรรมความรุนแรงทางเพศได้อย่างมาก ดังเช่นการศึกษาของ Baker (1997 cited in Turvey & Brent, 2005) เห็นว่าแรงจูงใจในการกระทำความรุนแรงทางเพศหรือการข่มขืน ประการแรกคือเรื่อง Sex and Lovemaking เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากผู้กระทำผิดมองการมีเพศสัมพันธ์เป็น Lovemaking ซึ่งอาจจะทำให้กลายเป็นการใช้อำนาจไปบังคับ ในเด็กหนุ่มที่ยังขาดประสบการณ์สังคมจะสั่งสอนการใช้อำนาจและความรุนแรงกับผู้หญิง จนนำไปสู่พฤติกรรมการข่มขืนเนื่องจากความสับสนระหว่างการทำประสบการณ์ทางเพศกับการมีความสัมพันธ์ทางเพศ ประการที่สองคือเรื่อง Sex and Shoplifting มองผู้หญิงเหมือนกับสินค้าที่สามารถจะซื้อมาขายไปได้ พวกเขาจะถูกสอนว่า ความต้องการทางเพศเหมือนกับความหิว ซึ่งผู้หญิงเปรียบเสมือนกับอาหาร ประการที่สามคือ Dividing เป็นการแบ่งแยกที่มีแรงจูงใจของการมองว่าผู้หญิงเป็นทรัพย์สินสมบัติของ

ผู้ชายและการข่มขืนนั้นใช้เพื่อแสดงอำนาจเหนือผู้หญิง ประการที่สี่คือ Power เป็นแรงจูงใจด้านอำนาจเพื่อต้องการรักษาอำนาจและควบคุม เท่ากับว่าโครงสร้างทางสังคมก่อให้เกิดความรุนแรงทางเพศ และประการสุดท้ายคือ Uniting เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากกลุ่มโดยใช้การข่มขืนให้เป็นบทพิสูจน์ในบางสิ่งของกลุ่ม

ความรุนแรงทางเพศในสังคมนี้สะท้อนให้เห็นถึงความผิดปกติของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความเหลื่อมล้ำ ความไม่เท่าเทียม ความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ ทั้งเพศชาย เพศหญิง ผังรากลึกอยู่ในโครงสร้างของสังคมไทย ปัจจัยทางด้านสังคม บริบททางสังคม วัฒนธรรมที่เป็นปัญหาเหล่านี้บ่มเพาะก่อให้เกิดปัญหาความรุนแรงทางเพศ (ดร.สุชума อรุณจิต, 2565)

ประเด็นข้างต้นได้สะท้อนให้เห็นว่าปัจจุบันความรุนแรงทางเพศเป็นเรื่องที่ผู้หญิงต้องเผชิญภายใต้ความรุนแรงเชิงโครงสร้าง (Structural violence) ของสังคม เพราะสถานภาพและบทบาทจะอยู่ในระบบสังคมที่มีปัญหาเรื่องปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกันทางเพศ อันทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบในตำแหน่งที่แตกต่างกัน (สฤณี สืบพงษ์ศิริ, 2561)

ด้วยกรณีการเกิดเหตุการณ์ปัญหาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศนั้น ลักษณะวัฒนธรรมไทยมักตั้งคำถามต่อผู้ถูกกระทำผิดมากกว่าผู้กระทำ (กฤตยา อาชวนิจกุล, 2552) อยู่เสมอนั้นเท่ากับเป็นการแสดงถึงความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ ในลักษณะของการตีตรา จับจ้อง ตรวจสอบผู้หญิง ในขณะที่ให้เสรีภาพทางเพศ ยกเว้น ละเว้นการคาดโทษผู้ชาย

กลุ่มผู้ถูกกระทำรุนแรงทางเพศ ผู้หญิงถูกกระทำจำนวนไม่น้อย ยอมเก็บงำปกปิดเหตุการณ์เลวร้ายไว้กับตนเองมากกว่าเพราะผู้หญิงจะรับรู้และทราบดีว่าการเปิดเผยข้อมูลเรื่องราวการเกิดความรุนแรงทางเพศมีความเสี่ยงที่จะถูกสังคมตั้งคำถามตีตราในลักษณะของการเป็นหญิงที่ปฏิบัติตัวไม่ดีมากกว่าการได้รับความเห็นอกเห็นใจ แทนที่สังคมจะกล่าวโทษผู้กระทำผิด ความเชื่อเหล่านี้ส่งผลต่อการมองและการทำความเข้าใจพฤติกรรมระหว่างชายและหญิง รวมไปถึงการมองว่าปัญหาความรุนแรงทางเพศมักเกิดจากฝ่ายหญิง และเป็นไปในลักษณะของการตำหนิผู้หญิง (สุชีลา ตันชัยนันท์, 2558:19) ยกตัวอย่างเช่น ผู้หญิงคงรู้สึกสนุกและมีความสุขกับการถูกกระทำ สาวบริสุทธิ์เท่านั้นที่เป็นเหยื่อ จนทำให้ผู้ถูกกระทำจำนวนมากไม่กล้าแจ้งความ ไม่กล้าเปิดเผยข้อมูลให้ใครทราบ ส่วนหนึ่งที่ผู้หญิงเลือกที่จะปกปิดเรื่องราวเลวร้ายไว้กับตัวจากการศึกษาของ Burgess 1985 (ขวัญไชย สันติภราภาพ, 2547) ได้ให้เหตุผลเชิงสังคมวิทยาและจิตวิทยาไว้ว่า ผู้หญิงมักกลัวถูกตำหนิว่าเป็นต้นเหตุให้เกิดเรื่องราวที่เกิดขึ้น กลัวถูกต่อต้านจากคนอื่น ๆ เมื่อเรื่องราวถูกเปิดเผย กลัวว่าจะไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเนื่องจากมีประสบการณ์ไม่ดี รวมถึงกลัวการข่มขู่จากผู้กระทำ สอดคล้องกับ (อภิญา เวชยชัย, 2561) ที่ได้กล่าวว่าผู้หญิงที่ถูกกระทำส่วนใหญ่ไม่กล้าเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเพราะอายและไม่กล้าเปิดเผย

จากข้อมูลเหล่านี้ ข้าพเจ้าจึงได้ทำการสืบค้นข่าวสารในสังคมจำนวน 5 ข่าว และสัมภาษณ์ ผู้หญิงรอบตัวจากการสร้างกล่องคำถามในเว็บไซต์อินสตาแกรมเพื่อให้คนที่ผ่านมาเห็นและมี ประสบการณ์ตรงกับคำถามเข้ามาเล่าเรื่องราวที่ตนประสบพบเจอมา การเก็บข้อมูลนี้เพื่อยกตัวอย่าง ความจริงที่เกิดขึ้นในสังคมจากเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นแสดงให้เห็นถึงการถูกกดทับของเพศหญิง โดย เนื้อหามีดังต่อไปนี้

ตัวอย่างเหตุการณ์ทางสังคมที่ทำให้เห็นถึงการถูกกดขี่ของเพศหญิง

จากข่าวสดออนไลน์กรณีของหญิงสาวในประเทศจีนได้ถูกคลุมถุงชนโดยพ่อของตน ส่งผลกระทบให้ผู้ถูกรังแกเกิดปัญหาทางด้านจิตใจในระยะยาว

“พ่อน้ำตานอง เจอลูกสาวใจเด็ด ยอมเร่ร่อนไร้บ้านเป็นเวลา 4 ปี ตีกว่าถูกคลุมถุงชนกับชาย ไม่ได้รัก ลั่นอยากอยู่ในสุสานมากกว่ากลับบ้าน ในบางพื้นที่ยังมีขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมโบราณที่ ค่อนข้างอนุรักษนิยม ซึ่งไม่อนุญาตให้มีความรักอย่างอิสระเสรีจะต้องแต่งงานตามความเหมาะสมกับ คนที่พ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่เลือกให้ หญิงวัย 31 ปีในประเทศจีนหนีออกจากบ้าน เพราะไม่พอใจกับ การตัดสินใจตกลงแต่งงานเพียงฝ่ายเดียวของพ่อแม่ ซึ่งการยอมเดินออกจากความสะดวกสบายเพราะ ต้องการอิสระตามรายงานของสำนักข่าวจีน ผู้หญิงแฉลูกจากชนบทของมณฑลหูเป่ย์หมั่นกับผู้ชายจาก หมู่บ้านใกล้เคียงเมื่อ 4 ปีที่แล้วภายใต้การจัดการของครอบครัวของเธอ เธอยื่นข้อเสนอให้ยกเลิก แต่งงาน แต่ครอบครัวกลับคิดว่า หากให้ลูกหย่าร้างในอนาคตจะหาคู่ครองได้ยากและมันก็ไม่ดีสำหรับ ครอบครัว ทำให้พ่อแม่ปฏิเสธคำขอของลูกสาวหญิงแฉลูหมดค่าจะพูดกับพ่อแม่ของเธอ ด้วยเหตุนี้จึง วางแผนที่จะใช้วิธีสงครามเย็น เพื่อให้ครอบครัวของเธอเปลี่ยนการตัดสินใจของพวกเขา แต่ทั้งสอง ยังคงพยายามทำให้ลูกสาวของพวกเขายอมจำนนเข้าพิธีวิวาห์ให้ได้ ทำให้ฝ่ายหญิงทนไม่ไหวอีกต่อไป หนีจากการถูกคลุมถุงชนในวันวิวาห์ทันทีหลังจากหนีออกจากบ้านมา 4 ปี ในที่สุดครอบครัวก็ได้ เบาะแสของลูกสาวโดยชาวบ้านแจ้งเหตุขอความช่วยเหลือ หลังพบหญิงพเนจรรายหนึ่งอยู่ในภวังค์ เสื้อผ้าขาดรูด และเดินเตร่บริเวณสุสานในเมืองตงวานมณฑลกวางตุ้ง” (ข่าวสดออนไลน์, 2565)

ข่าว Voice Online จากประเทศโมร็อกโก เด็กสาวผู้ถูกบังคับให้แต่งงานกับผู้ชายที่ข่มขืนตน เป็นกรณีที่น่าสะเทือนใจเนื่องหลังจากการแต่งงานเธอได้เลือกจบชีวิตโดยการฆ่าตัวตาย

หญิงชาวโมร็อกโกวัย 16 ปี ฆ่าตัวตายหลังถูกบังคับให้แต่งงานกับผู้ชายที่ข่มขืนตน โดยคดี ดังกล่าวนำมาซึ่งความไม่พอใจแก่ชาวโมร็อกโกและนักเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิมนุษยชนจำนวนมาก คดี ดังกล่าวเกิดขึ้น หลังจากที่นางสาวอาร์มิน่า ฟิลาลี วัย 16 ปี ถูกชายคนหนึ่งข่มขืน โดยบิดาของเธอได้ ยื่นเรื่องฟ้องร้องดำเนินคดี แต่พนักงานอัยการกลับแนะนำให้ชายที่กระทำการข่มขืนแต่งงานกับฟิลาลี ตามประเพณีที่ถูกต้อง อีกทั้งฟิลาลียังมีอายุไม่ถึง 18 ปี ซึ่งเป็นอายุขั้นต่ำที่อนุญาตให้หญิงชาว โมร็อกโกแต่งงานได้ ดังนั้นฟิลาลีจึงถูกบังคับให้แต่งงาน เพื่อรักษาชื่อเสียงของครอบครัวเอาไว้ โดย

ในวันที่พลาสิฆ่าตัวตายนั่น พยานที่เห็นเหตุการณ์ให้สัมภาษณ์ว่า สามีมองเธอรู้สึกโกรธแค้นที่เห็นเธอ ตีหมาพิษ จากนั้นก็ลากเธอออกมากลางแจ้ง ก่อนที่เธอจะเสียชีวิตในที่สุด ทั้งนี้ในสังคมชาวโมร็อกโก นั้น หากผู้หญิงเสียความบริสุทธิ์ก่อนที่จะแต่งงาน จะถือเป็นเรื่องที่น่าอับอาย และทำให้ครอบครัว เสื่อมเสียชื่อเสียง ยิ่งถ้าผู้หญิงคนนั้นเสียความบริสุทธิ์เพราะถูกข่มขืน ก็จะถูกมองว่าเป็นตราบาป และ สร้างความเสื่อมเสียเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังผิดศีลธรรมและประเพณีอันดีของสังคมโมร็อกโกอีกด้วย (Voice online, 2555)

จากข่าว ปีปีซี ภาคภาษาอินโดนีเซีย กรุงกัวลาลัมเปอร์ ได้แสดงให้เห็นการใช้แรงงานของ เพศหญิงที่เกินความเหมาะสม กดขี่ กักขัง และทำร้ายร่างกาย จนทำให้เธอมีปัญหาทางด้านจิตใจและ ร่างกายเป็นเวลานานกว่าที่จะได้รับการช่วยเหลือ

สาวรับใช้ชาวอินโดนีเซียที่ถูกทรมาน ต่อสู้เพื่อเอาผิคนายจ้างชาวมาเลเซีย"ช่วยฉันด้วย ฉัน กำลังถูกนายจ้างทรมาน" เมเรียนเจ คาบู เขียนข้อความในกระดาษ "ฉันถูกทำร้ายจนโซกเลือดทุกวัน ช่วยฉันที!" จากนั้นเธอก็รีบพับกระดาษนี้และโยนออกไปนอกประตูเหล็กที่ล็อกอยู่ของ อพาร์ทเมนต์ ชานเมืองกรุงกัวลาลัมเปอร์ของมาเลเซีย ซึ่งเธอทำงานเป็นสาวใช้ในบ้านอยู่ที่นั่น ผู้หญิงคนหนึ่งที่เคย เดินผ่านมาเก็บกระดาษนี้ไป เมื่อเธอได้อ่านข้อความนี้ เธอก็นำมันไปให้กับตำรวจที่เกษียณอายุแล้วคน หนึ่งที่อยู่อาศัยอยู่ในแฟลตแห่งเดียวกันทันที "ถ้าเธอยังอยู่ที่นั่น เธอจะต้องตายแน่ ๆ" เขากล่าวในเวลา ต่อมา ในวันเดียวกันนั้นคือ 20 ธ.ค. 2014 ตำรวจมาเลเซียได้มาเคาะประตูอพาร์ทเมนต์ที่มาเรียนเจ อาศัยอยู่ ซึ่งเธอไม่ได้ออกไปไหนเลยมานาน 8 เดือน แล้วมีการบรรยายถึงความทุกข์ทรมานของเม เรียนเจอย่างละเอียดในคำพิพากษา ซึ่งระบุว่า นายจ้างได้ทุบตีเธออย่างรุนแรง ทำให้จมูกของเธอหัก ในการทุบตีครั้งหนึ่ง และมักจะทรมานเธอด้วยเตารีดร้อน, แหวน, ค้อน, กระบอง และคีม 8 ปีผ่านไป ร่างกายของเธอยังคงมีร่องรอยของการทรมานนี้ มีแผลเป็นลึกที่ริมฝีปากบนของเธอ ฟันของเธอหัก 4 ซี่ และหูข้างหนึ่งผิดรูป เธอเล่าว่า 3 สัปดาห์หลังจากเธอเริ่มทำงานนี้ ก็เริ่มมีการทุบตีเธอเกิดขึ้น คืบ วันหนึ่ง เซรินต้องการนำปลามาทำกับข้าว แต่เธอหาปลาในตู้เย็นไม่เจอ เพราะเมเรียนเจนำไปใส่ไว้ใน ช่องแช่แข็ง เมเรียนเจบอกว่า ทันใดนั้นเธอก็ถูกตีด้วยปลาแช่แข็ง เลือดออกที่ศีรษะของเธอ เธอบอก ว่า หลังจากนั้นเธอก็ถูกทุบตีทุกวัน เธอเล่าว่า เธอไม่เคยได้รับอนุญาตให้ออกไปนอกอพาร์ทเมนต์เลย ประตูเหล็กหน้าแฟลตล็อกไว้อยู่ตลอดเวลาและเธอก็ไม่มีกุญแจไข เมเรียนเจบอกว่า นายจ้างจะทรมาน และทุบตีเธอจนเหนื่อยถึงจะหยุด จากนั้นนายจ้างก็สั่งให้เธอทำความสะอาด เช็ดเลือดของตัวเองที่ เปราะพื้นและผนัง (ลัมบันรา & ปีปีซี ภาคภาษาอินโดนีเซีย กรุงกัวลาลัมเปอร์, 2566)

จากข่าวไทยรัฐออนไลน์มีผู้หญิงรายหนึ่งถูกชายโรคจิตกักขังเพื่อทำร้ายร่างกายตอบสนองความ ต้องการของตนเองทำให้ผู้หญิงรายนี้มีสภาพจิตใจแย่แต่ท้ายที่สุดตำรวจก็สามารถช่วยเหลือได้

หนุ่มโรคจิตหลอกผู้หญิงมากักขังทรมานจนตาย เขี่ยสาวรายใหม่เกือบไม่รอด ถูกทุบตีจนมูก หัก ซี่โครงหัก 9 ซี่ โชคดีตำรวจช่วยออกมาก่อน เชื่อน่าจะมีเหยื่อรายอื่นอีก วันที่ 13 ต.ค. ผู้สื่อข่าว

จ.พัทลุงรายงาน จากกรณี ตำรวจกองบังคับการปราบปราม กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง บุกเข้าจับกุมตัว นายธนเดช หรือรุจ แก้วช่วง อายุ 27 ปี ตามหมายจับ ศาลอาญาตลิ่งชันที่ 473/2565 ลงวันที่ 29 กันยายน 2565 ซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดฐาน "ทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตายโดยทรมานหรือกระทำทารุณโหดร้าย" ในห้องพักในอพาร์ทเมนต์แห่งหนึ่ง ต.คูหาสวรรค์ อ.เมืองพัทลุง และสามารถช่วยเหลือนางสาวเนย (นามสมมติ) อายุ 31 ปี ชาวจังหวัดลำพูน ที่อยู่ในห้องพักดังกล่าว ในสภาพถูกทำร้าย บาดเจ็บมีรอยฟกช้ำตามร่างกายใบหน้าบวมซ้ำจนผิดรูป โดยจับกุมนายธนเดช และช่วยเหลือนางสาวเนย ส่งรักษาตัวที่โรงพยาบาลพัทลุงคนไข้หญิงรายนี้รู้สึกตัวดี แต่ได้รับบาดเจ็บตามร่างกายในหลาย ๆ แห่ง สันจมูกหัก สมองได้รับกระทบกระเทือน จากการเอกซเรย์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่พบมีเลือดคั่งในสมอง ส่วนกระดูกซี่โครงหัก 9 ซี่ ประกอบด้วย ด้านขวา 3 ซี่ ด้านซ้าย 6 ซี่ และบริเวณกระดูกสันหลังในระดับเอวมีรอยหัก 3 จุด "บาดแผลที่เกิดขึ้นนั้นไม่ได้มาจากการกระทำโดยใช้ของแข็ง แต่มาจากเท้า และการทำร้ายร่างกายโดยเฉพาะจากการชกต่อย ตะ กระตืบ รวมทั้งการเหยียบซ้ำจนกระดูกซี่โครงหัก ซึ่งจะต้องใช้การผ่าตัดในการรักษาต่อไป ส่วนซี่โครงหัก 9 ซี่ ซี่โครงที่หักไม่ได้ทิ่มแทงอวัยวะภายในจนทำให้มีเลือดในช่องท้อง แต่หากว่ามีการกระทำซ้ำติดต่อกันที่ซี่โครงอาจจะทำให้ซี่โครงไปแทงอวัยวะภายใน อาทิ ปอด จนทำให้ผู้บาดเจ็บเสียชีวิต" ทางด้านนางสาวเนยกล่าวว่าหลังจากที่เข้ามาพักในอพาร์ทเมนต์ก็ไม่ได้ออกไปไหนเลย อาหารเขา(ผู้ต้องหา)ก็ซื้อให้กินเป็นมื้อๆ กลางวันผู้ชายจะออกไปทำงานตามปกติ คาดว่าผู้ต้องหา น่าจะเสพยาเสพติดด้วย ส่วนใหญ่เขาจะเสพตอนที่เขาเล่นเกมสล็อต แต่ตนก็ไม่ทราบเล่นเกมสล็อตเป็นอย่างไร ส่วนที่รู้จักกับชายคนนี้มีมาจากการติดต่อทาง Facebook เพราะชอบสะสมเพื่อน มีการทัก Facebook จนนำไปสู่สิ่งเลวร้ายที่เกิดขึ้นกับตนในที่สุด (ไทยรัฐออนไลน์, 2565)

การค้ามนุษย์เป็นปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จากข่าวสำนักคดีค้ามนุษย์ ทำให้เห็นถึงกรณีนางสาว ลู มีอายุเพียง 17 ปี แต่ต้องจำใจเป็นแม่คนจากถูกข่มขืนโดยนายจ้าง ความรุนแรงจากการค้ามนุษย์เป็นสิ่งที่คาดไม่ถึง ทุกคนที่ได้ติดตามข่าวเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ คงพอจะมองเห็นภาพความรุนแรงและความทารุณโหดร้ายที่ถูกเหยียบย่ำให้กับเหยื่อการค้ามนุษย์ การบาดเจ็บทางร่างกายมีวิทยาการทางการแพทย์มาช่วยเยียวยารักษาซึ่งไม่นานก็อาจหายได้ แต่ความบอบช้ำทางจิตใจเป็นเรื่องยากจนถึงกับเป็นไปได้ที่จะเยียวยา เหยื่อการค้ามนุษย์หลายรายไม่อาจลบความทรงจำที่เลวร้ายหรือลึมฝืนร้ายที่เขาได้รับ ผลลัพธ์คือคนเหล่านี้ไม่สามารถหวนกลับมาใช้ชีวิตเยี่ยงคนปกติ หลายคนเลือกที่จะหลบอยู่ในมุมมืดจมอยู่กับความทุกข์ทรมานตามลำพัง และหลายคนเลือกที่จะจบชีวิตลงอย่างเจ็บ ๆ เพื่อหนีจากความทุกข์ที่กัดกร่อนจิตใจไปอย่างน่าเวทนา หากใครได้อ่านคอลัมน์เล็ก ๆ ในหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ฉบับวันที่ 7 กันยายน 2561 ที่ลงเรื่องราวเกี่ยวกับหญิงสาวชาวเมียนมารายหนึ่งที่ต้องหนีเอาตัวรอดจากความโหดร้ายที่เธอได้รับมานานถึง 6 ปีเต็มโดยต้องตัดใจทิ้งลูกน้อยไว้เบื้องหลังคงจะสะเทือนใจไปกับความเคราะห์ร้ายของเหยื่อการค้ามนุษย์รายนี้

ไม่น้อยทีเดียว นางสาวลู ในวัยเพียง 17 ปี ต้องอพยพพร้อมครอบครัวหนีภัยการสู้รบในเมียนมา ออกไปอาศัยอยู่กับญาติบริเวณแนวชายแดนที่ติดกับประเทศจีน แต่เล็กจนโต ลู ไม่เคยออกไปไหน นอกจากไปโรงเรียน โบสถ์และท้องนา วันหนึ่งเธอถูกชักชวนจากคนที่อยู่ใกล้กับบ้านญาติให้ไปทำงาน เป็นเด็กเสิร์ฟในร้านอาหารแห่งหนึ่งห่างจากบ้านที่เธออาศัยโดยนั่งรถยนต์ไปประมาณครึ่งชั่วโมง ความไร้เดียงสาประกอบกับสภาพความอดอยากของครอบครัว ลู จึงตัดสินใจที่จะไปทำงานเพื่อหาเงิน มาจุนเจือครอบครัว ลู เดินทางพร้อมกับเพื่อนบ้านซึ่งรู้จักกันได้ไม่นานลิกเข้าไปในประเทศจีน เมื่อเดินทางไปถึงเธอได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่น มีคนนำเบหมีร้อน ๆ มาให้เธอกินดับความหนาวเย็นในยามเช้าที่เดินทางไปถึง หลังกินได้ไม่นาน ลู เริ่มรู้สึกง่วงนอน โดยตอนแรกเธอเข้าใจว่าเป็นเพราะ อ่อนเพลียจากการเดินทางมาทั้งคืน เมื่อเธอตื่นขึ้นมาอีกครั้งหนึ่งพบว่าตัวเองอยู่ในบ้านของครอบครัว ชาวจีนครอบครัวหนึ่ง โดยในบ้านมีชาวจีนสูงอายุ 2 คนซึ่ง ลู ทราบต่อมาว่าเป็นพ่อและแม่ของชายหนุ่มชาวจีนที่อยู่ในบ้านหลังนั้น ตอนแรกเธอสับสนว่าเธอมาอยู่ที่นั่นได้อย่างไร แต่ไม่นานเธอก็เริ่ม เข้าใจว่าคนในบ้านหลังนี้ซื้อเธอมา และเมื่อรู้ว่าเธอถูกซื้อเพื่อให้มาเป็นเมียของลูกชายเจ้าของบ้านเธอ รู้สึกเสียใจ แต่สิ่งที่ทำให้เธอหวาดกลัวมากที่สุดคือเธอสังเกตเห็นว่าลูกชายเจ้าของบ้านมีอาการไม่ เหมือนคนปกติทั่วไป ลู ถูกบังคับให้แต่งงานอยู่กับเป็นเมียของลูกชายเจ้าของบ้านที่มีอาการป่วยทาง จิต เมื่อเธอขัดขืนเธอถูกทุบตีทำร้ายร่างกาย และถูกลูกชายเจ้าของบ้านข่มขืนซ้ำแล้วซ้ำเล่า ในที่สุด เธอจึงต้องก้มหน้ารับสภาพของการเป็นสะใภ้ในบ้านหลังนี้อย่างไม่มีการเลือก ทุกวันเธอต้องทำงาน บ้านทุกอย่าง รับผิดชอบและแม่สามีและต้องรองรับอารมณ์และความวิปริตของสามีที่ป่วยเป็นโรคจิต เรื่อยมา ลู ให้กำเนิดลูกชายเมื่อเธออยู่ในบ้านหลังนี้มาได้ 3 ปี ทุกวัน ลู จมอยู่กับความทุกข์ ไม่มีวัน ไหนที่เธอไม่คิดที่จะจากไป ความคิดเหล่านี้วนเวียนและทำร้ายจิตใจเธอตลอดเวลา ลู ทนกับสภาพ เช่นนี้เป็นเวลาถึง 6 ปี วันหนึ่งโอกาสเปิดช่องให้เธอหลบหนี แต่ก่อนจากมาเธอกลับต้องต่อสู้กับ ความคิดที่ย้อนแย้งในใจของเธอเองว่า เธอจะเลือกทิ้งลูกชายไว้กับครอบครัวชาวจีนแล้วจากมา หรือ จะเลือกอยู่กับครอบครัวที่ซื้อเธอมาและสร้างความเจ็บปวดทั้งทางกายและใจเพื่อให้ได้อยู่กับลูกชายที่ เธอรักตั้งดวงใจ ทุกวันนี้แม้เธอจะได้รับอิสระแต่บาดแผลที่อยู่ในใจเธอยังไม่จางหาย ที่สำคัญทุกวัน เธอยังเฝ้ารอและหวังว่าจะมีใครสักคนช่วยนำพาลูกของเธอออกมาจากบ้านหลังนั้นและมาอยู่กับเธอ เหมือนเดิม (สำนักงานคดีค้ามนุษย์, 2565)

จากการศึกษาข่าวเกี่ยวกับการถูกกดขี่ของเพศหญิงทำให้ข้าพเจ้ามีความสนใจที่จะสัมภาษณ์ ผู้หญิงรอบตัวว่าเคยมีเหตุการณ์เกี่ยวกับการถูกกดขี่อย่างไรบ้าง จึงได้เกิดเป็นเรื่องราวจากการ สัมภาษณ์ โดยใช้นามสมมติ เป็นนางสาว A มีเนื้อหาระบุทั้งหมด 3 เรื่องดังต่อไปนี้

เรื่องราวจากการสัมภาษณ์

นางสาว A กล่าวว่า “ตอนอนุบาลอายุน่าจะ 4-5 ขวบนี้แหละ เราเรียนโรงเรียนเล็ก ๆ มีรุ่นพี่ผู้ชายแถวบ้านแก่กว่าเรา 2 ปีเรียนที่เดียวกัน เขาออกจะเป็นเด็กเกเร เขาบังคับเราให้เราเดินไปที่ห้องน้ำกับเขา แล้วบอกเราให้ถอดกางเกงในออก เราเด็กมาก ๆ ไม่รู้เรื่องอะไร แล้วก็กลัวเขาจะทำร้ายหรือแกล้งเหมือนที่เขาแกล้งคนอื่น เราเลยยอม จากนั้นเขาก็กำลังจะมาจับที่ตัวเรา แต่มีคนเดินมาก่อน เราตกใจแล้วก็รีบใส่กางเกงในเหมือนเดิมและวิ่งหนีออกมา แล้วไอพวกเด็กกลุ่มนั้นมันก็เอาไปพูดกัน บอกว่าเราโดนอึดถั่วดำ แต่ด้วยความที่เด็กมาก ๆ อะ คือเราไม่รู้ด้วยซ้ำว่ามันแปลว่าอะไร หลังจากนั้นก็โดนพวกเด็กผู้ชายทั้งรุ่นพี่ทั้งเพื่อนมาล้อ มาพูดใส่เราว่าโดนอึดถั่วดำมาหรือ แล้วก็หัวเราะกันคิกคัก พูดกันเป็นเรื่องสนุก เราก็ได้แต่ง ๆ ซิม ๆ รู้ว่ามันคงไม่ใช่เรื่องดีแน่ ๆ เรื่องนี้มันคาใจมาตลอดว่ามันคืออะไร หมายความว่าไง จนพอเริ่มโตขึ้นถึงได้เข้าใจความหมายพวกนั้น เราโคตรอายเลย ไม่กล้าบอกใคร ไม่เคยเล่าให้ใครฟัง จนมาถึงทุกวันนี้ก็ไม่เคยพูดเลย ไอคนที่มันทำอะมันคงลืมไปหมดแล้ว แต่เรายังจำได้ไม่เคยลืมเลย”

หลังจากนั้นนางสาว A ก็เล่าอีกว่า “เราเคยโดนโรคจิตขับรถตามตอนกลับจากโรงเรียน มันขับมาใกล้ๆ แล้วก็ควักไอนั่นออกมาซัก แล้วเราก็ไม่รู้เลยว่าสิ่งที่มันทำคืออะไร พอเพื่อนผู้ชายรู้เพื่อนก็ล้อ เราไม่รู้ที่เราผิดอะไรอะ เรื่องพวกนี้มันดูตลกมากสำหรับคนอื่น ๆ แต่กับคนที่เจอกับตัวมันไม่เคยลืมเลยอะ”

และยังมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับญาติของนางสาว A ที่ถูกคุกคามทางเพศโดยนางสาว A เล่าว่า “มีลุงคนหนึ่งเขาไม่ใช่ลุงแท้ ๆ ของเรานะ เหมือนเข้ามาเป็นเขยในครอบครัวเราอะ ตอนเด็ก ๆ เราชอบไปเล่นที่บ้านเขา เราสนิทกับลูกสาวเขา ก็เลยชอบไปบ้านนั้นอยู่บ่อย ๆ ครั้งแรกที่เกิดเรื่องคือวันนั้นพี่กับป้าไม่อยู่ เขาให้เราไปซื้อของให้แล้วบอกเราว่าเดี๋ยวลุงเปิดการ์ตูนให้ดู ตอนแรกก็ปกตินะเราก็นอนดูการ์ตูนไป แต่เหมือนเราเผลอหลับไปแล้วอะ เขามาดึงเสื้อเราขึ้น เริ่มจากเอามือลูบ ๆ ที่ท้องให้จิกจี้เหมือนเล่น เราก็ยังไม่คิดอะไร แล้วเขาก็ลามไปถึงหน้าอก (ตอนนั้นน่าจะอายุ 5-6 ขวบ) คำก็ลูบ ๆ คลำ ๆ นานมาก ๆ แต่เรากลับก็เลยนิ่งเพราะไม่รู้จะออกจากตรงนั้นยังไง แล้วเขาก็เริ่มดึงกางเกงเราลง แล้วเอามือมาจับที่ตรงนั้น ลูบ ๆ คลำ ๆ ไปเรื่อย ๆ เราไม่รู้ว่าการทำแบบนั้นมันคืออะไร เรารู้แค่ว่าเรากลัว เราลุกออกจากตรงนั้นไม่ได้ จนได้ยินเสียงแม่เรียกหาเรา เราถึงได้หลุดจากตรงนั้นมา เรารีบวิ่งออกมาแล้วก็ร้องไห้ ไม่กล้าบอกแม่ว่าเกิดอะไรขึ้นบ้าง หลังจากนั้นก็มีอีกครั้งนึง อีกแค่ไม่กี่วันหลังจากครั้งแรก เขาเรียกเราให้ไปที่บ้านเค้าตอนดึก บอกเราว่าให้ไปเอาขนม ใจเราคือกลัวไปแล้วเลยไม่อยากไปอีก แล้วพี่กับป้าก็ไม่อยู่บ้านด้วย เราแกล้งเป็นไม่ได้ยินเสียงเขา แต่แม่บอกให้เราไป เรางอแงไม่อยากไปแต่แม่ด้วยความที่ไม่รู้ว่าเราเจออะไรมา แม่เลยบอกว่าไปเอาสิลุงเรียก เราก็ต้องจำใจไป แล้วแกเชื่อมัยพอเราไปถึง เขาบอกให้เข้ามาในบ้าน เราก็ไป แล้วเค้าก็อุ้มเราไปกอดหอมแก้มเรา

แบบที่มันไม่ปกติเลย เราขยับตัวทำอะไรไม่ได้เลยสักอย่าง เราต้องยอมให้เขากอดรัด ๆ แน่น ๆ ให้หอมแก้ม เขาถามเราว่ารักเขารึป่าว เราเงียบ เขาก็รัดเราแน่นขึ้นไปอีก เราต้องตอบว่ารัก เขายังบังคับให้เราหอมแก้มเขาอีก แล้วเราก็บอกว่าเดี๋ยวแม่ว่า หนูต้องรีบกลับบ้าน เขาก็ยอมปล่อยเรา ตั้งแต่นั้นเราไม่กล้าเข้าใกล้อีกเลย แต่มันก็มีเรื่องให้ต้องเข้าใกล้แบบเลี่ยงไม่ได้อยู่เรื่อย ๆ แต่หลังจากนั้นไม่มีเรื่องแบบนี้อีกแล้ว ใจเรามันเกลียด ขยะแขยงมากๆ แค่เห็นหน้าทุกอย่างที่เคยเกิดขึ้นมันก็ผุดขึ้นมา เราโตขนาดนี้แล้วเรายังไม่กล้าเล่าให้แม่เราฟังเลย ว่าผู้ชายคนนี้ทำเรื่องน่าขยะแขยงกับเราไว้ เรากลัวว่าเราพูดไปก็คงไม่มีใครเชื่อ มันโคตรฝังใจเลยแะ บางครั้งเราอยากจะบอกให้แม่ ให้ป้า ให้พี่สาวที่เป็นลูกของเขารู้แต่เราก็ไม่กล้า” (นางสาวเอ [นามแฝง], 2566)

จากข่าวสารและการสัมภาษณ์ จะเห็นได้ว่าเพศหญิงถูกกำหนดให้เป็นเพียงวัตถุทางเพศชิ้นหนึ่งเท่านั้น ทั้งในเชิงวัฒนธรรมที่ต้องแต่งงานตามผู้ชายที่พ่อแม่เลือกและทำหน้าที่เป็นภรรยาที่อยู่ใต้อำนาจของสามี ในเชิงของการทำงานและการใช้แรงงาน โดยการถูกใช้แรงงานจากนายจ้างที่เป็นผู้ชายและใช้งานเปรียบเสมือนทาสรวมถึงมีการลงไม้ลงมือทำร้ายร่างกายเมื่อไม่พอใจ สุดท้ายในเชิงของการคุกคามทางเพศ เมื่อทั้งสังคมและวัฒนธรรมเอื้อให้ผู้ชายได้เปรียบและมีอำนาจเหนือกว่าในสังคม เพศหญิงจึงถูกคุกคามเป็นจำนวนมาก จากการระบายอารมณ์ทางเพศของผู้ชาย ช่มชู้ ทำอนาจาร ทั้งในเด็กและผู้ใหญ่ จึงมีผู้หญิงจำนวนมากตกเป็นเหยื่อของการคุกคามทางเพศและไม่กล้าแม้แต่จะเรียกร้องความยุติธรรมให้ตนเองเพราะในสังคมเพศหญิงถูกทำให้ตกเป็นเป้าถึงแม้ตนเองจะไม่ถูกเคารพสิทธิ์ก็ตาม

สืบเนื่องจากเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น ทั้งในข่าวและการสัมภาษณ์ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจถึงผลกระทบหลังจากเกิดเหตุการณ์การถูกกดขี่ของเพศหญิงว่าหลังจากเจอเหตุการณ์ดังกล่าวพวกเธอได้รับปัญหาอะไรตามมาบ้างทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ จึงได้ทำการศึกษาข่าวสารต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมจำนวน 3 เรื่อง และตั้งบล็อกคำถามสัมภาษณ์ผ่านเว็บไซต์อินสตาแกรมอีกจำนวน 3 เรื่อง รวมถึงบอกเล่าเรื่องราวจากประสบการณ์ส่วนตัวที่ได้รับผลกระทบจากการถูกคุกคามทางเพศ จึงได้เนื้อหาดังต่อไปนี้

ตัวอย่างเหตุการณ์การได้รับผลกระทบของเพศหญิงหลังจากพฤติกรรมการถูกกดขี่

จากข่าวมติชนออนไลน์ นพ.ศรุตพันธ์ จักรพันธ์ ฦ อยุธยา ผู้อำนวยการสถาบันกัลยาธราช นครินทร์ กรมสุขภาพจิต กล่าวถึงกรณีผู้ชาย 40 คน ช่มชู้สาว 15 ปีในพื้นที่จังหวัดพังงา ว่าขณะนี้ห่วงสุขภาพจิตใจเหยื่อที่ถูกกระทำและญาติ โดยในช่วงแรกนี้เหยื่อจะมีอาการหวาดผวา หรือนอนไม่หลับ เหตุการณ์เช่นนี้จะนำไปสู่ระยะหนึ่ง ไม่เกินประมาณ 1 เดือนจะหายขาด แต่หากไม่

หายนานไปอาจป่วยเป็นโรคร้ายแพ้ช็อกอันตรราย (post traumatic stress disorder) จะมีทั้งฝันร้าย ตกใจง่าย ตื่นกลัวสถานที่ที่ใกล้เคียงกับที่โดนกระทำ และบางรายก็อาจมีซึมเศร้า เสียงฆ่าตัวตาย ส่วนญาติของเหยื่อเองก็เช่นกัน จะมีทั้งความโกรธแค้นหรือซึมเศร้าได้ ระหว่างนี้ขอให้งดการติดตามสื่อ โซเชียลมีเดีย เพราะความจริงตรงหน้าก็ทราบที่อยู่แล้ว หากมีอาการอื่นมากระทบเกรงจะยิ่งยากเกินควบคุม ไม่ว่าจะข้อความที่สื่อมาถึงจะเห็นใจหรืออะไรก็ตาม (มติชนออนไลน์, 2560)

จากข่าวทีวีพลู นางเอกสาว ที่เธอได้ถูกกระทำในชีวิตจริง บอกเลยว่าชีวิตเธอพังเพราะคนชั่ว ในสังคม ดารา-นางเอกสาวรายนี้เธอโด่งดังอย่างมากในช่วงยุคปี 80 แต่ชีวิตดิ่งลงเหว มีปัญหาอาการทางจิต จากการถูกข่มขืน โดยถูกชาย 2 คนที่เป็นคนใหญ่คนโตในวงการลงมือข่มขืนเธอ ดาราสาวรายนี้เธอมีชื่อว่า หลันเจียอิง รูปร่างของเธอนั้นได้เปลี่ยนไปจนไม่เหลือเค้าโครงเดิม เธอมีพฤติกรรมแปลกประหลาด เดินตามถนนเหมือนคนเร่ร่อนไร้จุดหมาย นางเอกสาวรายนี้ได้ออกมายอมรับเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพจิตจากการโดนข่มขืนจริง ๆ ชาวครวการมีปัญหาในชีวิตของเธอนั้นเริ่มเผยให้เห็นเมื่อช่วงปี 2004 มีรายงานข่าวว่าเธอเกิดภาวะความเจ็บป่วยทางอารมณ์และจิตใจ จนพยายามฆ่าตัวตาย จนในปี 2006 หลันเจียอิง จึงเริ่มเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลสำหรับผู้ป่วยทางจิต และเข้าบำบัดมาเรื่อย ๆ หลันเจียอิง ต้องอาศัยในบ้านพักสงเคราะห์ของรัฐบาล โดยมักจะมีภาพของเธอมาเดินอยู่บนท้องถนนของฮ่องกงแบบไร้จุดหมาย การโดนข่มขืนนั้นเกิดขึ้นระหว่างเธอไปถ่ายทำหนังที่สิงคโปร์ โดยคนใหญ่โตในวงการ เธอเผยว่า หลังลงมือข่มขืนเธอไปแล้ว เขาคอนนั้นก็ยังมีให้เธออย่างเลือดเย็นตลอดวันนั้นที่เจอกัน หลันเจียอิง จดจำรอยยิ้มนั้นได้อยู่ตลอด คิดว่าสิ่งนี้เองที่ทำให้เธอ หลันเจียอิง ยอมรับอดีตของตัวเองไม่ได้เลย (ทีวีพลูออนไลน์, 2560)

นักวิชาการ-นักกฎหมาย เสนอเพิ่มมาตรา 72 พิจารณาตีความรุนแรงในครอบครัว ให้ครอบคลุมถึงพฤติกรรมที่ถูกทำร้ายร่างกายจิตใจ จนกลายเป็นภาวะกดดันให้ฆ่า

จากข่าว Thai PBS หญิงรายหนึ่งกล่าวว่า “ทุกครั้งแค่ผลึกหัว ตบตีบ้าง แต่ครั้งนี้ถึงกับขึ้นคอกขึ้นเข้า เตะเราอย่างแรง พอเราล้มลงตรงโต๊ะผลไม้ จึงหยิบมีดผลไม้แทงทีเดียว แล้ววิ่งหนีไป” เสียงสะท้อนของผู้หญิงที่เคยถูกดำเนินคดีฆ่าสามี เธอจะยืนยันว่า ไม่ได้ตั้งใจทำร้ายสามีให้ถึงแก่ชีวิต เพียงแต่ต้องการป้องกันตัวเองเท่านั้น เธอยอมรับว่าสิ่งที่เกิดขึ้นมาจากความกดดันที่ต้องแบกรับความเจ็บปวดทั้งกายและใจ เพราะสามีไปมีผู้หญิงอื่น เมื่อกลับบ้านมักชวนทะเลาะ ทะลุตีเธอมานานกว่า 15 ปี และในวันเกิดเหตุเมื่อปี 2552 การถูกทำร้ายอย่างหนัก กลายเป็นปางเส้นสุดท้าย พฤติกรรมนี้ไม่ใช่โรคจิต แต่เป็นอาการทางจิตในภาวะของคนที่ไม่เจอเรื่องเลวร้ายมายาวนาน เริ่มจากการ มีปากเสียงด่าทอ ความถี่จะแรงขึ้น ถึงขั้นทำร้ายร่างกาย โดยฝ่ายถูกกระทำ ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นผู้หญิง จะมีอาการซึมเศร้า เก็บกด ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ และหาทางเพื่อยุติปัญหา โดยคิดเพียงต้องการรักษาชีวิตตัวเองและลูก (Thai PBS, 2559)

จากการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบหลังการถูกกดขี่ของเพศหญิงทำให้ข้าพเจ้ามีโอกาสสัมภาษณ์ผู้หญิงรอบตัว เกี่ยวกับผลกระทบ ทางด้านจิตใจและร่างกายหลังผ่านเหตุการณ์เลวร้ายโดยมีเนื้อหาจากการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

เรื่องราวจากการสัมภาษณ์

เรื่องราวของนางสาวบีที่ถูกญาติของตนเองคุกคามทางเพศ “ฉันเคยโดนลูกพี่ลูกน้องฉันพยายามเลียนแบบการมีเพศสัมพันธ์กับฉัน เขาชวนฉันเล่นซ่อนแอบ แล้วก็พาฉันไปนอนคลุมโปงกันสองคน แล้วก็ขึ้นคร่อมแล้วก็ขยับตัวตรงหว่างขาฉันนะ ตอนแรกฉันก็ไม่วินิจฉัยว่าเล่นกัน พอโตขึ้นมาหน่อยฉันถึงเข้าใจว่ามันคืออะไร แล้วพอฉันกลับบ้านไปเจอพี่คนนั้นอีกฉันก็เริ่มฝันถึงเหตุการณ์นี้เข้าไปซ้ำมา จนตอนนี้ฉันไม่อยากกลับบ้านไปเจอญาติเลยเพราะต้องเจอเขา แล้วก็ทำเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น เข้ามาคุยกับฉันมาทีสนิท แล้วเขาเคยจับขาอ่อนฉันด้วย ตอนนั้นฉันใส่กางเกงบอลแต่เวลานั่งแล้วมันจะถกขึ้นนิดนึง ฉันแบบไม่โอเคเลยอะ” (นางสาวบี [นามแฝง], 2566)

เรื่องราวของนางสาว ซี ที่ถูกข่มขืนโดยแฟนหนุ่มของตนเองจนทำให้ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจจนถึงปัจจุบัน “ฉันชอบฝันถึงเรื่องราวในอดีตที่เคยผ่านมา ก็คือฉันฝันว่าโดนทำร้าย..คือสิ่งที่แกก็รู้ว่าฉันเคยผ่านจุดที่แย่มาก ๆ ของการทำแท้ง และอีกส่วนหนึ่งคือฉันโดนข่มขู่และตามรังควานสภาพจิตใจของฉันคือบางครั้งก็รู้สึกที่ผ่านเรื่องราวเหล่านี้มานานแล้ว ก็พยายามจะลืมมันไป แต่พอเวลาฉันฝันถึงเรื่องนี้ ฉันก็จะรู้สึกเครียดมาก พอทุกครั้งที่เราเจอคนที่ทำร้ายฉันในความฝัน ฉันก็จะรู้สึกกลัวมาก กลัวว่าจะถูกกลับมาทำร้าย กลัวว่าเขาจะกลับมาข่มขืนฉันอีก ความรู้สึกของฉัน ณ ช่วงเวลานั้นมันทรมาณมาก มันคือความรู้สึกของการถูกละเมิดในแบบที่พูดไม่ออก ฉันจำได้เลยว่าฉันยกมือไหว้ขอเขาให้หยุด แต่เขาก็ไม่หยุด ทุกวันนี้ฉันก็ยังเก็บเรื่องนี้มาฝันร้ายอยู่ตลอด” (นางสาวซี [นามแฝง], 2566)

ปัจจุบันผู้ให้สัมภาษณ์รายนี้ก็ยังคงทำร้ายตัวเองและต้องรักษาอาการซึมเศร้าอย่างต่อเนื่อง ต้องเข้าพบแพทย์และกินยาตลอดเพื่อให้อาการทางจิตบรรเทาลง

เรื่องราวของนางสาว ดี ที่ถูกสามีทำร้ายจิตใจจนเกิดภาวะวิตกกังวลจนถึงปัจจุบัน “ฉันไม่รู้จะอธิบายยังไง มันเป็นความฝันที่ทำให้รู้สึกเจ็บปวดทุกครั้งที่มีฝัน มันเป็นความเจ็บปวดของผู้หญิงที่มีลูกและสามีแต่กลับถูกสามีนอกใจในชีวิตจริง ฉันถูกสามีตำท้อในเกือบทุกวัน ขอเงินฉันใช้ถ้าฉันไม่ให้เขาก็จะไม่พอใจและไปหาผู้หญิงคนอื่น เขาทำให้ฉันรู้สึกไร้ค่า เขาทำท่าที่แสดงความรังเกียจฉันทุกครั้งที่เข้าใกล้และใช้งานฉันเหมือนคนรับใช้ นอกใจนอกกายฉันตลอดเวลาที่เราคบกันโดยไม่ให้เกียรติฉันแม้แต่นิดเดียว เขาไม่กลัวว่าจะโดนฉันจับได้เพราะเขาทำให้ฉันรู้เลย เพราะเขารู้ว่ายังไงฉันก็ไม่หนีไปไหน ฉันถูกเรื่องราวพวกนี้ตามมาหลอกหลอนในฝันตลอด มันเป็นเรื่องที่จริง ๆ แล้วมันควร

เป็นความสบายใจในชีวิตคู่ แต่สำหรับฉัน ฉันต้องอยู่กับความระแวงตลอดมา ฉันอยู่ในจุดที่ต่ำกว่าในความสัมพันธ์ เหมือนเป็นทาส เป็นคนที่ไม่ได้รับคุณค่าหรือเกียรติอะไรเลย” (นางสาวดี [นามแฝง], 2566)

ปัจจุบันผู้ให้สัมภาษณ์ยังคงไม่สามารถออกจากความสัมพันธ์นี้ได้ และยังคงเจ็บปวดกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นทุกวัน รวมถึงต้องเข้ารับการรักษาอาการซึมเศร้า

ส่วนตัวข้าพเจ้าก็มีประสบการณ์ที่เลวร้ายจากการถูกกดขี่ในฐานะเพศหญิง ในช่วงประมัตว์ข้าพเจ้าเคยถูกลูกพี่ลูกน้องและลูกชายของเพื่อนพ่อพยายามเลียนแบบพฤติกรรมคล้ายการมีเพศสัมพันธ์ โดยตอนนั้นตัวข้าพเจ้าเองก็ไม่ว่าสิ่งนี้คืออะไร แต่โดนข่มขู่ว่าจะบอกเด็กทุกคนไม่ให้คุยด้วยข้าพเจ้าจึงยอม ณ ช่วงเวลานั้นถึงไม่ว่าสิ่งนั้นคืออะไรแต่รู้สึกอึดอัดมาก พอโตขึ้นมาสักระยะหนึ่งจึงรู้ว่าพฤติกรรมเหล่านั้นคืออะไรทำให้รู้สึกแย่มากและไม่พูดถึงเรื่องนี้อีก และเมื่อโตขึ้นมาเข้าสู่ช่วงวัยรุ่น ตัวข้าพเจ้าเองถูกพูดจาล่วงละเมิดและลวนลามจากวัยรุ่นผู้ชายในอำเภอ ข้าพเจ้าถูกสะกดรอยตามและถูกส่งข้อความที่มีเนื้อหาคุกคามทางเพศมาให้ตลอด ทำให้ในช่วงเวลานั้นข้าพเจ้ามีอาการหวาดระแวง รังเกียจตัวเอง และฝันร้ายถึงเหตุการณ์เหล่านี้เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ความฝันเกิดขึ้นหลายรูปแบบแต่ก็มีเนื้อหาที่ถูกล่วงละเมิดและต้องหนีจากการถูกคุกคามทางเพศอยู่ตลอด ทำให้เกิดความรู้สึกเครียด อึดอัด และหวาดกลัวเรื่อยมา

จะเห็นได้ว่าทั้งข่าวสารในสังคม ผู้คนที่ร่วมถ่ายทอดเรื่องราว และประสบการณ์ส่วนตัวข้าพเจ้า เมื่อเพศหญิงถูกกดขี่แล้ว พวกเธอไม่ได้มีความทุกข์แค่ในขณะช่วงเวลานั้น แต่พวกเธอได้รับผลกระทบต่อเนื่องจากเหตุการณ์ทั้งทางร่างกายที่บาดเจ็บ และทางด้านจิตใจ หล่อหลอมผ่านความรู้สึกนึกคิด จิตใต้สำนึก เป็นผลกระทบของการต้องพบเจอสภาพแวดล้อมที่เลวร้าย บางคนเกิดสภาวะทางจิต บางคนฝังใจจนเก็บกลายเป็นความฝันอย่างเช่นกรณีตัวอย่างที่ต้องประสบกับความเครียด ความกลัว วิดกกังวล ฝันร้าย และภาวะซึมเศร้า ซึ่งเป็นผลกระทบระยะยาวของเหยื่อที่ฝังใจไปอีกยาวนาน

ข้าพเจ้าจึงต้องการจะนำเสนอความรู้สึก ภาพฝันสุดจินตนาการ ในภวังค์ของการนอนหลับ ความเจ็บปวด ความเศร้าและอึดอัดในฐานะของผู้หญิงที่อยู่ในสังคมปัจจุบัน มาเล่าในรูปแบบแฟนตาซี หรือในรูปแบบที่ชวนจินตนาการ ตัวละครรูปร่างที่ผิดเพี้ยนบิดเบี้ยว แต่ผลงานยังคงถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่เป็นความจริง โดยให้ความหมายผ่านสัญลักษณ์ในงานที่ให้ผู้ชมได้ตีความไปในรูปแบบต่าง ๆ แต่ยังคงขอบเขตของเนื้อหาในงานอยู่ ในส่วนของการตีพิมพ์เน้นให้มีความสมัยใหม่ ทั้งชุดสี และการออกแบบ และในงานชุดนี้ยังมีความเกี่ยวโยงกันทุกชิ้นผ่านสัญลักษณ์ที่สอดคล้องกันให้มีความต่อเนื่องกันในชุดงานซึ่งจะสื่อความหมายไปถึงสิ่งที่ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอ เพื่อสะท้อนสภาวะทางจิตใจของเพศหญิงและความจริงในสังคมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

อิทธิพลที่ได้รับ

อิทธิพลด้านเนื้อหา

ความฝันเป็นความคิดที่ได้รับอิทธิพลมาจากอารมณ์ความรู้สึกกับสติปัญญา ซึ่งการทำงานของจิตใจได้ทำงานแยกออกจากเยื่อหุ้มสมองในช่วงที่ตื่นนอนขึ้นมาแล้ว ทางด้านจิตวิทยา รูปแบบใหม่ ถูกถอดความหมายในเรื่องของความหวาดกลัว การถูกรบกวนงำ ภาพหลอนและสิ่งทีคล้ายคลึงกัน โดยทำการวิเคราะห์ภาวะป่วยจิต การรบกวนงำอารมณ์ความรู้สึกที่ทำให้เกิดภาวะหลอนอย่างแปลกประหลาดก็ยังคงอยู่ในจิตใต้สำนึกในช่วงที่พวกเราจดจำความฝันเอาไว้ในจิตใต้สำนึกในช่วงที่ตื่นนอนอยู่ (THE STANDARD, 2561)

“ความฝันเป็นการขับเคลื่อนทางจิตวิญญาณอย่างเสรีเพื่อปลดปล่อยความกดดันให้ออกไปโดยธรรมชาติ เป็นการถอดจิตวิญญาณออกจากโซ่ตรวนที่ติดกับปัญหาที่สั่งสมมาอย่างยาวนาน” (จิตวิทยาความฝัน, 2560)

Binz กล่าวว่า “เนื่องจากการทำงานของจิตใจไม่ได้เป็นผลดีเสมอไป ซึ่งบ่อยครั้งเป็นเรื่องที่น่ากลัวเหมือนกัน” รูปแบบความฝันที่แปลกประหลาดก็อธิบายได้ถึงความพยายามเชื่อมโยงให้เห็นภาพไม่ปะติดปะต่อกัน เนื่องจากมีแรงกระตุ้นทางด้านสรีระกับอวัยวะร่างกายบางส่วน หรือไม่ก็มาจากการทำงานของเยื่อหุ้มสมองตอนกำลังหลับอยู่

จุดเริ่มต้นขององค์ประกอบของความฝันนั้น มีความเกี่ยวข้องกับสภาพจิตใจในการดำเนินชีวิตเมื่อพวกเราตื่นนอน มีการปลดปล่อยความลำบากใจระหว่างที่อยู่ในสภาวะหลับไหลที่ดูเหมือนจะเป็นแรงผลักดันที่สามารถสังเกตได้ ความฝันที่แปลกประหลาดส่วนใหญ่จะเป็นสิ่งที่พวกเราารู้สึกรังเกียจในช่วงขณะที่ตื่นนอน ซึ่งมีความสอดคล้องกันระหว่างภาพความฝันกับความรู้สึก ในช่วงเวลาที่ตื่นนอนขึ้นมาแล้วนั้นความคิดต่าง ๆ ของพวกเราที่เป็นแรงผลักดันให้เกิดความฝันที่แปลกประหลาดขึ้นมา และในความทรงจำของพวกเราที่เริ่มเลือนลางหรือยากที่จะลืมเลือนไปทั้งหมด (จิตวิทยาความฝัน, 2560) การนอนหลับ ถือว่าเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดที่ร่างกายจะได้พักผ่อน และปล่อยวางจากเรื่องต่าง ๆ ที่ต้องเผชิญมาทั้งวัน และสิ่งที่เคียงคู่กับการนอนหลับนั้นก็คือ “ความฝัน” หากฝันดีก็จะทำให้ยามตื่นนอนกลายเป็นเช้าที่แสนสดใส แต่ถ้าหากฝันร้ายอาจจะทำให้หลับต่อได้ยากขึ้น และยังสามารถส่งผลต่อการใช้ชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ฝันร้ายยังสามารถบอกถึงปัญหาสุขภาพจิตของเราอีกได้ด้วย

ฝันร้าย (nightmare)

เป็นภาวะที่หลายคนไม่ยากให้เกิดขึ้น เพราะทำให้เกิดการตอบสนองทางอารมณ์ในเชิงลบ ซึ่งเกิดในภาวะการนอนหลับในระยะ REM (rapid eye movement) เป็นช่วงที่กล้ามเนื้อสมองส่วนทาลามัส และซีรีบรัมที่ควบคุมการเคลื่อนไหวของใบหน้า การหลั่งน้ำลาย การหายใจหยุด

การทำงานลง โดยฝันร้ายมักจะมีภาพลักษณ์ที่ซับซ้อน และเป็นเรื่องยาว ผลจากการฝันร้ายจะทำให้เกิดภาวะความกลัวอย่างรุนแรง หรือมีความวิตกกังวล สมาคมจิตแพทย์อเมริกาได้ให้คำจำกัดความ และกำหนดการวินิจฉัยว่า ฝันร้ายมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นได้ตั้งแต่ในวัยเด็ก 10 ขวบขึ้นไป แต่หากฝันร้ายเกิดขึ้นบ่อย ๆ กับวัยผู้ใหญ่จะเป็นสัญญาณของปัญหาสุขภาพจิตที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้ ร้อยละ 60 พบว่าสาเหตุของฝันร้ายมาจากความวิตกกังวล และความเครียด การเกิดความเจ็บปวด มีปัญหา ด้านสุขภาพจิต เช่น ป่วยเป็นโรคซึมเศร้า วิตกกังวล

ฝันร้าย อาจเป็นสัญญาณของปัญหาสุขภาพ ดังนี้

โรควิตกกังวล ผู้ที่ป่วยเป็นโรควิตกกังวลมักจะเกิดอาการฝันซ้ำ ๆ ความฝันมีลักษณะยาว และละเอียด เนื้อเรื่องอาจจะเป็นเหตุการณ์เดิม ๆ หรืออาจเปลี่ยนแปลงไปตามเหตุการณ์ในปัจจุบันก็ได้

โรคซึมเศร้า ผู้ที่ป่วยเป็นโรคซึมเศร้ามักจะฝันถึงสถานที่มืด ๆ น่ากลัว หรือฝันถึงคนตาย อาจปะติดปะต่อเรื่องราวไม่ได้ และอาจฝันเห็นหลาย ๆ เรื่องในคืนเดียวกัน

ภาวะผิดปกติทางจิตใจที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ร้ายแรง (PTSD) มักจะฝันถึงเหตุการณ์ร้าย ๆ ที่เคยประสบพบเจอมา มักจะเป็นภาพฉายซ้ำ ๆ และมีจุดจบแบบเดิม บางครั้งอาจเห็นภาพแค่บางส่วน (กรมสุขภาพจิต, 2563)

ฝันซ้ำ ฝันซ้อน

"ฝันซ้ำ ฝันซ้อน" อาจเป็นฝันร้ายที่มาจาก "ความเครียด" การฝันซ้ำ (Recurring Dream) มักเกิดขึ้นได้กับทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะผู้หญิงที่มีการค้นพบว่าพวกเธอมีความฝันที่ซ้ำไปซ้ำมาบ่อยกว่าผู้ชาย และพบได้ในช่วงวัยผู้ใหญ่ 60-70% โดยถูกสันนิษฐานว่าอาจมาจากความเครียด และปัญหาต่างๆ ในชีวิตของแต่ละบุคคลที่กำลังเจอ ส่วนมากฝันซ้ำจะเป็นไปในเชิงลบหรือเรียกง่าย ๆ ว่า ฝันร้าย นั่นเอง แต่จะแตกต่างกันตรงที่ฝันซ้ำ มักจะมีเนื้อหาเดิม ๆ วนเวียน เกิดขึ้นแทบทุกคำคืนของการนอนหลับ เนื่องจากเป็นสิ่งที่อยู่ลึกภายใต้จิตสำนึกและจิตใจ จากความวิตกกังวลและความเครียด

สาเหตุของการเกิดฝันซ้ำๆเกิดจาก

ความเครียด วิตกกังวล ภาวะซึมเศร้า

ความเครียด เป็นหนึ่งในอารมณ์ที่ผู้คนส่วนใหญ่มักเผชิญอยู่เป็นประจำ เพราะในปัจจุบันคนเรามักเจอกับเหตุการณ์รอบตัว จากการตั้งสมมุติฐานเรื่องของอารมณ์ด้านความเครียด สามารถทำให้เกิดการ ฝันร้ายขึ้นได้ตั้งแต่ยังเด็ก และอาจเกี่ยวเนื่องไปยังความวิตกกังวล ภาวะซึมเศร้า ที่ทำให้ฝันร้ายซ้ำไปซ้ำมาได้เช่นกัน

โรคเครียดหลังผ่านเหตุการณ์รุนแรง หรือสภาวะป่วยทางจิตใจ (PTSD)

ซึ่งผู้ป่วยโรคนี้อัตราสูงถึง 71% เลยทีเดียว เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ฝันร้าย ซ้ำ ๆ เพราะเหตุการณ์ในอดีตที่มีอาจจะลืมเลือนได้ของแต่ละบุคคล จนเกิดเป็นความฝัน กระทบกระเทือนจิตใจ อย่างรุนแรง สามารถนำไปสู่ภาวะซึมเศร้าได้เลยทีเดียว (Panyapat Aiemsin, 2566)

Anxiety Dream ความกังวลที่มากในรูปแบบความฝัน

‘ความกังวล’ ภายใต้อารมณ์ เช่น ฝันเห็นผี ฝันเห็นสัตว์ประหลาด ฝันว่าตนเองได้รับอันตราย ฝันว่าสูญเสียคนรักคนสำคัญ หรือฝันใดๆก็ตามที่นำมาซึ่งความรู้สึกไม่สบายใจ ทุกข์ใจ หรือหวาดผวาลังตื่นนอน ซึ่ง ‘ความฝันที่เกิดจากความกังวล’ ก็ส่งผลกระทบต่อให้เกิดความรู้สึกเหล่านั้นเช่นกัน แต่แตกต่างจากฝันร้ายที่ทุกอย่างตรงที่ความฝันนั้นเชื่อมโยงกับสถานการณ์ ความคิด และความรู้สึกของเราในชีวิตจริงด้วย

ความฝันที่เกิดจากความกังวล หรือ anxiety dream เป็นความฝันที่เกิดขึ้นในช่วงที่ดวงตาของเรายังคงเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วขณะหลับ หรือที่เรียกว่าช่วง rapid eye movement (REM) โดยมนุษย์จะเริ่มฝันถึงเรื่องต่างๆขณะยังไม่หลับลึกหรือหลับสนิท ซึ่งความฝันที่เกิดจากความกังวลนั้นมีความเชื่อมโยงกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิต ส่วนใหญ่จะเป็นความฝันที่มีความ ‘ไม่สมจริง’ ไปบ้าง อาจมีสาเหตุมาจากความกังวลในชีวิตประจำวัน บาดแผลในวัยเด็ก หรือการต้องรับมือกับความขัดแย้ง “ความฝันที่เกิดจากความกังวลเป็นมากกว่าแค่ความกังวล แต่เป็นสิ่งที่ประมวลผลจากวัน สัปดาห์ เดือน และปีของชีวิตเราได้ ทั้งยังประมวลผลความคิดและความรู้สึกที่เกิดขึ้นในจิตใจขณะนั้นด้วย” โจชัว คลาโปว (Joshua Klapow) นักจิตวิทยาคลินิกกล่าว และเขาก็กล่าวว่า เหตุการณ์ในความฝันสามารถเกี่ยวข้องโดยตรงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิต หรืออาจจะเป็นเพียงแค่สัญลักษณ์บางอย่างก็ได้ แต่ทั้งหมดทั้งมวล ความฝันนั้นกำลังเป็นตัวแทน ‘อารมณ์ที่แท้จริง’ ของเราอยู่ (THE MATTER, 2564)

ลักษณะของความฝันในบทวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์

1. มีลักษณะย่อ (Condensation) นำเอาลักษณะของสิ่งหนึ่งมารวมกับอีกสิ่งหนึ่งให้เห็นเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่แปลกใหม่ประหลาด ไร้เหตุผล หรือดูเหนือกว่าความเป็นจริง
2. มีลักษณะสับที่ (Displacement) นำอีกสิ่งหนึ่งไปวางไว้ที่อื่นเพื่อหันเหจุดสำคัญเพื่อการปลอมแปลง อำพราง บิดเบือน
3. มีลักษณะเป็นสัญลักษณ์ (Symbol) นำสิ่งที่ใช้แทนความหมายของอีกสิ่งหนึ่งเพื่อใช้ในการสื่อความหมายหรือแนวคิดให้เข้าใจไปในทางเดียวกัน

4. มีลักษณะเป็นภาพเรื่องราว(Dramatization) มีลักษณะที่ผิดแปลกไปเพราะแต่งฝัน เกิดจากการปรับแต่งอารมณ์ความคิดของผู้ฝันออกเป็นภาพเรื่องราวอันมีลักษณะเป็นเรื่องราวเหมือนละคร เป็นฉากการแสดงบทบาท สีสัน ที่อาจเกินจริงหรือแปลกประหลาด (Sigmund Freud, 2560)

ฟรอยด์เสนอว่าความฝันเป็นเรื่องของประสบการณ์ในอดีต เขานำมโนทัศน์เรื่องจิตไร้สำนึกมาอธิบายอย่างละเอียด เชื่อว่าการที่มนุษย์มีความฝัน เป็นหลักฐานแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าจิตไร้สำนึกของมนุษย์มีอยู่จริงและทำงานอยู่ตลอดเวลา เขาชี้ให้เห็นว่าจิตไร้สำนึกของมนุษย์ไม่ได้ทำงานภายใต้หลักตรรกวิทยา ในความฝันจิตไร้สำนึกอาจเสนอความคิดที่ขัดแย้งกันหรืออาจถูกเสนอมาในรูปแบบสัญลักษณ์ เช่น งู อาจเป็นตัวแทนของอวัยวะเพศชาย กระบวนกานใช้สัญลักษณ์เป็นตัวแทนของสิ่งอื่นนี้เรียกว่า “การแทนที่” และเชื่อว่าจิตไร้สำนึกยังมีความสัมพันธ์ที่แนบแน่นกับสัญชาตญาณและเซ็กซ์ (ฟรอยด์และพัฒนาการของจิตวิเคราะห์จากความฝันสู่ทฤษฎีสังคม, 2532:33)

อิทธิพลด้านรูปแบบ

ฟรานซิสโก โกยา (1746-1828) คือศิลปินเอกชาวสเปนผู้ได้รับการขนานนามว่าเป็น ‘มาสเตอร์คนสุดท้ายของศิลปะยุคเก่า และมาสเตอร์คนแรกของศิลปะยุคใหม่’

โกยาคือจิตรกรผู้กล้าเสนอเหตุการณ์ความรุนแรงของบ้านเมือง รวมทั้งการนำเสนอความงดงามในความน่าสะพรึงกลัว ผลงานของโกยากลบเติมไปด้วยความน่าสยดสยอง สะท้อนด้านอันมืดม่นของมนุษย์ และเปี่ยมด้วยจิตวิญญาณแห่งความเป็นขบถทางศิลปะ ซึ่งการอุทิศชีวิตและผลงานให้กับการสำรวจความโหดร้ายและด้านมืดในจิตใจของมนุษย์อย่างเต็มเปี่ยมนี้ก็ทำให้โกยาต้องเผชิญกับความเจ็บป่วยทางจิตใจในช่วงบั้นปลายสุดท้ายของชีวิต

ตลอดช่วงชีวิตของโกยา เขาได้สร้างสรรค์ผลงานภาพเขียนและภาพสีน้ำมันมากมายนับไม่ถ้วน ชีวิตของเขามีช่วงขึ้นลงดังรถไฟเหาะ จากการนำเสนอความสดใส ชีวิตชีวา และความโลกสวยผ่านภาพของสมาชิกราชวงศ์ชั้นสูง สู่ช่วงเวลาที่ต้องเผชิญหน้ากับโรคร้ายที่ไม่สามารถหาทางรักษาได้ จนกลายเป็นแรงบันดาลใจให้เขาสร้างสรรค์ผลงานสุดน่าสะพรึงกลัวที่หลายคนน่าจะเคยผ่านตากันดี อย่าง Saturn Devouring His Son (1819-23) ที่สะท้อนฉากจากตำนานเทพกรีกขณะที่โครนัสกำลังเขมือบลูกของตัวเอง หรือ The Third of May 1808 (1814) ที่นำเสนอภาพเหตุการณ์อันเลวร้ายที่ชาวสเปนผู้รักชาติลุกขึ้นต่อสู้กับกองทัพฝรั่งเศส จนนำไปสู่เหตุการณ์นองเลือดที่สะพานฆัวฆา สเปน (GROUNDTRUTH, 2564)

ภาพที่ 1 ฟรานซิสโก โกยา 1819–1823 Saturn Devouring One of His Sons. Retrieved from
ที่มา : <https://groundcontrolth.com/blogs/33>

ฟรานซิสโก โกยา มีผลงานที่เป็นเอกลักษณ์ทั้งในเรื่องของชุดสีที่ดูหม่นหมอง และภาพตัวละครที่ดูโหดร้ายน่ากลัว ศิลปินมีการถ่ายทอดความจริงในสังคมปัจจุบันในช่วงนั้นอย่างตรงไปตรงมา ผลงานของเขาได้สะท้อนให้เห็นถึงด้านมืดของมนุษย์และสังคม ในผลงานมีการใช้สัญลักษณ์และเปลี่ยนแปลงรูปทรงตัวละครในผลงานให้มีลักษณะเหนือกว่าความเป็นจริงเพื่อขับเน้นอารมณ์ของผลงาน ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลงานของข้าพเจ้าที่นำเสนอเรื่องราวในมุมลบของสังคมที่เกิดขึ้นจริง ฟรานซิสโก โกยา จึงเป็นตัวอย่างในการศึกษาวิธีการการถอดเรื่องราวความจริงในสังคมมาสู่ผลงานศิลปะ

Safwan Dahoul เกิดใน ค.ศ. 2504 ที่เมืองฮามา ประเทศซีเรีย และศึกษาที่คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยดามัสกัสก่อนเดินทางไปเบลเยียม ซึ่งเขาได้รับปริญญาเอกจากสถาบันศิลปะชั้นสูงในเมืองมอนส์ เมื่อกลับมาที่ซีเรียเขาเริ่มสอนที่คณะวิจิตรศิลป์และเป็นสมาชิกคนสำคัญของวงการศิลปะดามัสกัส ผลงานของเขาเป็นภาพวาดของความรู้สึกจิตใจที่สำนึกที่เกิดขึ้นในช่วงวิกฤต ไม่ว่าจะเป็นความโศกเศร้า ความบาดหมาง หรือความขัดแย้งทางการเมือง ตัวละครผู้หญิงที่เป็นจุดเด่นประจำตัวของศิลปิน ถูกออกแบบให้มีลักษณะอวัยวะภายในผ่านร่างกายที่บิดเบี้ยว ดวงตาที่มักเหม่อลอยและลดสัดส่วนทางกายภาพที่น่าทึ่ง การปรากฏตัวของเธอถูกจัดวางให้ดูเหมือนจะให้ความรู้สึกที่สับสน ในพื้นที่ที่คุ้นเคยแต่กลับกลายเป็นจุดเริ่มต้นของความทุกข์ ศิลปินให้ความสำคัญกับการแสดงความรู้สึกในงานอย่างลึกซึ้ง (Artvisor, 2566)

ภาพที่ 2 Safwan Dahoul. (2017). **The Dream**. Retrieved from
ที่มา : <http://edgeofarabia.com/artists/safwan-dahoul>

ภาพที่ 3 Safwan Dahoul. (1961). **Syrian, b. 1961**. Retrieved from
ที่มา : <http://www.artnet.fr/artistes/safwan-dahoul/>

Safwan Dahoul ผลงานของเขาเป็นภาพวาดของความรู้สึกจิตใต้สำนึกของเจ้าตัว ในผลงาน จะเห็นถึงความโศกเศร้า ความบาดหมาง โดยตัวละครผู้หญิงที่เป็นจุดเด่นประจำตัวของศิลปิน ถูก ออกแบบให้มีลักษณะอวัยวะภายในผ่านร่างกายที่บิดเบี้ยว ดวงตาที่มักเหม่อลอย ผลงานงานของ Safwan Dahoul กับผลงานของข้าพเจ้ามีความสอดคล้องกันถึงการใช้ตัวละครเพศหญิงเป็น สัญลักษณ์ในการเล่าเรื่อง และข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลการสร้างสรรคตัวละครมาจาก Safwan Dahoul ทำให้ตัวละครในผลงานของข้าพเจ้ามีลักษณะที่บิดเบี้ยว มีกายภาพร่างกายที่ผิดแปลกไปจากปกติ

รวมถึงการออกแบบใบหน้าที่ดูเพิกเฉย เหม่อลอย และการใช้ชุดสีที่มีความกระด้างต่างเพื่อแสดงออกถึงความไม่สมบูรณ์

อิทธิพลด้านเทคนิค

แพนโทโวลา เรียนวิจิตรศิลป์ที่ArtEZ University of the Arts ในเมืองArnhem ประเทศเนเธอร์แลนด์ และมีพื้นฐานจิตรกรรม ภาพประกอบ หุ่นสต๊อปโมชันในภาพยนตร์แอนิเมชัน และละครเวที เธอเป็นศิลปินที่สร้างตุ๊กตาหรือสิ่งทอเป็นงานประติมากรรม วัสดุที่ใช้คือสิ่งทอ ของเก่า ต่างๆ ดินเหนียว และเครื่องประดับเล็กๆ ผลงานมักได้แรงบันดาลใจจากความทรงจำในวัยเด็ก โรงละครหุ่นกระบอก นิทานพื้นบ้าน เทพนิยาย ยุควิกตอเรีย ความฝันและสภาพแวดล้อม โดยใช้สัญลักษณ์ไม่ว่าจะเป็น แมลงเม่า ผีเสื้อ ต้นไม้ หนังสือเก่า จดหมายเก่าที่เขียนด้วยลายมือ บ้านตุ๊กตา ของจิว สิ่งของผูกงอก ดอกไม้แห้ง และสัตว์ สัญลักษณ์เหล่านี้มักจะซ่อนอยู่ที่หน้าอกของตุ๊กตา หรืออยู่เบื้องหลังผ้านุ่งที่มีความประณีต ผลงานจึงดูน่าอัศจรรย์ที่ดูเหมือนมาจากสถานที่ลับ มีความรู้สึกที่เศร้าโศก คิดถึง โหยหวนถึงเวลาที่ล่วงเลยไป (Art by Pantavola, 2566)

ภาพที่ 4 Anouk Pantovola (2022).Viewing, like Reading. Retrieved from
ที่มา : <https://thehutsmagazine.com/anouk-pantovola>

แพนโทโวลา คือศิลปินที่ใช้การตัดเย็บในการสร้างผลงานศิลปะ เป็นผลงานที่สร้างขึ้นมารูปแบบของตุ๊กตาที่มีความฟุ้งฝันราวกับหลุดออกมาจากเทพนิยาย ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลในการประกอบสร้างตัวละครตุ๊กตามาจากแพนโทโวลา ทั้งการออกแบบท่าทาง รูปร่างลักษณะของกายภาพ และการประกอบสร้างที่นำเอาเรื่องราวในจินตนาการมาผสมผสานกับรูปร่างของมนุษย์จนเกิดมาเป็น

ตัวละครตัวใหม่ รวมถึงการเลือกใช้วัสดุที่มีความหมายมาสอดแทรกในผลงาน เพื่อให้ความหมายเชิงสัญลักษณ์ทำให้มีการจับเน้นเรื่องราวของงานเพื่อให้ผู้ชมงานได้ดีความหมายผ่านสัญลักษณ์จากวัสดุที่เลือกใช้ การใช้สีสันทันในงานก็เป็นอีกหนึ่งส่วนประกอบที่จับเน้นความสนุกสนาน ความฟุ้งฝัน และอารมณ์ในงานให้มีความน่าสนใจ ตัวอย่างงานของศิลปินจะใช้สีที่ค่อนข้างสบาย คุมโทน ทำให้ผลงานที่ออกมามีความสง่างาม สวยงามราวเหมือนกับออกมาจากนวนิยาย แต่ในผลงานของข้าพเจ้าจะใช้สีที่มีลักษณะฉูดฉาด หลากหลาย และเข้มข้น ทำให้ผลงานที่ออกมาดูมีความดิบ มีแรงปะทะที่รุนแรง มีความชัดเจนและแข็งแกร่งมากกว่าเพื่อแสดงถึงความรุนแรงของเนื้อหาในผลงาน

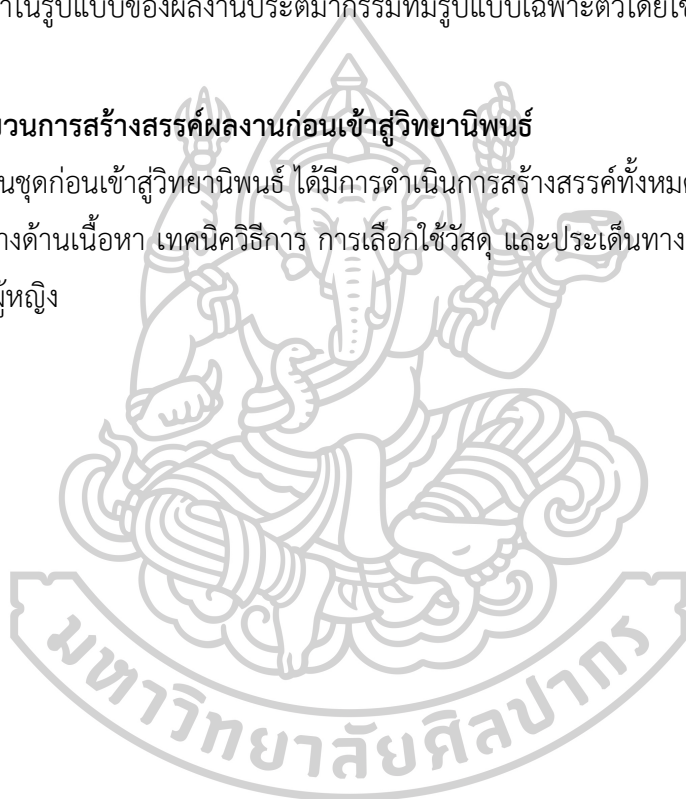
บทที่ 3

วิธีดำเนินการสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์

ในวิธีการสร้างสรรค์ผลงานนั้น เริ่มจากประสบการณ์ส่วนตัวที่รู้สึกตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และเรื่องราวทางสังคมอันนำเสนอความจริงในมุมมองของผู้หญิงที่เจ็บปวดจากการถูกกระทำ เชื่อมโยงไปสู่เรื่องราวปัญหาและผลกระทบต่าง ๆ จนเกิดเป็นแผลในใจฝังจำเก็บมาเป็นความฝัน จึงต้องการจะนำเสนอออกมาในรูปแบบของผลงานประติมากรรมที่มีรูปแบบเฉพาะตัวโดยใช้เทคนิคสื่อผสม

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานก่อนเข้าสู่วิทยานิพนธ์

ผลงานชุดก่อนเข้าสู่วิทยานิพนธ์ ได้มีการดำเนินการสร้างสรรค์ทั้งหมด8ชิ้น ซึ่งทั้งหมดมีความเกี่ยวข้องกันทางด้านเนื้อหา เทคนิควิธีการ การเลือกใช้วัสดุ และประเด็นทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการถูกกดทับของผู้หญิง

ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

ผลงานชิ้นนี้ได้แรงบันดาลใจมาจากการต้องการหลุดออกจากกรอบของการกำหนดไซส์มาตรฐานของผู้หญิงคือ S M L XL ซึ่งตัวข้าพเจ้าคิดว่าผู้หญิงทุกคนล้วนมีสัดส่วนที่หลากหลายและแตกต่างกันไป การกำหนดไซส์จึงทำให้ผู้หญิงหลายคนต้องพยายามกดดันตัวเองเพื่อให้มีไซส์มาตรฐานที่ตรงกับที่กรอบสังคมกำหนด โดยที่ความจริงแล้วสิ่งที่จะมองและภูมิใจในรูปร่างของตนเอง ในชั้นงานข้าพเจ้าได้นำหุ่นลองชุดของผู้หญิง มาเสริมเติมแต่งสัดส่วนต่าง ๆ ให้มีไซส์ที่แตกต่างไปจากไซส์มาตรฐาน เพื่อบ่งบอกถึงรูปร่างที่หลากหลายของผู้หญิงในสังคม และได้เขียนลวดลายต่างๆลงบนหุ่น เพื่อสื่อถึงเรื่องราวที่ต้องการจะเล่า

ภาพที่ 5 ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

ผลงานชิ้นนี้ได้ถูกพัฒนามาจากผลงานชิ้นที่ 1 เป็นผลงานที่ได้แรงบันดาลใจมาจากไซส์มาตรฐานของหุ่นล่องชุดที่มีการกำหนดมาตรฐานตามกรอบของสังคม และในผลงานมีเนื้อหาของการถอดรื้อกรอบมาตรฐานของสังคมออกและสร้างความแตกต่าง โดยผลงานชิ้นนี้ได้มีการพัฒนาจากการใช้หุ่นล่องชุดสำเร็จรูปมาเสริมเติมแต่งจากเดิม เป็นการสร้างหุ่นล่องชุดขึ้นมาใหม่ โดยมีขนาดของไซส์ที่แตกต่างจากมาตรฐาน รูปทรงจึงมีความหลากหลายมากขึ้นเพราะไม่ใช่การต่อเติมจากหุ่นมาตรฐานเหมือนชิ้นแรก แต่เป็นการสร้างขึ้นมาโดยอิงจากรูปร่างของมนุษย์เพศหญิงที่มีความหลากหลายในสังคมจริง ๆ จึงทำให้มีความเข้มข้นของการแสดงออกของผลงานมากขึ้น ชัดเจนมากขึ้น และตรงไปตรงมามากขึ้น

ภาพที่ 6 ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

ผลงานชิ้นนี้ได้แรงบันดาลใจมาจากการหลุดออกจากกรอบความสวຍแบบมาตรฐาน โดยมีการใช้รูปปั้นเทพีที่มีการยกย่องเรื่องความงาม มาเปรียบเทียบและตั้งคำถามจากสัดส่วน รูปร่าง สีผิว รสนิยมของผู้หญิงจริง ๆ ในสังคมปัจจุบัน โดยในผลงานจะมีการประกอบสร้างขึ้นมาเหมือนกับฉากของละครที่ด้านบนยังคงรูปปั้นของเทพีเพื่อสื่อถึงมาตรฐานที่สังคมกำลังมองเห็นและยอมรับโดยทั่วกันว่าแบบนี้คือความงามของเพศหญิง และด้านล่างเป็นม่านที่เปิดออกมาให้พบกับความจริงว่าในสังคมยังมีผู้หญิงที่หลากหลายและงดงามในแบบของตนเอง โดยมีการติดล้อและใช้เชือกชักใยในชิ้นงานเพื่อให้ความหมายในการแสดงความเคลื่อนไหวและการชักใยเพื่อแสดงถึงการถูกกำหนดให้ทำตามค่ามาตรฐานของสังคมว่าผู้หญิงเหล่านี้ยังคงต้องเคลื่อนที่ไปข้างหน้าภายใต้มาตรฐานเดิมของสังคมและยังคงไม่ได้หลุดพ้นจากค่านิยมเดิม ๆ และยังไม่ได้มีจุดยืนที่จะเปล่งประกายในความงามของพวกเขาอย่างเต็มที่อย่างที่พวกเขาสมควรได้รับสักที

ภาพที่ 7 ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4

ผลงานชิ้นนี้ได้รับแรงบันดาลใจมาจากการคำพูดตีสอนเพื่อให้เพศหญิงสวยตามกรอบมาตรฐานของสังคม โดยก่อนเริ่มงานชิ้นนี้ได้มีการสัมภาษณ์ผู้หญิงหลายคนถึงคำพูดที่ดูเหมือนจะเป็นคำพูดดีเพื่อก่อที่พวกเธอได้รับมาตลอดชีวิต แต่ในความคิดของข้าพเจ้านั้นคำพูดเหล่านี้เป็นเหมือนคำพูดที่พูดเพื่อให้ผู้หญิงหลายคนเปลี่ยนแปลงตัวเองเพื่อให้สวยตามมาตรฐานของสังคม โดยลืมนึกไปว่าความจริงแล้วผู้หญิงทุกคนก็มีความงามในรูปแบบของตนเองอยู่แล้ว และเมื่อพวกเธอภูมิใจและมีความสุขในตัวเองอยู่แล้วก็ไม่ควรพูดหรือไปกำหนดว่าพวกเธอควรจะเป็นแบบไหน เพราะคำพูดเหล่านี้จะลดทอนความมั่นใจของพวกเธอ โดยในชิ้นงานได้นำคำพูดเช่น ถ้าเธออ้วนขึ้นเธอจะสวยกว่านี้ ถ้าเธอขาวเธอจะสวยกว่านี้ ถ้าเธอผอมลงเธอจะสวยกว่านี้ ถ้าเธอไว้ผมยาวเธอจะสวยกว่านี้ มาเขียนไว้บนชิ้นงานเพื่อให้ผู้ชมงานได้อ่านและทำความเข้าใจได้อย่างตรงไปตรงมาถึง คำพูดและการกระทำที่มีผลกระทบต่อความมั่นใจของเพศหญิง

ภาพที่ 8 ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4

ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5

ผลงานชิ้นนี้ได้รับแรงบันดาลใจมาจากการหลุดออกจากค่านิยมเก่า ๆ ของกรอบความงาม โดยใช้การเปรียบเทียบของเงาและใช้ตัวอักษรในการเล่าเรื่อง โดยเนื้อหาของผลงานพูดถึงการผูกติดอยู่กับค่านิยมของคนรุ่นเก่าที่ยังติดอยู่กับค่านิยมความงามแบบเก่า ซึ่งค่านิยมแบบเก่าส่งผลถึงความไม่เท่าเทียมในเรื่องความงามทั้งในด้านของการงาน ความรัก โอกาสจากสิ่งต่างๆ คนที่ไม่ได้งามตามค่านิยมจะถูกตัดสินให้หลุดออกจากโอกาสหลายๆอย่าง จึงต้องการให้ผลงานชิ้นนี้พยายามบอกให้คนหลาย ๆ กลุ่มที่ยังติดอยู่กับค่านิยมเก่า ๆ หลุดออกมาจากค่านิยมนั้น และยอมรับความแตกต่างหลากหลายในสังคมว่าทุกคนมีความงามในรูปแบบของตัวเองเพื่อก่อให้เกิดความเท่าเทียม

ภาพที่ 9 ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5

ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 6

ผลงานชิ้นนี้ได้รับแรงบันดาลใจมาจากเรื่องราวของผู้หญิงคนหนึ่งที่ถูก ซึ่งเธอมีสามีและท้อง หลังจากนั้นเธอก็ได้ใช้ชีวิตแต่งงาน แต่ชีวิตแต่งงานไม่ได้ราบรื่น เธอไม่ได้รับเกียรติ ถูกนอกใจ และถูกทำร้ายร่างกายรวมถึงถูกใช้งานเหมือนเป็นทาส เธออดอัดและอยากออกจากความสัมพันธ์นี้ แต่ครอบครัวของเธอไม่อนุญาต พร้อมสั่งสอนว่าการเป็นผู้หญิงที่แต่งงานและมีลูกแล้วทำให้ผู้หญิงคนนั้นไม่มีค่าและไม่สามารถหาความรักได้อีกเพราะจะทำให้เกิดข้อครหาว่าเป็นผู้หญิงไม่ดี ส่วนการถูกใช้งานเป็นหน้าที่ของภรรยาอยู่แล้วที่ต้องทำหน้าที่ปรนนิบัติผู้ชายที่เป็นสามี และการนอกใจของสามีเป็นเรื่องปกติที่ผู้ชายจะไปหาความสุখনอกบ้าน เมื่อเป็นผู้หญิงมีหน้าที่อดทนและเลี้ยงลูกถ้าจะหย่าร้างให้คิดถึงหน้าลูกเยอะ ๆ เมื่อฟังเรื่องราวเหล่านี้ข้าพเจ้าจึงนำเรื่องราวเหล่านี้มาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ โดยใช้การเปรียบเปรยจากกล่องตุ๊กตาบาร์บี้ของเล่นที่เด็กผู้หญิงนิยมเล่น โดยในผลงานจะมีสัญลักษณ์ของการใช้ผ้าไทยที่พูดถึงค่านิยมในชีวิตแต่งงานของผู้หญิงไทย เข็มขัดที่ลือคปิกพูดถึงการถูกล้อจากอิสระที่จะเป็นตัวเอง ใบหน้าที่ถูกปะติดเพื่อที่จะพัฒนาตนเองให้สวยตามมาตรฐานเพื่อจะรังสามิไม่ให้นอกใจ กล่องใส่ตุ๊กตาเพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นวัตถุของผู้หญิงที่จะถูกเลือกมาจับจองเป็นเจ้าของและถูกใช้งานตามใจผู้ซื้อ กระจกที่ติดอยู่ที่ปีกเพื่อให้เวลาผู้ชมมองงาน กระจกจะสะท้อนให้เห็นถึงหน้าของตนเองเพราะต้องการจะสื่อว่าอย่าลืมที่จะรักตัวเองให้มาก ๆ

ภาพที่ 10 ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 6

ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 7

ผลงานชิ้นนี้ได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานชิ้นที่ 6 เป็นการมองย้อนกลับไปว่าก่อนที่ผู้หญิงจะเข้าสู่วัยแต่งงาน พวกเขาต้องผ่านช่วงเวลาของการเป็นวัยรุ่นมาก่อน และตั้งคำถามว่าอะไรที่ทำให้พวกเขาเติบโตมาเป็นผู้หญิงที่ต้องอดทนกับความสัมพันธ์ที่เป็นพิษ ในผลงานพูดถึงการเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นของเพศหญิง พอย้ายจากวัยเด็กโตเข้ามาสู่ช่วงวัยรุ่น ภายนอก อารมณ์ และสิ่งแวดล้อมของเพศหญิงมีการเปลี่ยนไปจากเดิม ทั้งรูปร่างที่เติบโตขึ้น ฮอร์โมนที่ส่งผลถึงอารมณ์ กลุ่มเพื่อนที่มีความหลากหลาย แต่ถึงอย่างนั้นแล้วกรอบของสังคมไทยก็ยังคงปิดกั้นการใช้ชีวิตวัยรุ่นอย่างอิสระของพวกเขา ด้วยการตีกรอบของคำว่า “เด็กผู้หญิงใจแตก” ซึ่งคำนี้ทำให้พวกเขากลัวที่จะใช้ชีวิต ต้องอยู่ในกฎที่ไม่กล้าเรียนรู้เรื่องเพศเพราะกลัวจะถูกมองว่าหมกมุ่น ไม่กล้าแต่งตัวตามแบบที่ตนเองมีความสุข เพราะกลัวจะถูกมองว่าไม่สมควร และเมื่อเป็นเด็กผู้หญิงใจแตกก็จะได้ไม่ได้พบกับรักแท้จากผู้ชายคนไหนเลย การใช้คำนิยมเก่า ๆ สอนเด็กผู้หญิงจึงทำให้พวกเขาหมดโอกาสที่จะเรียนรู้ชีวิตของเธออย่างอิสระ ส่งผลทำให้เมื่อเธอโตเป็นผู้ใหญ่เธอก็ยังถูกยึดอยู่ในกรอบความเชื่อของคนรุ่นเก่าและไม่สามารถหลุดออกมาใช้ความสุขในแบบที่ตัวเองอยากเป็นได้ เพราะยังคงถูกครอบด้วยคำสอนที่ฝังรากลึกจากรุ่นสู่รุ่น โดยในผลงานจะใช้สัญลักษณ์ผู้หญิงมีปีกที่พร้อมจะโบยบินแต่กลับถูกเส้นเชือกยึดตรึงอิสระของพวกเขาไว้ และใช้ไหมพรมสีแดงสื่อถึงประจำเดือนซึ่งเป็นสัญลักษณ์การเติบโตและก้าวเข้าสู่ความเป็นวัยรุ่นของเพศหญิง

ภาพที่ 11 ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 7

ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 8

ผลงานชิ้นนี้ได้รับแรงบันดาลใจมาจากภาวะซึมเศร้าในเพศหญิง โดยเป็นการนำเรื่องราวจากผลงานชิ้นก่อนหน้า มาแสดงถึงผลกระทบอันเลวร้ายจากการถูกตีกรอบของเพศหญิง โดยในตัวผลงานมีการติดตั้งที่สื่อถึงพฤติกรรมการจบชีวิต เพื่อขับเน้นถึงเนื้อหาที่มีจุดจบที่รุนแรงที่สุดจากการถูกกดดันจากสังคมในฐานะเพศหญิง โดยตัวละครในผลงานจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน ตัวละครแรกมีการถูกรัดอย่างแน่นหนารอบตัวด้วยเชือกจนร่างกายเป็นมัด ๆ เพื่อสื่อถึงการถูกมัดไว้กับกรอบค่านิยมเก่า ๆ และการถูกทำร้ายร่างกายจากเพศชายเพราะถูกมองว่าเป็นสมบัติของตนหรือการถูกมองว่าเป็นเพียงวัตถุทางเพศ ตัวละครตัวที่สองมีการเขียนให้เห็นถึงเด็กที่อยู่ในท้องพูดถึงค่านิยมการถูกลดทอนคุณค่าของผู้หญิงที่แต่งงานและมีลูกแล้ว ตัวละครที่สามแสดงให้เห็นถึงสัญลักษณ์ประจำเดือน พูดถึงเด็กสาววัยรุ่นที่กำลังถูกปลุกฝังให้อยู่ในค่านิยมแบบเก่า ๆ และไม่สามารถเรียนรู้และเลือกชีวิตที่อยากเป็นได้ตามใจตนเอง

ภาพที่ 12 ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 8

สรุปกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานก่อนเข้าสู่วิทยานิพนธ์

ผลงานในชุดก่อนเข้าสู่วิทยานิพนธ์ต่างเกิดขึ้นจากความสนใจ และประสบการณ์ต่าง ๆ ของตัวข้าพเจ้าและคนรอบตัว ที่เกี่ยวข้องในด้านของปัญหาการโดนกดขี่ของเพศหญิง ด้านความไม่เท่าเทียม ทำให้ผลงานทั้งหมดนี้เกิดการพัฒนาต่อเนื่องกันมา ผลงานทุกชิ้นได้แรงบันดาลใจจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมที่เกิดขึ้นกับผู้หญิง ทั้งจากข่าวสาร บุคคลรอบตัว และสิ่งที่เกิดขึ้นกับตัวข้าพเจ้าเอง ซึ่งเป็นผลกระทบที่ได้รับจากความไม่เท่าเทียมที่เกิดขึ้นกับเพศหญิง การถูกกดขี่ของเพศหญิง จนทำให้เกิดปัญหาการได้รับความรุนแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจ รูปแบบผลงานจึงมีลักษณะเป็นศิลปะเชิงวัตถุ และใช้เทคนิคการตัดเย็บเพื่อสร้างรูปทรงและความหมายใหม่ให้กับตัววัสดุ มุมมองของการนำเสนอมุ่งไปที่รูปร่างและอารมณ์เมื่อได้รับผลกระทบจากการถูกกดขี่ของเพศหญิง ที่สร้างร่องรอยและหลักฐานต่าง ๆ ให้กับผู้หญิงทั้งทางร่างกายและจิตใจ การนำเสนอผลงานจึงผ่านตัวตนของตุ๊กตาที่ตัดเย็บเป็นรูปร่างของเพศหญิงที่มีสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความบอบช้ำ และทำหน้าที่เป็นหลักฐานและร่องรอยของการถูกลดทอนคุณค่าของเพศหญิง ผลงานในชุดนี้จึงถูกนำเสนอในรูปแบบศิลปะจัดวาง เพื่อให้ผู้ชมได้เห็นถึงร่องรอยต่าง ๆ และสื่อสารกับผลงานได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผ่านขนาดและรูปร่างที่ถอดแบบมาจากมนุษย์ผู้หญิงจริงๆ

ผลงานในชุดก่อนเข้าสู่วิทยานิพนธ์ทั้งหมดนี้ จึงมีอิทธิพลทางด้านเนื้อหา แนวคิด เทคนิค วิธีการ วัสดุ และประเด็นเกี่ยวกับบทบาทความเท่าเทียมของผู้หญิงในสังคมต่อผลงานในช่วงวิทยานิพนธ์

กระบวนการสร้างผลงานวิทยานิพนธ์

ผลงานของข้าพเจ้าเกิดจากการประกอบสร้างของวัตถุ สี และลวดลายที่ปรากฏบนรูปทรงที่ถูกสร้างขึ้น แสดงออกผ่านทางความคิด อารมณ์ ความคิดเห็น ผสมผสานร่วมกับเทคนิควิธีการจนออกมาเป็นงานศิลปะ โดยมีรูปแบบองค์ประกอบทางทัศนศิลป์และทัศนธาตุเป็นส่วนผสมที่ทำให้ผลงานของข้าพเจ้าเกิดความสมบูรณ์ในทางความรู้สึกรู้สีกของข้าพเจ้า

รูปแบบของงานสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานในโครงการ “ภาพลักษณ์แห่งความเท่าเทียมในบทบาทของเพศหญิง” ผู้สร้างสรรค์ใช้รูปแบบศิลปะ 3 มิติ และศิลปะจัดวาง (Installation) เพื่อนำเสนอผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงบนพื้นฐานของความไม่เท่าเทียมผ่านการเย็บรูปทรงที่ถอดมาจากลักษณะทางกายภาพของผู้หญิงและการเสริมวัสดุต่างๆเข้าไปสอดแทรกเพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์ในการสื่อความหมาย ซึ่งทั้ง

รูปทรงที่สร้างขึ้นมากับวัสดุที่เลือกเข้ามาใช้มีการผสมผสานและทำงานร่วมกัน เพื่อให้ผู้ชมงานได้เข้าใจในเนื้อหาและเรื่องราวที่ต้องการจะสื่อได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- 1.ดูข้อมูลไดอารี่ที่ถูกจดบันทึก อ่านบททวน และวิเคราะห์เรื่องราวที่เกิดขึ้น
- 2.ตามหาวัตถุต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าเห็นสมควรและพึงพอใจ
- 3.เตรียมอุปกรณ์สำหรับการสร้างสรรค์ วัสดุชนิดต่าง ๆ สีชนิดต่าง ๆ
- 4.ประกอบวัตถุที่ได้รวบรวมไว้ให้ลงตัวตามที่วางแผนไว้
- 5.นำสีมาระบายและเขียนลวดลายตามจิตใต้สำนึกลงบนวัตถุที่ประกอบสร้างขึ้น
- 6.จัดวางและเผยแพร่ผลงานที่ประกอบสร้างขึ้นอย่างสมบูรณ์ในแบบของข้าพเจ้า

วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการ

ผ้าดิบ	ไหมพรหม
สีอะคริลิก/สีน้ำมัน	จอยเกม
ฟูกัน	เช็ม
กิ่งไม้	ด้าย
ตะปู	ผ้าลวดหลายต่างๆ
เศษแก้ว	กรรไกร/คัตเตอร์
เชือก	ดินญี่ปุ่น

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

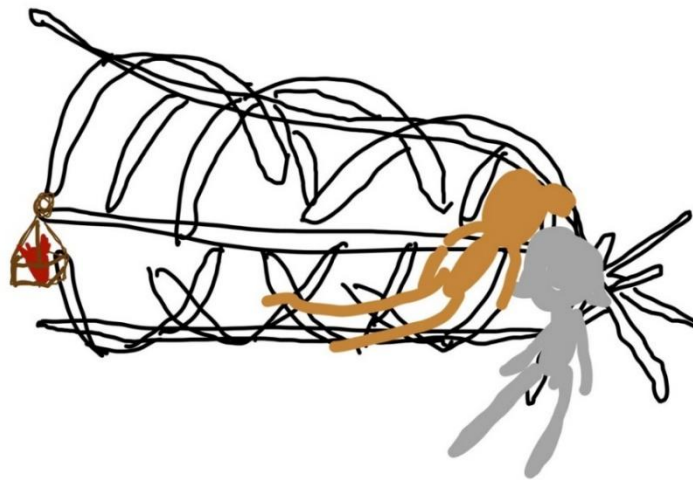
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในหัวข้อ “ภาพลักษณ์แห่งความเท่าเทียมในบทบาทของเพศหญิง” ได้พัฒนาปรับปรุงแก้ไข จนมีรูปแบบที่ชัดเจนและถ่ายทอดความเป็นตัวตนผ่านการดีไซน์ และผ่านความรู้สึกต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าต้องการจะเล่าเรื่องราวได้อย่างเหมาะสม กระบวนการสร้างผลงานได้ออกมาอยู่ในรูปแบบศิลปะการจิตวางที่ประกอบสร้างขึ้นมาเป็นเรื่องราวต่าง ๆ ตามความรู้สึก ประสบการณ์ของผู้หญิงคนหนึ่ง ความเป็นไปของความฝัน เรื่องราวส่วนตัว ปมและสภาวะต่าง ๆ ภายในจิตใจ ที่ถ่ายทอดออกมาจากจิตใต้สำนึก สัญชาติญาณจากประสบการณ์ พฤติกรรม ปรากฏการณ์การรับรู้ของมนุษย์ ความฝันขณะหลับไหล สิ่งที่เกิดจากจิตใต้สำนึก สิ่งเหล่านี้สร้างความทะเยอทะยานให้แก่การสร้างสรรค์ผลงานในโลกแห่งความเป็นจริง ปรากฏการณ์เหล่านี้คือแรง

บันดาลใจที่พยายามจะถ่ายทอดเป็นผลงานศิลปะ ที่สร้างสรรค์สถานการณ์ที่เหนือกว่าความเป็นจริง สร้างสรรค์กลุ่มรูปทรงที่อิสระ ซึ่งเกิดขึ้นจากวัตถุที่ถูกประกอบสร้าง ขึ้นและมีความสัมพันธ์กับชีวิต ข้าพเจ้า วัตถุต่าง ๆ ได้ถูกนำมาเชื่อมโยงกันจนเป็นรูปร่างใหม่ โดยการประกอบกันขึ้นมาใหม่ของวัตถุ หลากหลายชนิดจะใช้ที่มาจากเรื่องราวในบันทึกความฝันของข้าพเจ้าในแต่ละวัน เพื่อให้รูปทรง เหล่านั้นสื่อสารและบอกเล่าถึงสภาวะการรวมตัวของความเป็นจริงกับจิตใต้สำนึกไว้ด้วยกัน

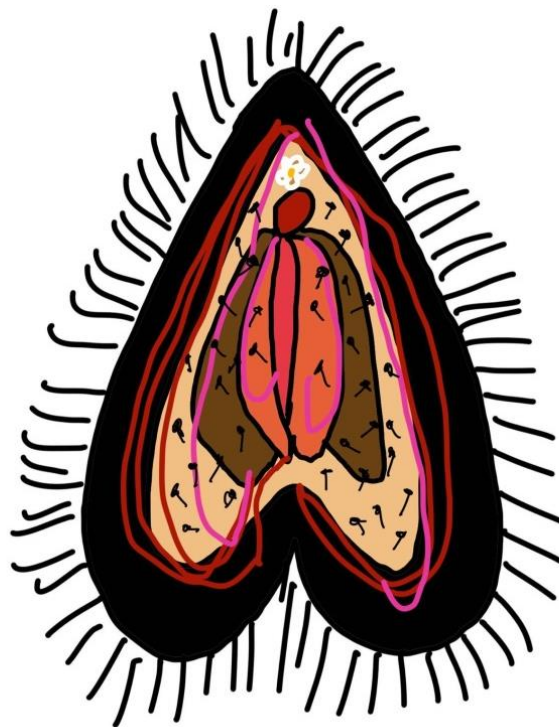
ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์

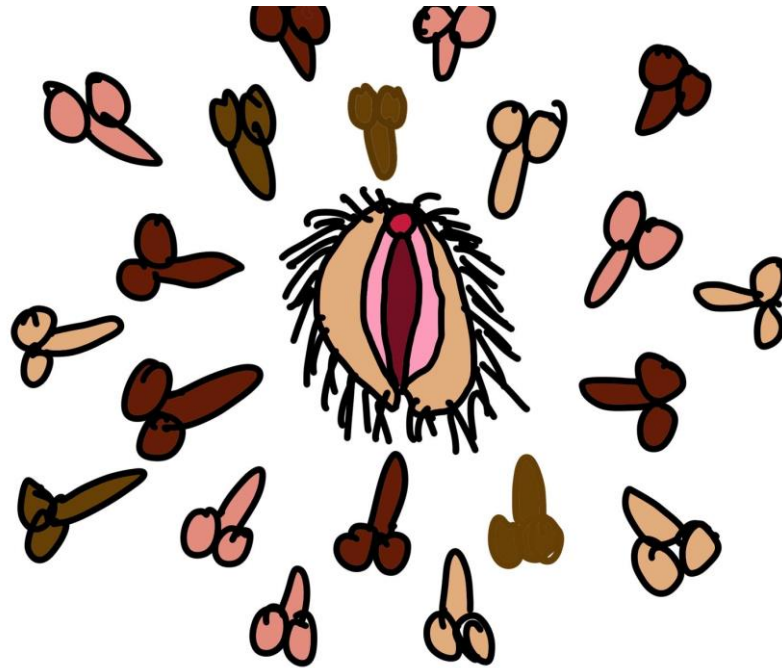
ภาพที่ 13 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

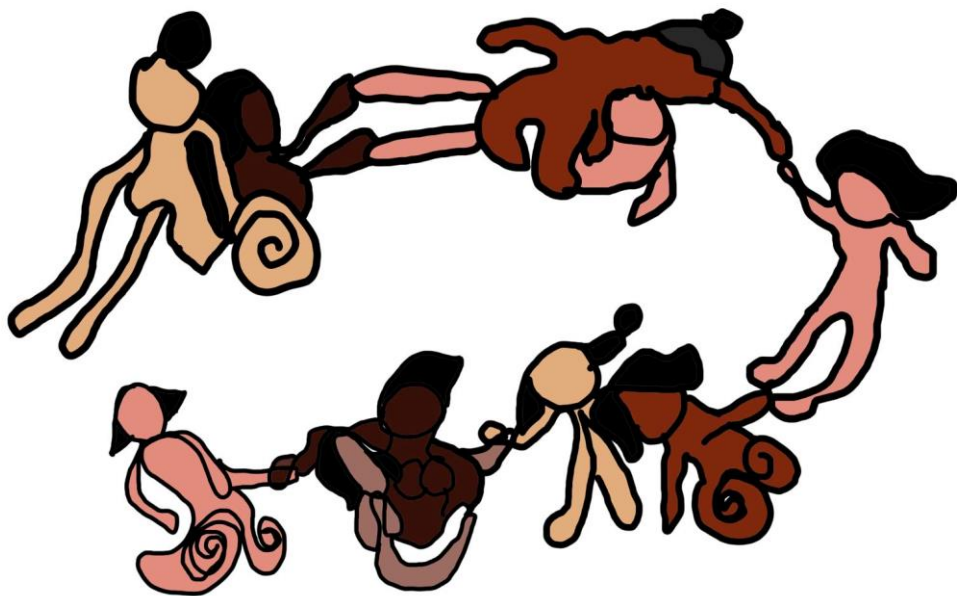
ภาพที่ 14 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ภาพที่ 15 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

ภาพที่ 16 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4

ภาพที่ 17 ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 5

การพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 18 ภาพการพัฒนาผลงานชุดที่ 1

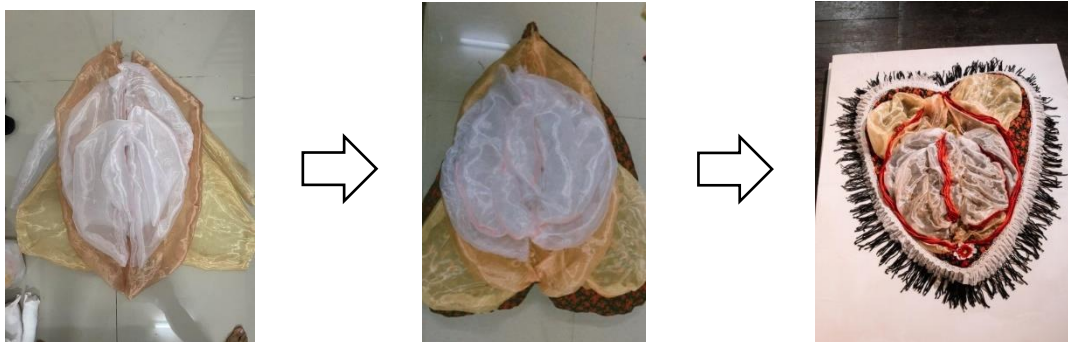

ภาพที่ 19 ภาพการพัฒนาผลงานชุดที่ 2

ภาพที่ 20 ภาพการพัฒนาผลงานชุดที่ 3

ภาพที่ 21 ภาพการพัฒนาผลงานชุดที่ 4

ภาพที่ 22 ภาพการพัฒนาผลงานชุดที่ 5

ภาพที่ 23 ภาพการพัฒนาผลงานชุดที่ 6

ผลงานชุดนี้ได้แรงบันดาลใจจากสิ่งที่เกิดขึ้นกับตัวข้าพเจ้าเองและผู้หญิงในสังคม สิ่งต่าง ๆ ที่พบเจอหล่อหลอมผ่านความรู้สึกนึกคิด จิตใต้สำนึก ชีวิตที่ต้องประสบกับสภาพแวดล้อมที่เลวร้าย ความรู้สึกของผู้หญิงเล็ก ๆ ในจิตใจที่ถูกกดทับมาอย่างยาวนาน ก่อเกิดเป็นจินตนาการ ความฝันที่แสนหดหู่ ข้าพเจ้าต้องการจะนำเสนอความรู้สึก ภาพฝัน ภาววิสัยที่แสนเจ็บปวด ยากที่ใครจะเข้าใจ ความอัดอั้นในใจของผู้หญิงอันเนื่องจากสภาพแวดล้อมและสังคมปัจจุบัน ถ่ายทอดผ่านรูปแบบที่ชวนจินตนาการผ่านตัวละครต่าง ๆ ที่มีผิดแปลกแต่ยังคงเป็นมนุษย์ โดยใช้สัญลักษณ์เพื่อให้ผู้ชมสามารถตีความ และจินตนาการได้ด้วยตนเอง ผลงานชุดนี้นำเสนอ ความรู้สึก ห้วงอารมณ์ สภาวะทางจิตใจของเพศหญิงและความเป็นจริงที่สะท้อนความประหลาดของสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

กระบวนการสร้างงาน

การสร้างผลงานเริ่มจากการเย็บเพื่อขึ้นรูปตุ๊กตา จากนั้นนำตุ๊กตาที่ทำไว้มาอัดนุ่นให้เข้ารูปเข้าทรง แล้วลงรองพื้นเพื่อเตรียมการลงสี รอให้รองพื้นแห้งและทับอีกทีเพื่อไม่ให้สีซึมลงไปในตัวตุ๊กตา จากนั้นเริ่มลงสีด้วยสีอะคริลิก เมื่อลงสีเสร็จครบทุกตัว ใช้ฟู่กันหัวกลมเพื่อเก็บรายละเอียดทั้งหมด เช่น ใบหน้า อวัยวะต่าง ๆ ของตัวตุ๊กตา

วัสดุอุปกรณ์เย็บและขึ้นรูปตุ๊กตา

ผ้าดิบ นุ่น ใยสังเคราะห์ เข็ม ด้าย และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ใช้ในการเย็บ

วัสดุอุปกรณ์ในการลงสีและเก็บรายละเอียด

สีอะคริลิก ดินสอ ฟู่กันแบน และ ฟู่กันกลม

กระบวนการเย็บขึ้นรูปตุ๊กตา

นำผ้ามาตัดเป็นรูปทรงส่วนต่าง ๆ ของตัวตุ๊กตา แยกให้เป็นระเบียบ จากนั้นทำการเย็บประกอบเข้าด้วยการเพื่อสร้างตุ๊กตาดังนั้น ๆ

ภาพที่ 24 กระบวนการเย็บขึ้นรูปตุ๊กตา

การทำน้ำหนักร่าง เงาน และเก็บรายละเอียดตุ๊กตา

ยัดนุ่นและใยสังเคราะห์เข้าไปในตัวตุ๊กตา จากนั้นเย็บปิดให้เรียบร้อย และทำการรองพื้นตัวตุ๊กตาด้วยสีอะคริลิกสีขาว

ภาพที่ 25 ยัดนุ่นและเย็บตุ๊กตา

การลงสีและเก็บรายละเอียด

ใช้ดินสอร่างส่วนต่าง ๆ ของตุ๊กตา และทำการลงสีด้วยสีอะคริลิกและสีน้ำมัน ลงสีในส่วนของร่างกายให้ทั่วจากนั้นใช้พู่กันกลมในการเก็บรายละเอียดในส่วนของอวัยวะต่าง ๆ ของตัวตุ๊กตา

ภาพที่ 26 ลงสีและเก็บรายละเอียดตุ๊กตา

การประกอบสร้างผลงาน

ประกอบผลงานจากการติด เย็บ มัด ซ้อนทับ เพื่อถ่ายทอดความเข้มข้นของอารมณ์ในผลงาน และทำให้ผลงานมีการคงตัว อยู่ในการจัดวางที่คงที่และเหมาะสมสำหรับการเล่าเรื่องราวของผลงานแต่ละชิ้น

ภาพที่ 27 การประกอบสร้างผลงาน

ภาพผลงานวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 28 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

เทคนิค สื่อผสม

ปีที่สร้าง 2566

ภาพที่ 29 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

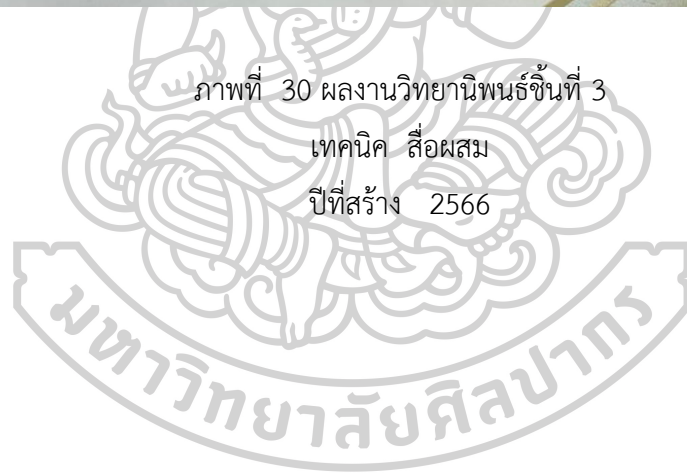
เทคนิค สื่อผสม

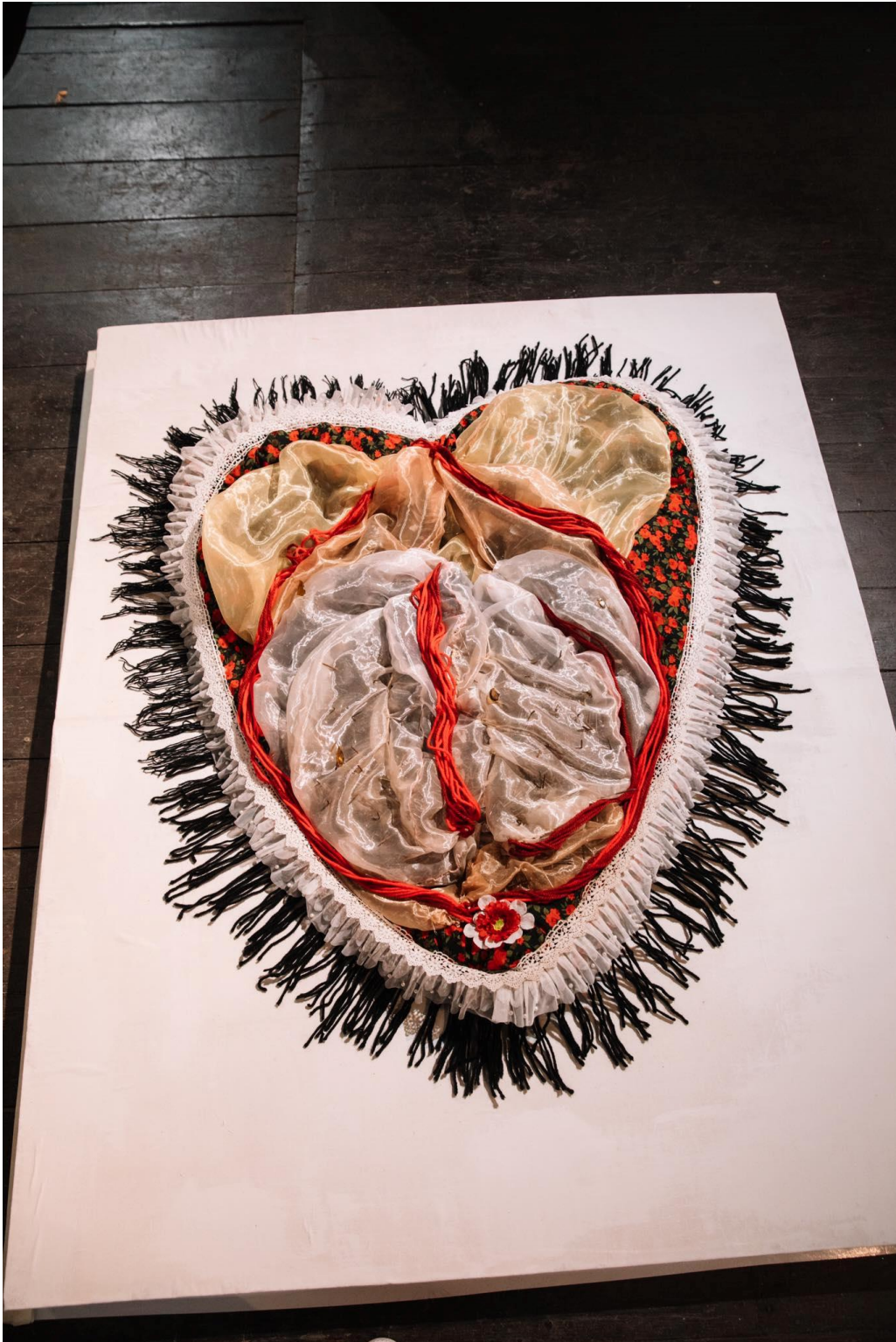
ปีที่สร้าง 2566

ภาพที่ 30 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3
เทคนิค สื่อผสม
ปีที่สร้าง 2566

ภาพที่ 31 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4

เทคนิค สือผสม

ปีที่สร้าง 2566

ภาพที่ 32 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 5

เทคนิค สื่อผสม

ปีที่สร้าง 2566

ภาพที่ 33 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 6

เทคนิค สื่อผสม

ปีที่สร้าง 2566

สรุปกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ผลงานทั้งหมดมีจำนวน 6 ชิ้น แบ่งเป็นชิ้นที่ 1 และ 2 กองตุ๊กตารูปผู้หญิง วัวหัวขาดและรูปภาพคนถือเรือ เป็นผลงานที่มีที่มาจากความฝัน การหนีจากการถูกไล่ล่าของหญิงสาวกลุ่มหนึ่ง จากผู้ชายที่จ้องจะทำร้ายพวกเธอ แต่หนีอย่างไรก็หนีไม่พ้น โดยมีการให้บทบาทของตัวละครในชิ้นงานเป็นผลลัพธ์ของความฝันหลังจากถูกไล่ล่าแล้ว รูปการจัดวางผลงานจึงออกมาในลักษณะที่เป็นเหมือนกองซากมนุษย์สูง ๆ มีตุ๊กตาผู้หญิงเปลือยสภาพบอบช้ำและวัวหัวขาดกองรวมกัน เพื่อเชื่อมเข้าสู่เนื้อหาที่ต้องการจะบอกเล่า

ในชิ้นที่ 3 เป็นผลงานสื่อผสม ซึ่งมีลักษณะเป็นโครงกระดูกที่ประกอบขึ้นด้วยกิ่งไม้กับลวด มีการแขวนหัวใจที่ทำจากดินปั้นไว้ข้างหน้าโครงไม้ มีตุ๊กตาที่ตัดเย็บเป็นรูปผู้ชายและผู้หญิงวางไว้ด้านในและด้านนอกโครงสร้าง แรงบันดาลใจมาจากความฝันซึ่งในฝันกำลังฝันถึงการอยู่จุดที่ต่ำกว่าในความสัมพันธ์และไม่ว่าจะทำอย่างไรก็ไม่สามารถตามทันและเท่าเทียมกับเพศชายได้เสียที เป็นความรู้สึกที่คุ้นเคยดีไม่ว่าจะในความฝันหรือในชีวิตจริง จากประสบการณ์ส่วนตัวและการสัมภาษณ์จึงทำให้เกิดผลงานชิ้นนี้ วัสดุที่เอามาใช้ในผลงานล้วนเป็นการให้ความหมายผ่านสัญลักษณ์ เช่น หัวใจพูดถึงความรัก โครงไม้พูดถึงสถาปัตยกรรมในความฝันแสดงถึงความเปราะบาง ตุ๊กตาผู้ชายและผู้หญิงถูกวางอยู่คนละตำแหน่งกันเพื่อพูดถึงการแบ่งแยกระหว่างเพศ ลายผ้าที่นำมาเย็บเป็นตุ๊กตาของผู้หญิงเป็นลายดอกไม้แสดงถึงความอ่อนโยน ส่วนลายผ้าที่นำมาเย็บเป็นผู้ชายใช้ลายเสือเพื่อล้อกับคำพูดว่าเสือผู้หญิง เพื่อพูดถึงความสัมพันธ์ที่ผู้หญิงถูกมองอกใจและต้องอยู่ในสถานะที่ต้องเป็นผู้ตาม

ในชิ้นที่ 4 ชิ้นงานมีการได้ตัวอย่างของรูปทรงมาจากอวัยวะเพศหญิงและรูปหัวใจ โดยเป็นผลงานสื่อผสมที่สร้างขึ้นจากการตัดเย็บผ้าลายดอกไม้ในชิ้นแรก และยึดด้วยใยสังเคราะห์เพื่อสื่อถึงความนุ่มนวล อ่อนโยนของเพศหญิง ส่วนชิ้นที่ 2 3 4 เป็นผ้าที่มีลักษณะโปร่งใสโดยเหตุผลที่ใช้ผ้าโปร่งใสเพื่อต้องการให้เห็นถึงสิ่งที่ถูกยึดอยู่ข้างในผ้าซึ่งไม่ใช่ใยสังเคราะห์แต่เป็นเศษแก้วและตะปูเพื่อแสดงถึงความเจ็บปวดของเพศหญิงจากการถูกข่มขืนและคุกคามทางเพศ

ในชิ้นที่ 5 เป็นชิ้นที่ได้แรงบันดาลใจจากระบบการทำงานของรถไฟที่วิ่งอยู่บนรางเดิม ๆ ซ้ำ ๆ จึงเป็นแนวคิดในการนำตุ๊กตาที่ตัดเย็บเป็นรูปทรงของผู้หญิงหลายคนมาประกอบขึ้นเป็นรถไฟเพื่อสื่อถึงการยังคงวนเวียนอยู่ในวงจรเดิม ๆ ของเพศหญิง ที่ยังคงไม่ได้รับความเท่าเทียมและถูกกดขี่จากกรอบค่านิยมเก่า ๆ จึงได้ใช้รถไฟสื่อถึงการยังคงวิ่งตามรางแบบเดิม ๆ ไม่ขับเคลื่อนไปยังจุดหมายใหม่เสียที

ในชิ้นที่ 6 เป็นชิ้นที่ได้นำวัสดุคือจอยเกมมาดัดแปลงเป็นอวัยวะเพศชาย เหตุผลที่ใช้จอยเกมเพราะเป็นวัสดุที่เป็นที่นิยมในกลุ่มผู้ชายที่มักใช้ระบายอารมณ์ แข่งขัน และเป็นเรื่องสนุกในกลุ่มเพื่อน จึงใช้จอยเกมมาเป็นตัวแทนในการสื่อความหมายของอวัยวะเพศชาย และในการจัดวาง มีการเย็บรูปทรงที่มีต้นแบบมาจากอวัยวะเพศหญิงหนึ่งอันวางไว้ตรงกลาง และใช้จอยเกมจัดวางล้อมรอบและ

หันหน้าขึ้นมาในทิศทางเดียวกันคือทางอวัยวะเพศผู้หญิง เพื่อสื่อความหมายถึงการถูกทำให้เป็นเพียง
วัตถุทางเพศในกลุ่มผู้ชายของผู้หญิง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์การสร้างสรรค์

การวิเคราะห์กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานชุด “ภาพลักษณ์แห่งความเท่าเทียมในบทบาทของเพศหญิง” มีผลงานทั้งสิ้นจำนวน 6 ชิ้น ที่จัดแสดงในประเภทศิลปะอินสตอลเลชัน (Installation Art) โดยอ้างอิงสาระจากข้อมูลและผลกระทบต่อเพศหญิงจากการถูกกดขี่และการถูกลดทอนคุณค่า ซึ่งส่งผลให้เกิดความไม่เท่าเทียม รวมถึงสาระทางด้านศิลปะ โดยใช้รายละเอียดการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ประเด็นหลักได้แก่ การวิเคราะห์ผลงานด้านรูปทรง ขั้นตอนการแสดงออกทางทัศนศิลป์

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์

ผลงาน	เนื้อหา/ แนวคิด	รูปแบบ/เทคนิค สร้างสรรค์	การสื่อ ความหมาย
	- เรื่องราวจาก ความฝันที่พูด ถึงการถูกไล่ล่า ของผู้หญิงกลุ่ม หนึ่งจากการถูก ทารุณ แนวคิด คือการเล่า ผลกระทบถึง	- ผลงานสร้างใน รูปแบบ ประติมากรรม โดยใช้การ installation ใน การติดตั้ง ตัวผลงาน ประกอบสร้าง ด้วยเทคนิคการ เย็บ และ ตกแต่งด้วยสี อะคริลิก	- การสร้าง รูปทรงที่มาจาก กายภาพของ เพศหญิง โดย สร้างตุ๊กตา ผู้หญิงขึ้นมา และนำเสนอ ผลกระทบผ่าน รูปร่างผู้หญิง เพื่อให้ผู้ชม เข้าใจได้อย่าง ชัดเจนถึง เรื่องราวที่ ต้องการ นำเสนอ
	การถูกตกเป็น เหยื่อของเพศ ชายจากความ ไม่เท่าเทียม		

ผลงาน	เนื้อหา/ แนวคิด	รูปแบบ/เทคนิค สร้างสรรค์	การสื่อ ความหมาย
	<p>- เรื่องราวมาจากความฝันที่พูดถึงการอยู่จุดต่ำกว่าของความสัมพันธ์ต้องคอยวิ่งตามและไม่ได้รับเกียรติเท่าที่สมควรได้รับเท่ากับเพศชายแนวคิดเพื่อให้เห็นถึงปัญหาความไม่เท่าเทียมในความสัมพันธ์ของเพศหญิง</p>	<p>- นำเสนอในรูปแบบประติมากรรมโดยใช้เทคนิคสื่อผสมประกอบสร้างด้วยวัสดุหลายชิ้นที่เป็นตัวแทนของความหมายต่าง ๆ ทั้ง ไม้ ตุ๊กตาเย็บมือ และการปั้นดินญี่ปุ่น</p>	<p>- เป็นการจำลองสถานการณ์จากความฝันโดยใช้ตุ๊กตารูปผู้ชายกับผู้หญิงในการสื่อความหมายพร้อมให้ความหมายผ่านสัญลักษณ์ เช่น ลายผ้าหัวใจ และการวางของตุ๊กตาที่อยู่ต่างระดับกัน</p>
	<p>- แนวคิดมาจากความเจ็บปวดของการเป็นเพศหญิงทั้งทางร่างกายและจิตใจจากการถูกคุกคามทางเพศ</p>	<p>- นำเสนอผลงานในรูปแบบประติมากรรมสร้างสรรค์จากหลากหลายวัสดุประกอบกัน โดยเทคนิคหลักคือการเย็บ ประกอบผ้าหลายประเภทเข้าหากัน และ</p>	<p>- มีการสร้างรูปทรงที่ถอดแบบมาจากหัวใจและอวัยวะเพศหญิงโดยการใช้ผ้าลายดอกเพื่อพูดถึงความบอบบางอ่อนโยนในชั้นแรก และในชั้น</p>

ผลงาน	เนื้อหา/ แนวคิด	รูปแบบ/เทคนิค สร้างสรรค์	การสื่อ ความหมาย
		ใช้ใยสังเคราะห์ เป็นแกนกลาง ใช้เศษแก้วและ ตะปูใส่อยู่ภายใน	ต่อมาใช้ผ้าที่มี ลักษณะโปร่งใส เพื่อให้เห็นถึง วัสดุที่ใส่ไว้ข้าง ในคือตะปู เศษ แก้ว เพื่อแทน ค่าถึงความ เจ็บปวด ความ รุนแรง
	<p>- แนวคิดจาก ผลงานพูดถึง การเป็นวัตถุ ทางเพศของ ผู้หญิง การเป็น เรื่องสนุกสนาน ในกลุ่มผู้ชาย</p>	<p>- ผลงาน สร้างสรรค์ใน รูปแบบ installation ประกอบสร้าง โดยเทคนิค สื่อผสม โดยใช้ การเย็บ และ การติดปะ ผลงานชิ้นนี้ใช้ วัสดุหลักเป็น วัตถุสำเร็จรูป เพื่อใช้สื่อ ความหมายและ ง่ายต่อการ ตีความ</p>	<p>- ใช้จอยเกมใน การสื่อ ความหมาย เพราะจอยเกม เป็นที่นิยมใน กลุ่มผู้ชายใน การสร้างความ สนุกสนาน สร้างความ บันเทิง และมี อวัยวะเพศ หญิงวางไว้ตรง กลาง เพื่อสื่อ ถึงการถูกทำให้ เป็นความ บันเทิงในกลุ่ม ผู้ชาย</p>

ผลงาน	เนื้อหา/ แนวคิด	รูปแบบ/เทคนิค สร้างสรรค์	การสื่อ ความหมาย
	<p>- แนวคิดของผลงานเกิดมาจากการถูกกดขี่ของเพศหญิงซึ่งเป็นวงจรของความไม่เท่าเทียมที่ไม่ถูกพัฒนาตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน</p>	<p>- นำเสนอผลงานในรูปแบบงาน installation โดยประกอบสร้างชิ้นจากตุ๊กตาจำลองหลายตัว ผลงานใช้เทคนิคการเย็บปะติด และใช้ สีอะคริลิก เพื่อตกแต่งตัวตุ๊กตา</p>	<p>- ผลงานชิ้นนี้สื่อความหมายผ่านการใช้ตุ๊กตาผู้หญิงที่นำมาประกอบกันเป็นรถไฟเพื่อสื่อถึงการอยู่ในวงจรเดิม การวิ่งวนอยู่บนวงเดิม การไม่หลุดจากกรอบค่านิยมเก่าที่กดขี่เพศหญิง และการไม่พัฒนาไปสู่จุดหมายใหม่ที่มีความเท่าเทียมในแบบที่ควรจะเป็น</p>

เพื่อแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของงานทั้ง 6 ชิ้นจึงใช้เกณฑ์ด้านรูปทรงมาวิเคราะห์ผลงานดังนี้

บทวิเคราะห์ด้านรูปทรง

ผลงานชิ้นที่ 1

- ตัวรูปทรงนั้นเป็นลักษณะ 2 มิติ คล้ายงานจิตรกรรม สื่อสารเรื่องราวร่วมกับงานชิ้นที่ 2 เพื่อขบเน้นเรื่องราวที่เล่าถึงและด้วยตัวละครหรือสีสรรที่สร้างขึ้นนั้นมีความสดใสดูฉูดฉาด

- ข้อดีของชิ้นที่ 1 นั้นคือความตรงไปตรงมาด้วยความเป็นภาพประกอบ และพิเศษด้วยแคร็กเตอร์ที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ชวนมอง และจะส่งผลให้ผู้ชมทำความเข้าใจในเนื้อหาได้ง่าย

ผลงานชิ้นที่ 2

- งานชิ้นนี้มีความน่าสนใจในเรื่องของรูปทรง ลักษณะเป็นรูปร่างของคนซึ่งมีความหลากหลายอยู่ในนั้น มีความโดดเด่นเรื่องการจัดวางที่เกิดจากการทับซ้อนของรูปทรง ทำให้ผู้ชมสามารถตีความและชวนจินตนาการถึงกองซากศพที่ถูกทิ้งรวมกันไว้ ซึ่งจะส่งผลถึงสิ่งที่ต้องการสื่อ

- สิ่งที่น่าสนใจในผลงานชิ้นนี้คือรูปทรงโดยรวมที่ถูกออกแบบผ่านการจัดวาง สามารถสื่อสารได้อย่างตรงจุด และทำให้ผู้ชมจินตนาการต่อยอดไปถึงเรื่องราวอย่างชัดเจน

ผลงานชิ้นที่ 3

- ตัวรูปทรงนั้นมีความหลากหลาย โดยใช้ทั้งรูปร่างเสมือนจริงและรูปทรงที่มาจากจินตนาการ แต่ด้วยการจัดวางและองค์ประกอบต่างๆ สื่อสารได้ถึงแก่นของความฝัน ชวนจินตนาการถึงโลกที่อยู่เหนือกว่าความเป็นจริงได้อย่างชัดเจน

- ผลงานชิ้นนี้มีความสะดุดตา น่ามอง อันเนื่องมาจากรูปทรงและสีที่ใช้ และมีกลิ่นอายของที่มาที่มาจากความฝันอย่างชัดเจนผ่านการสร้างรูปทรงต่าง ๆ ส่งผลให้ผู้ชมนั้นอยากทำความเข้าใจถึงเนื้อหาที่ตัวศิลปินต้องการสื่อสาร

ผลงานชิ้นที่ 4

- ตัวรูปทรงนั้นสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา แต่มีชั้นเชิงในการสื่อสารด้วยวัสดุที่ใช้ การจัดวางนั้นส่งผลให้มองได้รอบด้านสอดคล้องไปกับตัวชิ้นงานซึ่งส่งผลให้สะดวกต่อการรับชม ช่วยขบเน้นสิ่งที่ต้องการสื่อ เมื่อผู้ชมมองเข้าไปนั้นไม่รู้สึกรอคอยหรือเข้าใจในทันที แต่เมื่อได้สังเกตองค์ประกอบต่างๆ ภายในชิ้นงานจะสามารถนำไปสู่การขบคิดในเรื่องที่ตัวศิลปินต้องการได้

- ข้อดีนั้นคือตัววัสดุและรูปทรงมีที่มาจากเศษหึง มีการใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ แสดงออกมาในผลงาน และพิเศษด้วยขนาดและสีสรรที่มีความเหนือจริงชวนผู้ชมให้จินตนาการตาม

ผลงานชิ้นที่ 5

- รูปทรงมีความโดดเด่น น่ามอง และมีเสน่ห์ เนื่องมาจากการออกแบบแคร็กเตอร์ที่เป็นเอกลักษณ์ และสื่อสารสิ่งที่ต้องการผ่านการจัดวางที่มีการอุปมาไปถึงรถไฟและความหมายที่ซ่อนเร้นอยู่คือการวิ่งบนรางเดิม ๆ เป็นการใช้การเปรียบเทียบในการสื่อความหมาย

- ผลงานชิ้นนี้มีความเด่นชัดในเรื่องการออกแบบตัวละคร วัสดุ และเทคนิคที่ใช้ มีความพิเศษในการแสดงออกถึงเพศหญิง ตัวของรูปร่างเหมือนผู้หญิงกับจินตนาการ นำไปสู่การทำงานทางความคิด ส่งผลให้ผู้ชมสามารถตีความตามที่ศิลปินสื่อสารได้

ผลงานชิ้นที่ 6

- ตัวรูปทรงที่ใช้ในงานนั้นค่อนข้างตรงไปตรงมา และยังแฝงด้วยสัญลักษณ์ที่ชัดเจน การจัดวางมีการสื่อสารได้รุนแรงตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ และความตรงไปตรงมานี้ส่งผลให้ผู้ชมเข้าใจง่ายและมีอารมณ์ความรู้สึกร่วมไปด้วย

- ผลงานนี้มีลักษณะพิเศษในเรื่องการจัดวาง ชัดเน้นถึงเรื่องราวของการตกเป็นเหยื่อของเพศหญิงได้อย่างชัดเจนและองค์ประกอบมีความน่าสนใจ เนื่องมาจากการใช้วัสดุและรูปทรงเหมือนจริงที่คนหมู่มากเข้าใจง่าย ชวนให้จินตนาการ

เมื่อผลงานได้ถอดแบบรูปทรงมาจากของจริงจึงทำให้ผู้ชมสามารถเข้าใจได้อย่างไม่ต้องตีความมากมายและเข้าใจได้ในทันที ดังนั้นจึงทำให้ผู้คนที่ได้ศึกษาและรับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นต่อเพศหญิง ทั้งคนที่เคยเป็นผู้กระทำ หรือบุคคลทั่วไป ได้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมนี้ และปรับเปลี่ยนทัศนคติหรือต่อสู้เพื่อให้เพศหญิงได้อยู่บนพื้นฐานของความเท่าเทียมแบบที่ควรจะได้รับ แน่แน่นอนว่าเรื่องราวการถูกกดขี่ของเพศหญิงอาจจะไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ผ่านการใช้ศาสตร์ใดศาสตร์หนึ่ง และยังคงต้องใช้หลากหลายวิธีควบคู่กันไปเพื่อที่จะเรียกร้องความเท่าเทียม การใช้ผลงานศิลปะร่วมสมัยในรูปแบบของศิลปะจัดวาง (Installation) อาจเป็นเครื่องมือหนึ่งเพื่อกระตุ้นการรับรู้และเสริมสร้างจินตนาการ เป็นการขยายขอบเขตให้เห็นถึงปัญหาที่หลากหลายและสร้างมุมมอง การแก้ปัญหาบทบาทความเท่าเทียมของเพศหญิงในรูปแบบใหม่ ๆ

เพื่อแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของงานทั้ง 6 ชิ้นจึงใช้เกณฑ์ด้านทัศนศิลป์มาวิเคราะห์ผลงานดังนี้

วิเคราะห์การแสดงออกทางทัศนศิลป์

ผลงานของข้าพเจ้าเกิดจากการประกอบสร้างของวัตถุ สี และลวดลายที่ปรากฏบนรูปทรงที่ถูกสร้างขึ้น แสดงออกผ่านทางความคิด อารมณ์ ความคิดเห็น ผสมผสานร่วมกับเทคนิควิธีการจนออกมาเป็นงานศิลปะ โดยมีรูปแบบองค์ประกอบทางทัศนศิลป์และทัศนธาตุเป็นส่วนผสมที่ทำให้ผลงานของข้าพเจ้าเกิดความสมบูรณ์ในทางความรู้สึกของข้าพเจ้า

รูปทรง

ในผลงานของข้าพเจ้านั้นมีลักษณะที่หลากหลาย แต่ส่วนมากจะถูกถอดแบบมาจากรูปทรงของผู้หญิง ประกอบสร้างขึ้นใหม่โดยขบขันบางส่วนให้มีความหมายที่ชัดเจนขึ้น วัตถุแต่ละอย่างในผลงานมีที่มาที่หลากหลายแต่เมื่อถูกประกอบสร้างร่วมกันกลับอยู่ด้วยกันได้อย่างลงตัว จากความพิเศษเฉพาะตัวของวัตถุแต่ละชนิด ทำให้การประกอบสร้างมีความสนุกสนาน ตัดต่อกันอย่างไม่มี ความสมเหตุสมผลและยากที่จะคาดเดา จึงทำให้ผลงานออกมาเหนือกว่าความเป็นจริง

สีและลวดลาย

บนผลงานของข้าพเจ้ามีสีหลากหลายและจุดฉาด มีลวดลายที่แสดงออกถึงความเป็นตัวตนของผู้หญิง และปรุงแต่งไปเกินกว่าความเป็นจริง ทำให้อารมณ์ในผลงานของข้าพเจ้าถูกขบขันทางได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

เส้น

ผลงานของข้าพเจ้ามีการใช้เส้นอย่างอิสระ ถูกเขียนโดยอัตโนมัติ เกิดจากการทำงานของร่างกายผสมผสานจิตใต้สำนึก แบบเดียวกับการทำงานของความฝันที่เส้นมีความสั่นไหวไปตามจิตใต้สำนึกในขณะที่ความฝันทำงาน เหมือนกับการบันทึกความรู้สึกของข้าพเจ้าผ่านการใช้เส้นบนผลงาน

พื้นที่ว่าง

พื้นที่ว่างในผลงานของข้าพเจ้าเกิดจากระยะห่างของการจัดวางวัตถุ ระยะห่างของการจัดวางวัตถุมีผลต่ออารมณ์และความรู้สึกของผลงาน พื้นที่ว่างโดยรอบของผลงานแต่ละชิ้นนั้นมีความแตกต่างกันตามเนื้อหาของผลงานชิ้นนั้น ๆ บางชิ้นติดกัน บางชิ้นทับซ้อนกัน จนเกิดความอัดอัดจากพื้นที่อันเล็กน้อยหรือห่างไกลเกินกว่าปกติ พื้นที่ว่างในงานศิลปะของข้าพเจ้านั้นได้ระบุถึงอารมณ์ความรู้สึกและความสัมพันธ์ระหว่างชิ้นงานในแต่ละชิ้น

ผลงานในชุด “ภาพลักษณ์แห่งความเท่าเทียมในบทบาทของเพศหญิง” เป็นผลงานที่สร้างขึ้นจากการตัดเย็บเป็นหลัก ซึ่งเนื้อหาในผลงานเกิดจากประสบการณ์ส่วนตัว การสัมภาษณ์ผู้คนที่รู้จัก และข่าวการถูกกดขี่ของเพศหญิงที่เกิดขึ้นในสังคมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งรายละเอียดข้อมูลของเส้นทางการก่อให้เกิดผลงานชุดนี้มีหลายรูปแบบทั้งการเล่าแบบปากต่อปาก การจดบันทึก และการค้นหาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ข้าพเจ้าจึงนำข้อมูลเหล่านี้มาสร้างเป็นผลงานของข้าพเจ้า โดยยึดจากแหล่งข้อมูลที่ถูกเลือกมา และเพิ่มความคิดเห็น ความรู้สึก และสัญลักษณ์ต่าง ๆ เข้าไป

การเก็บตัวอย่างจากการสัมภาษณ์ จดบันทึก และรวบรวมข่าวสาร เพื่อถ่ายทอดการนำมิติความเพื่อสร้างเป็นผลงาน และสามารถแสดงถึงปัญหาและผลกระทบได้อย่างชัดเจน การสร้างตุ๊กตาผู้หญิงหรือรูปทรงต่าง ๆ ที่ล้วนได้ตัวอย่างมาจากสัญลักษณ์ของความเป็นเพศหญิงเป็นการให้

ความสำคัญต่อกายภาพของเพศหญิงรวมถึงร่องรอยที่ถูกทิ้งไว้จากการถูกกดขี่ บ่งบอกถึงการถูกกระทำ เพศ หรือแม้แต่อารมณ์ความรู้สึกที่ปรากฏผ่านใบหน้าและพื้นผิวที่สัมผัสกับสี

ในการนำเสนอผลงานชุดนี้ เป็นการขยายผลกระทบของการไม่ได้รับความเท่าเทียมของเพศหญิงให้ชัดเจนขึ้นผ่านผลงานศิลปะ และผลงานนั้นส่งเสริมจินตนาการให้แก่ผู้ชมให้เกิดการตั้งคำถามถึงลักษณะกายภาพของเพศหญิงที่ปรากฏในชิ้นงานว่ามีต้นแบบมาจากอะไร เสมือนการจำลองกายภาพจริงของเพศหญิงและรวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งบนเรือนร่างและในจิตใจมาขยายให้ชัดเจนและเข้มข้นมากขึ้นเพื่อให้เกิดความสะเทือนใจต่อผู้ชมงาน เป็นวิธีการให้ความหมายในเชิงเล่าเรื่องเมื่อผู้ชมงานได้ชมงานจึงได้ตระหนักถึงความจริง ซึ่งอาจจะมีความจริงที่แตกต่างกันไปในแต่ละคน แต่ยังคงอยู่ในเรื่องราวของบทบาทเพศหญิงกับความไม่เท่าเทียม

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการสร้างสรรค์ และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานในโครงการ “ภาพลักษณ์แห่งความเท่าเทียมในบทบาทของเพศหญิง” เป็นการเริ่มต้นจากการสำรวจตัวเองจากสภาวะการถูกกดขี่ในฐานะเพศหญิงจนพัฒนามาเป็นการสำรวจและรับรู้ถึงปัญหาความเท่าเทียมของเพศหญิงที่พบในสังคม ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในมุมกว้าง เป็นปัญหาที่ฝังรากลึกมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันทั้งในด้าน พฤติกรรม กรอบค่านิยม การสั่งสอน ผ่านข้อมูลที่ปรากฏขึ้นจากการสัมภาษณ์ การจดบันทึก และข่าวสารต่าง ๆ จากการทำงานโครงการวิทยานิพนธ์ที่ข้าพเจ้าได้นำเสนอ และถ่ายทอดความรู้สึกออกมาผ่านผลงานวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าได้เรียนรู้และเข้าใจทั้งมุมมองของตนเองและสังคมมากยิ่งขึ้นพร้อมทั้งถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานศิลปะจัดวางแปดชิ้นตามพื้นที่ทั้งหมด 6 ชั้น มีการพัฒนาทางด้านเนื้อหา แนวคิด รูปแบบ เทคนิคการสร้างสรรค์ และการสื่อความหมายที่สอดแทรกสัญลักษณ์ต่าง ๆ ผ่านผลงานศิลปะ

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้เป็นผลงานที่สร้างขึ้นจากการตัดเย็บและสร้างรูปทรงขึ้นใหม่เป็นหลัก โดยมีการสอดแทรกวัสดุต่าง ๆ เข้าไปเสริมเพื่อสื่อความหมาย จากการสำรวจตัวเองและเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เห็นถึงปัญหาการถูกกดขี่ และการไม่ได้รับความเท่าเทียมของผู้หญิงจำนวนมาก ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นมีความรุนแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจ บางรายถูกทำร้ายร่างกายจนมีความผิดปกติ บางรายถูกทำร้ายจิตใจจนทำให้มีปัญหาทางจิต แสดงให้เห็นถึงสถานะที่ผู้หญิงถูกด้อยค่าจนกลายเป็นเพียงวัตถุชิ้นหนึ่งของผู้ชายเท่านั้น การสร้างผลงานศิลปะชุดนี้จึงเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสำคัญกับปัญหาและผลกระทบที่เพศหญิงได้รับ เป็นการแสดงหลักฐานความรุนแรงที่เกิดขึ้นบนร่างกายและจิตใจ รวมถึงพฤติกรรมการกดขี่ของเพศชายที่บ่งบอกถึงการใช้ความรุนแรงที่ปรากฏอยู่ในผลงานศิลปะ การใช้วิธีทางศิลปะร่วมสมัยในรูปแบบของศิลปะจัดวาง (Installation) ในพื้นที่จัดนิทรรศการนั้น เพื่อเสริมสร้างจินตนาการใหม่และกระตุ้นการรับรู้ เป็นการขยายขอบเขตแนวคิดและเรื่องราวเพื่อสร้างมุมมองวิธีแก้ไขปัญหาแบบใหม่ ๆ

อภิปรายผล

การสร้างสรรค์ผลงานในโครงการ “ภาพลักษณ์แห่งความเท่าเทียมในบทบาทของเพศหญิง” เป็นการศึกษาปัญหาความไม่เท่าเทียมและผลกระทบที่เพศหญิงได้รับ ซึ่งสร้างสรรค์ขึ้นมาให้กลายเป็นการเล่าเรื่องราวของผลกระทบที่เกิดขึ้น การนำเสนอเรื่องราวเหล่านี้จึงใช้วิธีการเล่าเรื่องผ่านทาง

ศิลปะการจัดวาง (Installation) อย่างเช่นการถอดรูปแบบกายภาพและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่สื่อถึงเพศหญิงและเย็บสร้างสรรค์ขึ้นมาเพื่อจำลองสถานการณ์ต่าง ๆ พร้อมให้ความหมายด้วยสัญลักษณ์ ซึ่งเป็นกระบวนการการเล่าเรื่องที่ทำให้ผู้ชมสามารถเข้าใจได้ง่าย และมองเห็นถึงปัญหาได้เร็วโดยไม่ต้องตีความหลายขั้นตอน เพื่อบ่งบอกถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากร่อยรอยและสัญลักษณ์ในผลงาน ผลงานชุดนี้เป็นส่วนขยายเพื่อให้เข้าใจถึงเรื่องราว กระบวนการความคิด และเนื้อหาต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอออกมาในทางศิลปะ เพื่อให้ผู้อื่นได้เข้าใจถึงปัญหาตามที่ตัวข้าพเจ้าได้ค้นคว้าและเรียนรู้มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยสื่อออกมาในรูปแบบของศิลปะการจัดวาง (Installation) ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ถือเป็นเพียงส่วนหนึ่งในการค้นคว้าเพื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจทัศนคติและมุมมองของตัวข้าพเจ้าที่มีต่อปัญหาเหล่านี้ผ่านตัวผลงานที่ได้สร้างสรรค์ ซึ่งการสร้างสรรค์ผลงานในความคิดของข้าพเจ้านั้น จำเป็นต้องดำเนินไปพร้อมกับการเป็นประโยชน์และให้คุณค่าแก่สังคม เพื่อขับเคลื่อนสังคมไปสู่ทางที่ดีขึ้นในอนาคต

ชุดข้อมูลในวิทยานิพนธ์เล่มนี้เป็นเพียงส่วนขยายเพื่อให้เข้าใจถึงกระบวนการความคิด วิธีการทำงาน และเนื้อหาต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอออกมาในทางทฤษฎี เพื่อให้ผู้อื่นได้เข้าใจถึงวิธีการค้นคว้า สืบค้น และนำเสนอออกมาให้เห็นเป็นหมวดหมู่อย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

1. ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างระมัดระวัง เพราะเรื่องการถูกกดขี่ของเพศหญิงเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน และผู้ที่ได้รับผลกระทบทุกคนล้วนมีบาดแผลทางจิตใจ
2. ศึกษาวิธีการสร้างรูปทรง และศึกษากายภาพของเพศหญิง เพื่อให้ชิ้นงานที่สร้างขึ้นมามีความชัดเจนในการเล่าเรื่อง
3. ศึกษาวิธีการจัดวางเพื่อเพิ่มความเข้มข้นและขับเคลื่อนอารมณ์ในการชมงาน
4. การแสดงผลงานให้มีประสิทธิภาพต่อผู้คนในสังคม ควรจัดแสดงในพื้นที่ที่เหมาะสม

รายการอ้างอิง

Art by Pantavola. (2566). Art by Pantavola. สืบค้นจาก

Pantovola • Textile Art and Art Dolls handmade with vintage fabrics

Artvisor. (2566). Safwan Dahoul สืบค้นจาก

ซัลวาดอร์ ดาลี : ศิลปินผู้ปลุกเสกความเหนือจริงแห่งจิตใจใส่งานศิลปะ - SARAKADEE LITE
GROUNDTRUTH. (2564). นัยเบื้องหลังภาพ The Third of May 1808 สงครามซึ่งทหารฝรั่งเศส
สังหารชาวสเปนที่ต่อต้าน. สืบค้นจาก ภาพ The Third of May 1808 กับสงครามที่ทหาร
ฝรั่งเศสสังหารชาวสเปนที่ต่อต้าน (silpa-mag.com)

online, V. (2555). หญิงไม่ร็อกโกวีย์ 16 ปีถูกบังคับให้แต่งงานกับชายที่ข่มขืนตน สืบค้นจาก

หญิงไม่ร็อกโกวีย์ 16 ปีถูกบังคับให้แต่งงานกับชายที่ข่มขืนตน (voicetv.co.th)

Panyapat Aiemsin. (2566). "ฝันซ้ำ ฝันซ้อน" อาจเป็นฝันร้ายที่มาจาก "ความเครียด" สืบค้นจาก

"ฝันซ้ำ ฝันซ้อน" อาจเป็นฝันร้ายที่มาจาก "ความเครียด" (sanook.com)

Sigmund Freud. (2560). จิตวิทยาความฝัน สืบค้นจาก

จิตวิทยาความฝัน : Dream Psychology (reeeed.com)

Thai PBS. (2559). "Battered Wife Syndrome" ภาวะผู้หญิงถูกกดขี่จนต้องฆ่า. สืบค้นจาก

"Battered Wife Syndrome" ภาวะผู้หญิงถูกกดขี่จนต้องฆ่า | Thai PBS News ข่าวไทยพีบี
เอส

THE MATTER. (2564). เคยฝันถึงเรื่องน่าอายบ้างไหม? Anxiety Dream ความกังวลที่มาในรูปแบบ
ความฝัน. สืบค้นจาก เคยฝันถึงเรื่องน่าอายบ้างไหม? Anxiety Dream ความกังวลที่มาใน
รูปแบบความฝัน (thematter.co)

THE STANDARD. (2561). ความฝันเกี่ยวข้องกับจิตวิทยาไหม แล้วฝันร้ายบ่อยเกินไปจะหาหมอได้หรือ
เปล่า. สืบค้นจาก ความฝันเกี่ยวข้องกับจิตวิทยาไหม แล้วฝันร้ายบ่อยเกินไปจะหาหมอได้หรือ
เปล่า – THE STANDARD

กรมสุขภาพจิต. (2563). ภาวะ PTSD ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด. สืบค้นจาก

ภาวะ PTSD ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด (petcharavejhospital.com)

กฤตยา อาชวนิจกุล. (2552). ความรุนแรงทางเพศ: บทสะท้อนความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ สืบค้น
จาก. สืบค้นจาก

[https://socadmin.tu.ac.th/uploads/socadmin/file_document/3.1%20ปัญหาความ
รุนแรงทางเพศ%20บทสะท้อนความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ.pdf](https://socadmin.tu.ac.th/uploads/socadmin/file_document/3.1%20ปัญหาความรุนแรงทางเพศ%20บทสะท้อนความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ.pdf)

กฤตยา อาชวนิจกุล และ พริสรา แซงกาย. (2551). ความรุนแรงทางเพศ: บทสะท้อนความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ. สืบค้นจาก

https://socadmin.tu.ac.th/uploads/socadmin/file_document/3.1%20ปัญหาความรุนแรงทางเพศ%20บทสะท้อนความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ.pdf

ขวัญไชย สันติภราภพ. (2547). สาเหตุการก่ออาชญากรรมทางเพศของผู้ต้องขังเด็ดขาดเรือนจำกลาง นครปฐม ศึกษากรณี

ข่มขืนกระทาะ ขาเรา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์].

ข่าวสดออนไลน์. (2565). สาวใจเด็ด ยอมเร่ร้อนไร่บ้านเป็นเวลา 4 ปี ดึกว่าถูกคลุมถุงชนกับชายไม่ได้รัก.

สืบค้นจาก สาวใจเด็ด ยอมเร่ร้อนไร่บ้านเป็นเวลา 4 ปี ดึกว่าถูกคลุมถุงชนกับชายไม่ได้รัก (khaosod.co.th)

จักรกฤษ กมฺพมาศ. (2556). การบำบัดเพื่อบุคคลของสตรีเพศ. หนทางสู่ความสมบูรณ์แบบ. สืบค้นจาก

<https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/download/30916/26662/68245>

จามะรี เชียงทอง. (2020). ความงามของผู้หญิงที่ผู้ชายเป็นฝ่ายกำหนด. สืบค้นจาก

<https://wsc.soc.cmu.ac.th/journal/readissue.php?id=276>

จิตวิทยาความฝัน. (2560). จิตวิทยาความฝัน. สืบค้นจาก

จิตวิทยาความฝัน : Dream Psychology (reeeed.com)

จุฑารัตน์ เอื้ออานวย. (2550). ปัจจัยที่มีความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเพศของผู้

หญิงไทย. สืบค้นจาก <https://dric.nrct.go.th/Index>

จุฑารัตน์ เอื้ออานวย. (2557). ปัจจัยที่มีความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเพศของผู้

หญิงไทย. สืบค้นจาก www.researchgate.net

ชญญาพัชญ์ ตรังคิณานิธิมา และ อาภาศิริ วุวรรณานนท์. (2561). ความรุนแรงทางเพศ: บทสะท้อนความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ. สืบค้นจาก

https://socadmin.tu.ac.th/uploads/socadmin/file_document/3.1%20ปัญหาความรุนแรงทางเพศ%20บทสะท้อนความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ.pdf

ดร.สุชมา อรุณจิต. (2565). ความรุนแรงทางเพศ: บทสะท้อนความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ. สืบค้นจาก

https://socadmin.tu.ac.th/uploads/socadmin/file_document/3.1%20ปัญหาความรุนแรงทางเพศ%20บทสะท้อนความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ.pdf

ทีวีพูลออนไลน์. (2560). ดาราสาวโดนล่วงละเมิด จนทำให้มีอาการทางจิต กลายเป็นคนบ้า!

https://www.tvpoolonline.com/content/652644?fbclid=IwAR138e2HN25JALyolalFndMENC_rd_hew3e1t39bY_8OpKOvOj_Vw5e_3tQ

- ไทยรัฐออนไลน์. (2565). เกือบไม่รอด เหยื่อรายใหม่ฆาตกรโรคจิต ชังทรมาณผู้หญิง พบซีโครงหัก 9 ซี่.
https://www.thairath.co.th/news/crime/2526356?fbclid=IwAR1wmTX2vZpkG4IBh4--UUghFu_yFCUWIGXqmt7ERkubqNpiC9tyvt3yV_s
- นางสาวซี [นามแฝง]. (2566). เรื่องราวจากการสัมภาษณ์ [Interview].
- นางสาวดี [นามแฝง]. (2566). เรื่องราวจากการสัมภาษณ์ [Interview].
- นางสาวบี [นามแฝง]. (2566). เรื่องราวจากการสัมภาษณ์ [Interview].
- นางสาวเอ [นามแฝง]. (2566). เรื่องราวจากการสัมภาษณ์ [Interview].
- พรอยด์และพัฒนาการของจิตวิเคราะห์จากความฝันสู่ทฤษฎีสังคม. (2532:33). พรอยด์และพัฒนาการ
 ของจิตวิเคราะห์: จากความฝันสู่ทฤษฎีสังคม. สืบค้นจาก
 พรอยด์และพัฒนาการของจิตวิเคราะห์: จากความฝันสู่ทฤษฎีสังคม (images-se-ed.com)
- มติชนออนไลน์. (2560). จิตแพทย์ห่วงสภาพจิตใจ 'สาว 15 ปีถูกข่มขืน' ทรันป่วยโรคร้ายเผชิญอันตราย.
 สืบค้นจาก จิตแพทย์ห่วงสภาพจิตใจ 'สาว 15 ปีถูกข่มขืน' ทรันป่วยโรคร้ายเผชิญอันตราย
 (matichon.co.th)
- ลัมบันเรา, เ. น. ร., & บีบีซี ภาคภาษาอินโดนีเซีย กรุงเทพฯลัมเปอร์. (2566). สาวรับใช้ชาวอินโดนีเซีย
 ที่ถูกรังแก ต่อสู้เพื่อเอาผิดนายจ้างชาวมาเลเซีย.
https://www.bbc.com/thai/international-64823584?fbclid=IwAR0thLJr_LZJ3aylg4OhaalqOQPv7FXPD1EhdC4ZEGxUfy9M2zkPc4LOGRA
- วรมณา ชลายนาววัฒน์. (2560). ความฝันกับการประกอบสร้าง มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- สฤชดี สืบพงษ์ศิริ. (2561). การสังเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอาชญากรรมทางเพศ. สืบค้นจาก
<http://tujournals.tu.ac.th/thammasatjournal/detailart.aspx?ArticleID=6929>
- สำนักงานคดีคุ้มครอง. (2565). การคุ้มครอง ผลลัพธ์ที่เลวร้าย สืบค้นจาก
 การคุ้มครอง ผลลัพธ์ที่เลวร้าย - สำนักงานอัยการสูงสุด (ago.go.th)
- สุชีลา ตันชัยนันท์. (2558:19). แนวคิดสตรีนิยม จากมุมมองและประสบการณ์ของ อาจารย์ ฉลาดชาย
 รมิตานนท์. สืบค้นจาก <https://wsc.soc.cmu.ac.th/journal/readissue.php?id=276>
- สุวดี ธนประสิทธิ์พัฒนา. (2558:40). แนวคิดสตรีนิยม จากมุมมองและประสบการณ์ของ อาจารย์ ฉลาด
 ชาย รมิตานนท์ สืบค้นจาก <https://wsc.soc.cmu.ac.th/journal/readissue.php?id=276>
- อภิญา เวชชัย. (2561). เปิดสถิติ"ความรุนแรงทางเพศ" ของสังคมไทยยังน่าเป็นห่วง. สืบค้นจาก
http://www.cps.chula.ac.th/newcps/upload/news/408/file_1_1535.pdf

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	สุภัชชา บุญเหลือ
วัน เดือน ปี เกิด	13 พฤษภาคม 2542
สถานที่เกิด	ชลบุรี
วุฒิการศึกษา	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ สาขาวิชาจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์
ที่อยู่ปัจจุบัน	205/114 ม.7 หมู่บ้านสายลม ตำบลพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี 20180

